

Dzieln

16 stron
cena 20 gr

Pomorze

DRAZ WYDAWNICTWA: DZIEŃ GRUDZIĄDZKI ILUSTROWANY — DZIEŃ BYDGOSKI ILUSTROWANY — GAZETA GDANSKA
DZIEŃ KOCIEWSKI — GŁOS NIESZAWSKI (DZIEŃ CIECHOCIŃSKI) — GAZETA MORSKA ILUSTROWANA
DZIEŃ TCZEWSKI ILUSTROWANY. — DZIEŃ CHEŁMIŃSKI — GAZETA MOGILEŃSKA — — — —

REDAKCJA: Toruń, ul. Bydgoska 56, telefony 29-90, 29-01, 29-02, 29-60 (nocny). — **ADMINISTRACJA:** Toruń, ulica Bydgoska 56, telef. 29-90
(kierownik administracji). — **FILIA ADMINISTRACJI:** Toruń, ulica Szeroka 42 I. piętro, telefon 29-60 — P. K. O. 206.874.

Niech żyje wielka Rumunia

Gorącym sercem wita cała Polska Władcę zaprzyjaźnionego państwa, króla Karola II.

Władca zaprzyjaźnionej i sprzymierzonej z Polską Rumunii Król Karol II przybywa do naszego kraju. Będzie to oficjalna wizyta Prezydenta Rzeczypospolitej prof. dr. Ignacego Mościckiego. Król Rumunii pozna stolicę naszego kraju, pozna ludność polską i jej chlubę, armię, ukochane dzieło Marszałka Józefa Piłsudskiego i piękną kładąc pieczęć na zakończenie swego pobytu w Polsce, skłoni głowę przed sarkofagiem na Wawelu, kryjącym doczesne szczątki Tego, którego Duch żyje w Polsce

tak samo, jak żyje w najgłębszym sensie przymierza polsko-rumuńskiego.

Program wizyty królewskiego gościa w Polsce składa się — jak widać — jakby z trzech symbolów tego, co złożyło się na powstanie i trwałość aliansu polsko-rumuńskiego: — uczucia wzajemnej sympatii, umiłowanie siły własnej, stojącej na straży pokoju i niezależności, oraz wola Wodza, który wspólnie z królem Ferdynandem I wytknął drogę, po której kroczyć mają oba sąsiadujące ze sobą państwa.

Król Karol II zamieszka w Warszawie w pałacu Łazienkowskim, w tym samym pałacu, który gościł temu lat piętnaście jego ojca, króla Ferdynanda I, kiedy w zaraniu stosunków sprzymierzeńczych Polski i Rumunii przybył wraz ze swą małżonką, królową Marią, do Warszawy dla oddania wizyty, złożonej mu w Sinaia przez Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego. Przybywa król Karol II ze swym synem, księciem Michałem, przyszłym władcą Rumunii.

To jeszcze jeden symbol. Tym razem znak widomy trwałości przymierza polsko-rumuńskiego i przywiązania do polityki rumuńskiej. Król Ferdynand I — król Karol II — książę Michał — trzy

Król rumuński Karol II

pokolenia władców Rumunii. Przedstawiciele trzech generacji rumuńskiego domu panującego ma zaszczyt gościć Polskę na przestrzeni lat piętnastu. Piękny symbol uczuć rumuńskich wobec Polski i wiążących z nią Rumunię układów i sentymentów.

Stosunki między Polską i Rumunią nie są jednak wyłącznie oparte na zrozumieniu wspólnych interesów, mają one szerszą podstawę. Nie małą bowiem rolę odgrywa w tym sojuszu czynnik lojalności z jakim Polska odnosiła się i odnosi do wszystkich interesów swego sojusznika. Polska uwzględniła z natury rzeczy w swym postępowaniu również interesy ogólne Rumunii t. j. te zainteresowania, które dla Polski nie przedstawiają specjalnego znaczenia.

(Ciąg dalszy na stronie 2-giej)

Konwersja pożyczek dolarowych

i wprowadzenie świadectw tymczasowych na 4 i pół proc. Wewnętrzna Pożyczka Państwowa 1937 r., do obrotów i notowań giełdowych

Rozpoczęta w dniu 1 czerwca br. konwersja pożyczek wypuszczonych zagranicą w walutach obcych na 4 i pół proc. Wewnętrzna Pożyczka Państwowa 1937 r. dała w ciągu pierwszych trzech tygodni bardzo duże wyniki, gdyż w tym czasie skonwertowano przeszło 25 proc. znajdujących się w obiegu na rynku polskim obligacji pożyczek dolarowych przy czym tempo dalszej konwersji stale wzrasta.

Nowa 4 i pół proc. Wewnętrzna Pożyczka Państwowa 1937 r. przeznaczona jest wyłącznie na wymianę papierów emitowanych za granicą w walutach obcych. Kupony od tej pożyczki płatne są trzy razy do roku, w dniu 1 lutego, 1 czerwca i 1 października. Pierwszy kupon płatny będzie w dniu 1 października 1937 r.

Obligacje 4 i pół proc. Wewnętrznej Pożyczki Państwowej 1937 r. są papierem pupilarnym a ich kurs kaucyjny i wadialny wynosi 70 za 100. Obligacje będą przyjmowane w ich nominalnej wartości przez wszystkie urzędy skarbowe na terenie Rzeczypospolitej na poczet spłaty zaległych podatków w ramach rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 18 marca 1937 r.

Do wymiany na 4 i pół proc. Wewnętrzna Pożyczka Państwowa 1937 r. przyjmowane są obligacje następujących pożyczek dolarowych:

- 6 proc. pożyczki dolarowej z 1920 r.
- 8 proc. pożyczki dolarowej z 1925 r., t. zw. Dillonowskiej.
- 7 proc. pożyczki stabilizacyjnej z 1927 r.
- 7 proc. pożyczki dolarowej Województwa Śląskiego z 1928 r.
- 7 proc. pożyczki dolarowej m. st. Warszawy z 1928 r.

Do czasu wydania właściwych obligacji nowej pożyczki z tytułu konwersji, wydawane są świadectwa tymczasowe, które

przed dniem 1 października 1937 r. tj. przed datą płatności pierwszego kuponu nowej pożyczki będą wymienione na obligacje stałe.

Konwersję pożyczek wymienionych w pkt. 1-3 przeprowadza Bank Polski i jego oddziały. Konwersję 7 proc. pożyczki dolarowej Województwa Śląskiego z 1928 r. — Bank Rolny i jego oddziały, zaś konwersję 7 proc. pożyczki dolarowej m. st. Warszawy — Bank Handlowy w Warszawie i jego oddziały.

Przy przerachowaniu kapitału obligacji dolarowych na obligacje 4 i pół proc. Wewnętrznej Pożyczki Państwowej 1937 r. uwzględniana jest t. zw. premia wykupu, która wynosi dla 8 proc. pożyczki Dillonowskiej — 5 proc. nominalu, dla 7 proc. pożyczki stabilizacyjnej — 3 proc. nominalu i 7 proc. pożyczki dolarowej Śląskiej i Warszawskiej — 2 proc. nominalu. 6 proc. pożyczka dolarowa 1920 r. nie posiada premii wykupu. Kurs przerachowania ustalony został jak następuje:

za 1 dol. 6 proc. pożyczki z 1920 r. — 6 zł; 8 proc. pożyczki Dillonowskiej z 1925 r. — 5,30 zł; 7 proc. pożyczki stabilizacyjnej z 1927 r. — 7,20 zł.

Za obligacje pożyczek dolarowych, składane do konwersji w okresie od dnia 1 czerwca 1937 r. do dnia 30 września 1937 r. włącznie i posiadające wszystkie kupony łącznie z kuponem bieżącym w dniu 1 czerwca 1937 r., wydawane są obligacje 4 i pół proc. Wewnętrznej Pożyczki Państwowej 1937 r. z wszystkimi kuponami, poczynając od kuponu pierwszego płatnego w dniu 1 października 1937 r.

Rozrachunek z tytułu ostatniego kuponu bieżącego od obligacji pożyczek dolaro-

wych składanych do konwersji następuje w dniu ich złożenia w ten sposób, że wartość tego kuponu jest wypłacana w gotówce w wysokości 35 proc. jego wartości nominalnej, każdy więc konwertujący otrzymuje przez pewien okres czasu (od pół do 6 miesięcy w zależności od pożyczki) dwukrotne oprocentowanie. Wypłaca się bowiem konwertującemu gotówką 35 proc. nominalnej wartości kuponu od pożyczki dolarowej za pewien czas, w którym bieżąca odsetka 4 i pół proc. Wewnętrznej Pożyczki Państwowej.

Szczegółowe informacje w sprawie rozrachunku z tytułu kuponów od obligacji pożyczek dolarowych składanych w terminach późniejszych lub składanych bez kuponu bieżącego w dniu 1 czerwca 1937 r. mogą być uzyskane we wszystkich placówkach wymiany, przy czym placówki te wydają na życzenie klientów obszernie drukiem zawierające wszystkie szczegóły dotyczące konwersji.

W związku z dotychczasowymi wynikami konwersji i pojawieniem się w obrotach prywatnych świadectw tymczasowych na nową pożyczkę — Ministerstwo Skarbu zarządziło wprowadzenie świadectw tymczasowych nowej pożyczki od obrotów i notowań giełdowych, zarządzając równocześnie skreślenie z notowań urzędowych objętych konwersją pożyczek dolarowych, dopuszczonych do obrotów oficjalnych, a mianowicie: 7 proc. pożyczki stabilizacyjnej i 6 proc. pożyczki dolarowej.

Ministerstwo Skarbu przypomina równocześnie, że w dniu 15 lipca 1937 r. upływa ostateczny termin składania do konwersji na 4 proc. Pożyczki Konsolidacyjnej, 6 proc. Pożyczki Narodowej, 3 proc. Premiovej Pożyczki Budowlanej i 4 proc. Premiovej Pożyczki Inwestycyjnej.

Uroda - to mocny atut w życiu kobiety

ANTI-BA PUDER

D rozkwit Państwa Bożego na ziemi Kongres Chrystusa Króla w Poznaniu otwarty

List Apostolski Ojca św. Piusa XI

W piątek dnia 25 bm. rozpoczął się w Poznaniu Kongres Chrystusa Króla. W kongresie biorą udział kardynał Teodor Innitzer z Wiednia, kardynał Jan Verdier

Ojciec św. Pius XI

z Paryża i Prymas Polski kardynał Hlond. Zadaniem Kongresu, tej wzniosłej manifestacji ku czci Chrystusa Króla i jego panowania nad światem, jest dążenie do zjednoczenia wszystkich katolików i do ułatwienia zbratania narodów, a wodzem tych przedsięwzięć ma być Ojciec Święty, na którego skinięcie miliony wiernych pospieszą w szeregi walczących.

Kongresy Chrystusa Króla nie są wyłączne jakimiś manifestacjami religijnymi. Nie są wyłącznie przeglądem sił wojującego katolicyzmu. Ich zadaniem jest wykonywać pojęte i praktyczne dzieła, zapewniające rozkwit Państwa Bożego na ziemi. Zadaniem głównym Kongresu w Poznaniu będzie ustalenie metod i dróg walki z bezbożnictwem, w myśl tradycyjnych zasad poprzednich Kongresów.

RABKA raj dla dzieci
KURACJA I WYPOCZYNEK
SPORT - BASEN KAPIELOWY - PLAŻA.

(Ciąg dalszy ze str. 1)

Przyczynę tego stanowi fakt, że Polska stanowczo przeciwstawia się wszystkim t. zw. „sferom wpływów”. Tendencja tworzenia takich „sfer wpływów” daje się obecnie zauważyć z nadzwyczajną wyrazistością w ogólnej polityce międzynarodowej. Polska jednak, wierna wytkniętej sobie linii politycznej, jest zasadniczo przeciwna zarówno tworzeniu własnej „sfery wpływów”, jak też nie życzy sobie znaleźć się w „sferze wpływów”, jakiegokolwiek innego państwa. Podobne stanowisko Polski znalazło duże zrozumienie i uznanie Rumunii, będącej do niedawna terenem, na którym ścierały się wpływy i interesy różnych państw.

Na takich zasadach oparty sojusz i z takich pobudek wypływająca przyjaźń polsko-rumuńska musi się już niejako automatycznie zacieśniać w miarę, jak sojusznicy coraz lepiej się poznają wchodząc w coraz bliższe ze sobą stosunki. Ze przyjaźnią istniejącą między Polską i Rumunią przekroczyła granicę układów szablonowych i że sojusz polsko-rumuński posiada dziś podstawowe znaczenie dla utrzymania pokoju europejskiego, — z tego dobrze zdają sobie sprawę wszystkie państwa europejskie, śledzące z baczną uwagą etapy zacieśniania się tej przyjaźni.

Ale pojęty to również narody obu państw witające radośnie każdy przejaw przyjaźni polsko-rumuńskiej i dlatego okrzyk: „Traiesca Romania!” którym witac będziemy w sobotę władzę Rumunii będzie okrzykiem spontanicznym, płynącym zarówno z głębi serca jak i przekonania.

Ten fakt, że dziś właśnie w Polsce odbywa się Kongres napawa nas zasłużoną dumą. Polska była zawsze przedmurzem chrześcijaństwa, a więc katolicyzmu. Jakby wyglądał Kościół w Polsce, gdyby za łaską Bożą, geniusz wojenny Marszałka Piłsudskiego nie był poraził dziesiątki hord ozerwanych pod murami Warszawy.

To też obecny Ojciec św. a ówczesny Nuncjusz Apostolski w Warszawie świadek tych zdarzeń, bardzo cenił sobie przyjaźń Wielkiego Marszałka.

Z okazji Kongresu Papież Pius XI nadesłał na ręce J. E. ks. kardynała Augusta Hlonda List Apostolski.

Na wstępie Listu Apostolskiego Ojciec św. wyraża Swą radość z otwarcia Kongresu.

„Właśnie tego międzynarodowego charakteru — głosi list papieski — gratulujemy poznańskiemu Kongresowi. Jeżeli bowiem wrogowie Chrystusa i jego panowania niczego nie zaniedbują, by swą nienawiścią zarazić świat cały, czyż nie jest rzeczą konieczną, by w jedno ognisko zestrzelili swe myśli i wysiłki i by się bez względu na swe pochodzenie i na swą przynależność narodową w jedną wspólną armię ku obronie Chrystusa skupili ci, dla których przynależenie do Jego królestwa jest szczęściem i zaszczytem.

Szlachetnej inicjatywie zjazdowej przysparza chluby ta okoliczność, że Kongres

poznański postanowił skierować swe prace ku temu celowi, by od ludów odwrócić owo haniebne zło i owo niebezpieczeństwo straszliwe, jakimi są bezbożnicze komunisty-

Zdjęcie przedstawia podobiznę J. E. ks. Ilegata — kardynała Hlonda.

czne zasady i knowania, które ostatnio napiętnowaliśmy w obliczu Kościoła i całego

Zdjęcie przedstawia podobizny kilku księży kościelnych, którzy m. in. zapowiedzieli swój udział w kongresie. W górnym rzędzie od strony lewej ku prawej widoczni: J. E. ks. Karol kardynał Kaspar, arcybiskup Pragi, prymas Czechosłowacji, J. E. ks. Teodor, kardynał Innitzer, arcybiskup Wiednia, prymas Austrii, J. E. ks. kardynał Verdier, arcybiskup Paryża, prymas Francji. W dolnym rzędzie od strony lewej ku prawej widoczni: J. E. ks. biskup Michał Robu, biskup Jassy w Rumunii, J. E. ks. biskup Cobben, wikariusz apostolski Holandii, J. E. ks. biskup Dionizy Njaradi, biskup Križarci w Jugosławii, sprawujący opiekę duszpasterską nad wszystkimi katolikami obrządku wschodniego na terenie Jugosławii.

Karol II król Rumunii

Król Karol urodził się dnia 16. X. 1893 r. w zamku Peles w Sinaia, letniej rezydencji zmarłego króla Ferdynanda, który w tym czasie był księciem następcą tronu.

Król Karol II odbył wszystkie swe studia w Rumunii, pod auspicjami wielkiego uczonego historyka Mikołaja Jorga.

W 1913 r. stosownie do życzenia jego stryjcznego dziadka — starego króla Karola I, udaje się do Niemiec, celem uzupełnienia swej edukacji wojskowej.

Podczas wojny światowej bierze król Karol (ówówczas jeszcze księżę następca tronu) czynny udział w operacjach wojskowych, udając się bardzo często na front w środowisko żołnierzy i biorąc udział w opracowywaniu planów wojennych.

Między r. 1919-21 podejmuje długą podróż do Europy i na daleki Wschód. Dnia 10 marca 1921 r. żeni się z Heleną, księżniczką grecką, córką zmarłego króla greckiego Konstantego. Za małżeństwa tego urodził się 25 października 1921 r. Michał — Wielki Wojewoda Alba-Julii, księżę następca tronu rumuńskiego.

Jako syn króla Ferdynanda I, który stworzył wielką Rumunię, król Karol dziedziczy tron swego ojca 8 czerwca 1930 r. — Dzień jego przybycia do kraju był okazją wielkiej radości dla ludu rumuńskiego, który przyjął go z entuzjazmem.

Latą spędzoną zagranicą pomogły mu

poznać z bliska bezpośrednio życie ludzi w jego prawdziwych przejawach.

Posiadając bogatą znajomość życia — z którą łączy się szeroka wiedza we wszystkich dziedzinach — jest król Karol II twórcą. Jego stanowisko w zagadnieniach polityki wewnętrznej Rumunii, podczas kilku miesięcy, które upłynęły od jego wejścia na tron, daje nam tego dostateczny dowód. Jego przemówienia wygłaszane na Zgromadzeniach Narodowych od dnia 8 czerwca 1930 r., jako i na uniwersytecie w Głuj — z okazji ostatniego obchodu jubileuszowego — rzucają jasne światło na sposób, jakim Karol II zamierza rządzić krajem, który przyjął go takimi entuzjastycznymi uczuciami, jakimi darzy król ze swej strony naród rumuński.

„Wzrosłem wśród was — powiedział król w swym pierwszym przemówieniu w dniu 8 czerwca w Zgromadzeniu Narodowym. — Mój duch czepie z tych samych źródeł co i wasz. Wasze troski będą memi troskami. Ideale mojego ludu, były moimi idealami. I po przypomnieniu, że armia stanowi podwalinę organizacji i porządku państwa i że jest zdecydowany otoczyć ją swoją największą troską — oświadczył król w tym przemówieniu, że współpracując z naszymi sprzymierzeńcami, nie potrzebujemy żywić niechętnych uczuć wobec innych ludów i naszych sąsiadów, a przede wszystkim trze-

teraz tylko

6
groszy

Jakość zawsze ta sama

rodzaju ludzkiego Encykliką „Divini Redemptoris”. Nie ma sprawy, która by w tym stopniu zajmować mogła i powinna umyśły ludzkie i która by w równej mierze zdołała rozplomić serca sług Chrystusa Króla, jak to potworne i wstrętne widowisko rozgrywane się w oczach współczesnego świata. Do zawrotnych rozmiarów urasta pycha tych, którzy wymyślając próżne rzeczy przeciw Panu i przeciw Chrystusowi jego, wynoszą się ponad wszystko, co Boże i święte, usiłując usunąć z kuli ziemskiej samo imię Stwórcy i wspomnienie o Bogu, aby możliwie całkowicie runęło i bez śladów przepadło Królestwo Boże, które Chrystus nabył krwią swoją. Czyż jest rzetelny tego Królestwa obywatel, którego by widok tych bezczności nie wstrząsnął? Czy jest wśród chrześcijan ktoś, kto by się nie porwał do uporczywej obrony najświętszych praw boskiego Zbawiciela, zuchwale bezczeszczonej i deptanych przez napierający a zbity szczyk przewrotowców?

Następnie List wspomina o trudnej walce jaką czeka wyznawców Chrystusa, lecz nawołuje, ażeby w górę wnieść serca i myśli, bo Chrystus jest z nami. I w końcu takie pod adresem Polski dostojne słowa:

Pierwszy Międzynarodowy Kongres Chrystusa Króla odbędzie się w kraju, który słusznie nazwano i który był rzeczywistie przedmurzem chrześcijaństwa. Na tej ziemi, która od świętych Biskupów Wojciecha, Stanisława i Józefata aż do Męczenników podlaskich za Unię katolicką tak często bywała zraszana krwią męczeńską; na tej ziemi, która była matką tylu świętych czynnych w całym Kościele, jakimi są Jan Kanty, Jacek, Kazimierz, Jadwiga i anielski Stanisław Kostka; na tej ziemi, która w ciągu wieków aż po nasze czasy tylekroć rozgromiła nieprzyjaciół Chrystusa, ufających zuchwale w własne siły, a mimo najeżdżów herezji i schizmy, zachowała nieskalaną wiarę katolicką i to wiarę gorącą, jakiej naocznym świadkiem byliśmy tylokroć nie i My, gdy u Was spełnialiśmy misję Nuncjusza Apostolskiego; na tej polskiej ziemi kłaść będziecie podwaliny pod nowe opatrnościowe dzieła ku czci Chrystusa Króla. Aby łaska Boża wzmocniła, utwierdziła i hojnie pomnożyła skutki waszych zamierzeń, zapewniając powodzenie wszystkiemu, co czynić i postanawiać będziecie, niejako w zadatek darów i światła bożych, udzielamy Błogosławieństwa Apostolskiego w Panu za równo Tobie, Ukochany Synu Nasz, jak wszystkim innym Kardynałom, Biskupom, dostojnym przedstawicielom władzy państwowej i wszystkim wiernym, którzy zewsząd na Kongres Wasz przybędą.

Na Kongres w Poznaniu katolicka Polska nie zawiedzie, jak nigdy w dziejach nie zawiodła, gdy Kościół swój los jej mężnemu poruczył ramieniu. (Iks)

ba pracować dla zagojenia ran, które pozostawiła nam jeszcze wielka zawierucha z przed 14 laty”.

Faktem znanym jest pełne zrozumienie zainteresowanie, które król Karol II okazuje instytucjom kulturalnym. To zainteresowanie uwidoczniło się podczas każdego jego przemówienia. Szczególnie w przemówieniu do studentów, wypowiedzianym z okazji otwarcia wykładów uniwersyteckich w Głuj.

Dając dowody szybkiego i jasnego przewidywania okoliczności, głęboki znawca ludu, którym rządzi, król Karol uzupełnił i rozszerzył dzieło — rozpoczęte przez jego ojca, króla Ferdynanda i doprowadził do definitywnej konsolidacji Rumunii w zakresie Jej integralności, uświadamiając sobie, że wszystko to przyjdzie od niego i przez niego.

Majestat Rzeczypospolitej

Ksiądz Metropolita krakowski, ksiądz Adam Sapięha powziął decyzję przeniesienia trumny Józefa Piłsudskiego z krypty św. Leonarda do krypty pod wieżą Srebrnych Dzwonów. Uczynił to samowolnie, wbrew opinii Naczelnego Komitetu uczczenia pamięci Marszałka Piłsudskiego — Komitetu, na czele którego stoi Prezydent Rzplitej. Nie zmienił też swego postanowienia, kiedy Głowa Państwa listownie zwróciła się do Metropolity z prośbą o pozostawienie na miejscu trumny Marszałka.

„Zaszedł fakt — stwierdza w swym piśmie do Prezydenta szef rządu gen. Sławoj-Składkowski — niewykonania woli Pana Prezydenta Rzplitej przez obywatela polskiego”. Fakt ten stanowi „obrazę Majestatu Rzeczypospolitej”.

Stajemy głęboko wstrząśnięci wobec tego faktu.

Trumna Wskreszciciela Polski, mieszcząca Jego doczesne szczątki, nie jest relikwią kościelną, o której mogą decydować tylko władze kościelne. Przed tą trumną kornie chylił czoła wszyscy Polacy, jest ona świętością dla całego narodu. W imię też tej zbiorowości działa Komitet uczczenia pamięci Józefa Piłsudskiego. Dlatego też na czele Komitetu stoi najwyższy dostojnik Państwa, symbolizujący Majestat Rzeczypospolitej.

Jedną z podstawowych zasad, na których Kościół katolicki oparł swój stosunek do państwa — to słowa Chrystusowe: „Oddawajcie, co jest cesarskiego cesarzowi, a co jest Bożego Bogu” (Św. Łukasz 25). Mieści się w tym mądre rozgraniczenie agend władz kościelnych i świeckich, mieści również i nakaz poszanowania dla tego, co dziś określamy mianem „Majestatu Rzeczypospolitej”, a czego wyrazicielem jest Głowa Państwa.

I tu wysuwa się pytanie: czyż miejsce w którym mają spoczywać doczesne szczątki Józefa Piłsudskiego, jest wewnętrzną sprawą kościelną? Czy sprawa ta może być rozstrzygana decyzją dostojnika kościelnego, a wbrew woli reprezentującego Majestat Rzeczypospolitej Prezydenta? Czyż jurysdykcja księcia Kościoła objąć ma siedzibę Głowy Państwa i skarbnicę pamiątek narodowych, jaką jest wzgórze Wawelu?

Bo w tym tkwi przecież istota sprawy. Wawel był siedzibą władcy w Polsce: Piastów, Jagiellonów. W murach tego zamku kształtował się szmat dziejów naszego państwa. Tu wykuli Bolesławowie, Władysławowie, Zygmuntowie idee mocarstwowe Polski piastowskiej i jagiellońskiej. Tu zbierały się sejmy koronacyjne, stąd wychodziły akta państwowe najwyższej wagi, decydujące o wojnach i pokoju. Tu „oddawano cesarzowi co cesarskie”. Stąd promieniował przez liczne wieki Majestat Rzeczypospolitej. I tu powstała skarbnica pamiątek narodowych, tu gromadzili się arcydzieła sztuki i sztuki, tu każdy załom muru, każdy kamień i każda cegła mówi o wielkości, o tradycji. Tu przez stulecie niewoli zbiegała się tęsknica pokoleń, grzejąca się w blaskach minionej świetności i wylatująca w tę przyszłość, którą dopiero ziścił Józef Piłsudski...

I dlatego też instynkt każdego z nas czyni z Wawelu jakby „enklawę”, wyłączoną spod jurysdykcji kogokolwiek bądź. I dlatego też uważamy Wa-

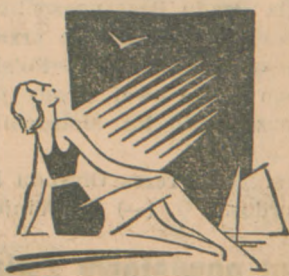
wel za wspólną własność, za ogólne dobro narodowe, które powierzamy pieczę Majestatu Rzeczypospolitej, symbolizowanej przez Głowę Państwa.

A jeśli tak jest, jeśli w głębi poczucia narodowego panuje jednomyślność co do Wawelu i wszystkiego, co się w nim mieści — to uchylić musimy zarazem myśl, aby jakiegokolwiek siły mogły sobie rościć prawo do decydowania, wylączyć je musimy jakąkolwiek jurysdykcję inną, niż tę, którą wykonuje Majestat Rzeczypospolitej. Nie znaczy to przecież, abyśmy nie oddawali Bogu co Boskie; w sprawach religii i Kościoła katolickiego z pewnością nikt nie ma zamiaru uchybienia czci i posłuchu, a też i w obrębie katedry na Wawelu w rzeczach kultury religijnej. Ale w sprawach, wybiegających poza kompetencje władz duchownych, decyzja spocząć musi w

reku, wyrażającym zbiorową wolę Narodu i Państwa.

Wawel, skarbnica pamiątek narodowych i siedziba Głowy Państwa, nie może być terenem samowolnych zarządzeń, z jakiegokolwiek strony pochodzących. Jest własnością narodu. Jest wspólnym naszym dobrem, pozostającym pod pieczę Pierwszego Obywatela Państwa, Pana Prezydenta.

Tego domaga się zbiorowa wola wszystkich Polaków. I nie dopuścił też do żadnego od tej zasady uchylecia. Oddajemy Bogu co Boskie. O taczamy tych, których Pismo św. określa jako „dobrych pastery”, czcimy i miłujemy. Ale bronimy również Majestatu Rzeczypospolitej przed ingerencją ze strony tych, którzy nie przyjęli się duchem przykazania, zawartego w słowach Chrystusowych...

Słońce i woda
cuda sprawiają,
gdy Krem Uroda
do pomocy mają.

PULSA KREM URODA
CHRONI I OŻYWIA CERE.

Pomorze protestuje przeciw samowoli ks. metropolity krakowskiego

Do głosów protestu przeciw samowolnym zarządzeniom ks. metropolity Sapięhy dołącza się również Pomorze. Poniżej zamie-

szamy szereg takich uchwał pomorskich organizacji społecznych.

Pomorska Federacja Polskich Związków Obrońców Ojczyzny

Pan Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
Warszawa
Zamek.

Pomorska Federacja Polskich Związków Obrońców Ojczyzny wobec niepojętego faktu obrazu Majestatu Rzeczypospolitej Polskiej i świętych uczuć narodowych do wiekopomnej pamięci Wielkiego Marszałka,

Prezydium Zarządu Wojewódzkiego Pomorskiego Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny.

General Sławoj-Składkowski
Szef Rządu Rzeczypospolitej
Warszawa
Pomorska Federacja P. Z. O. O. wobec

dzie, składając wyrazy uznania dla Rządu za zajęte stanowisko w sprawie przeniesienia zwłok Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego melduje, że protestuje przeciw samowolnemu zarządzeniom Ks. Metropolity Sapięhy w tej sprawie.

Prezes
(—) Jan Englicht, kpt.

Do
Pana Marszałka
Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych
Edwarda Śmigłego-Rydza
Warszawa

Zarząd Powiatowy Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny w Starogardzie, składając wyrazy uznania dla Rządu za zajęte stanowisko w sprawie przeniesienia zwłok Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego melduje, że protestuje przeciw samowolnemu zarządzeniom Ks. Metropolity Sapięhy w tej sprawie.

Prezes
(—) Jan Englicht, kpt.

Do
Pana Premiera
Generała Felicjana Sławoj-Składkowskiego
Warszawa

Zarząd Powiatowy Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny w Starogardzie, składając wyrazy uznania dla Rządu za zajęte stanowisko w sprawie przeniesienia zwłok Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego melduje, że protestuje przeciw samowolnemu zarządzeniom Ks. Metropolity Sapięhy w tej sprawie.

Prezes
(—) Jan Englicht, kpt.

Liga Morska i Kolonialna Obwód w Starogardzie

Do
Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
w Warszawie

Zarząd Obwodu Ligi Morskiej i Kolonialnej w Starogardzie, składając wyrazy głębokiego hołdu Panu Prezydentowi, melduje, że protestuje przeciw zarządzeniom Ks. Metropolity Sapięhy w sprawie przeniesienia zwłok Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego.

Sekretarz: Prezes Obwodu L. M. K.:
(—) St. Kordos. (—) St. Winiarski.

Do
Pana Marszałka Polski
Edwarda Śmigłego-Rydza
Wodza Naczelnego W. P.

w Warszawie
Zarząd Obwodu Ligi Morskiej i Kolonialnej w Starogardzie, składając wyrazy głębokiego hołdu Panu Marszałkowi, że protestuje przeciw zarządzeniom Ks. Metropolity Sapięhy w sprawie przeniesienia zwłok Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego.

Sekretarz: Prezes Obwodu L. M. K.:
(—) St. Kordos. (—) St. Winiarski.

(Ciąg dalszy na stronie 4-tej).

KUCHENKA TURYSTYCZNA „EMES” —
kuchnia polowa turysty

składa Ci, Dostojny Panie Prezydencie, wyrazy hołdu i żołnierskiego przywiązania. Prezydium Zarządu Wojewódzkiego Pomorskiego Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny.

Naczelnny Wódz Marszałek Śmigły-Rydz
Warszawa

Federacja Polskich Związków Obrońców Ojczyzny Ziemi Pomorskiej wobec niepojętego faktu urażenia najświętszych uczuć narodowych, spowodowanego ostatnimi wypadkami, melduje Ci, Panie Marszałku, głęboką, cześć i żołnierskie oddanie.

nieprawdopodobnego faktu obrazu Majestatu Rzeczypospolitej Polskiej — przesyła Ci, Panie Premierze, wyrazy głębokiej czci i zapewnienia, że w zajętej przez Ciebie stanowisku staje przy Twoim boku.

Prezydium Zarządu Wojewódzkiego Pomorskiego Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny.

Do

Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Profesora Dr. Ignacego Mościckiego
Warszawa

Zarząd Powiatowy Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny w Starogardzie

POKOJE

czyste, wygodne, ciche i tanie z wodą bież. i telefonami, blisko Dworca Główn. w Warszawie

W HOTELU ROYAL

ul. Chmielna nr. 31
Kawiarnia. Bezpłatny garaż

(Ciąg dalszy ze strony 3-ciej).

Do
Pana Generała Sławoj-Składkowskiego
Prezesa Rady Ministrów
w Warszawie
Zarząd Obwodu Starogardzkiego Ligi
Morskiej i Kolonialnej, składa wyrazy
uznania dla Rządu Rzeczypospolitej za za-
jęte stanowisko w sprawie przeniesienia
zwłok Pierwszego Marszałka Polski Józefa
Piłsudskiego i ze swej strony protestuje
przeciw zarządzeniu Ks. Metropolity w tej
sprawie.

Sekretarz: Prezes Obwodu L. M. K.:
(—) St. Kordos. (—) St. Winiarski.

Zarząd powiatowy Związku Strzeleckiego w Starogardzie

Do
Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Zarząd Powiatowy Z. S. w Starogardzie,
składając wyrazy najgłębszego hołdu
P. Prezydentowi Rzplitej, melduje zarazem,
że protestuje przeciw zarządzeniu samowol-
nemu Ks. Metropolity Sapięhy w sprawie
przeniesienia zwłok Pierwszego Marszałka
Polski Józefa Piłsudskiego.

Za Zarząd Powiatowy Z. S.
Sekr.: (—) Piesowicz. Prezes: (—) Marczak.

Do
P. Marszałka Śmigłego-Rydza
Zarząd Powiatowy Z. S. w Starogardzie,
składając wyrazy najgłębszego hołdu
Naczelnemu Wodzowi, melduje zarazem, że
protestuje przeciw zarządzeniu samowol-
nemu Ks. Metropolity Sapięhy w sprawie
przeniesienia zwłok Pierwszego Marszałka
Polski Józefa Piłsudskiego.

Za Zarząd Powiatowy Z. S.
Sekr.: (—) Piesowicz. Prezes: (—) Marczak.

Do
Pana Generała Sławoj-Składkowskiego
Prezesa Rady Ministrów
Zarząd Powiatowy Związku Strzeleckiego
w Starogardzie, składając wyrazy uzna-
nia dla Rządu za zajęte stanowisko w spra-
wie przeniesienia zwłok Pierwszego Mar-
szałka Polski Józefa Piłsudskiego, melduje,
że protestuje przeciw samowolnemu zarzą-
dzeniu Ks. Metropolity Sapięhy w tej spra-
wie.

Sekr.: (—) Piesowicz. Prezes: (—) Marczak.
Za Zarząd Powiatowy Z. S.

Komisja porozumiewawcza Orga- nizacji Kobietych w Starogardzie

Do
Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Komisja Porozumiewawcza Organizacji
Kobietych w Starogardzie, składając wy-
razy najgłębszego hołdu Panu Prezydentowi
Rzeczypospolitej, melduje zarazem, że
protestuje przeciw zarządzeniu samowolne-
mu Ks. Metropolity Sapięhy w sprawie
przeniesienia zwłok Pierwszego Marszałka
Polski Józefa Piłsudskiego.

(—) Elżbieta Radecka-Mikulicz.

Do
Pana Marszałka Śmigłego-Rydza
Komisja Porozumiewawcza Organizacji
Kobietych w Starogardzie, składając wy-
razy najgłębszego hołdu Naczelnemu Wodzo-
wi, melduje zarazem, że protestuje przeciw
zarządzeniu samowolnemu Ks. Metropolity
Sapięhy w sprawie przeniesienia zwłok
Pierwszego Marszałka Polski Józefa Pił-
sudskiego.

(—) Elżbieta Radecka-Mikulicz.

Do
P. Generała Sławoj-Składkowskiego
Prezesa Rady Ministrów
Komisja Porozumiewawcza Organizacji
Kobietych w Starogardzie, składając wy-
razy uznania dla Rządu za zajęte stanowisko
w sprawie przeniesienia zwłok Pierwszego
Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego mel-
duje, że protestuje przeciw samowolnemu
zarządzeniu Ks. Metropolity Sapięhy w tej
sprawie.

(—) Elżbieta Radecka-Mikulicz.

Organizacje społeczne miasta Weiherowa

Pan Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
Warszawa
Zebrani w dniu dzisiejszym na zebraniu
nadzwyczajnym 22 przewodniczących orga-
nizacji społecznych miasta Weiherowa, na
wieść o niezrozumiałym stanowisku Księ-
dza Biskupa Sapięhy w sprawie przeniesie-

nia zwłok Marszałka Polski Józefa Piłsud-
skiego, które są drogą całemu Narodowi
Polskiemu, składają Tobie, dostojny Panie
Prezydencie, wyrazy głębokiej czci i hołdu.

Przewodniczący zebrania:

(—) Bolduan, burmistrz.

Marszałek Polski Śmigły-Rydz
Warszawa

Zebrani w dniu dzisiejszym na zebraniu
nadzwyczajnym 22 przewodniczących orga-
nizacji społecznych miasta Weiherowa, na
wieść o niezrozumiałym stanowisku Księ-
dza Biskupa Sapięhy w sprawie przeniesie-
nia zwłok Marszałka Polski Józefa Piłsud-
skiego, które są drogą całemu Narodowi
Polskiemu, składają Tobie, Panie Marszał-
ku, wyrazy czci i hołdu oraz żołnierskiego
przywiązania.

Przewodniczący zebrania:
(—) Bolduan, burmistrz.

Pan Premier
Generał Sławoj-Składkowski
Warszawa

Zebrani w dniu dzisiejszym na zebraniu
nadzwyczajnym 22 przewodniczących orga-
nizacji społecznych miasta Weiherowa, na
wieść o niezrozumiałym stanowisku Księ-

Protesty z całego kraju Nowogródek wobec „niepoczytalnego warcholstwa” metropolity krakowskiego

Metropolita Sapięha winien ponieść konsekwencje

Nowogródek. (PAT) Całe społeczeństwo
Nowogródka jest poruszone i oburzone do
głębi stanowiskiem metropolity krakowskie-
go. W czwartek rano odbyły się zebrania
organizacji społecznych, na których powzię-
to uchwały protestacyjne i wysłano telegramy
do Pana Prezydenta R. P., Marszałka
Śmigłego-Rydza i premiera gen. Sławoj-
Składkowskiego.

Zarząd Związku Peowiaków wysłał do
Pana Prezydenta R. P. depeszę treści nastę-
pującej:

„Do głębi oburzeni stanowiskiem metro-
polity Sapięhy przesyłamy Tobie, Panie
Prezydencie, wyrazy głębokiej czci i hoł-
du”.

Do Pana Marszałka Śmigłego-Rydza wy-
słano telegram następującej treści:

„Wobec niepoczytalnego warcholstwa me-
tropolity krakowskiego Sapięhy, obrażają-
cego uczucia żołnierskie, przesyłamy Tobie,

dza Biskupa Sapięhy w sprawie przeniesie-
nia zwłok Marszałka Polski Józefa Piłsud-
skiego, które są drogą całemu Narodowi
Polskiemu, składają Tobie, Panie Premie-
rze, wyrazy najwyższego uznania za Twoje
męskie i żołnierskie wystąpienie w obronie
naszych uczuć.

Przewodniczący zebrania:
(—) Bolduan, burmistrz.

Zarząd Powiatowy Związku Strzeleckiego w Grudziądzu

W Grudziądzu odbyło się nadzwyczajne
walne zebranie zarządu powiatowego Zwią-
zku Strzeleckiego, na którym uchwalono
wysłać następujące depesze:

Pan Marszałek Śmigły-Rydz
Warszawa

Wobec zbezczeszczenia i poniżenia przez
ks. metropolitę Sapięhę pamięci i powagi
majestatu śmierci Wielkiego Wskrzesiciela
Państwa Polskiego, Związek Strzelecki po-
wiatu grudziądzkiego staje gotowy w obro-
nie najświętszych uczuć narodowych i **wie-
rzy, że Pan Marszałek położy kros hańbią-
cym oznom oraz bezprzykładnej w dzie-
jach odrodzonej Polski zlej woli i niekar-
ności obywatelskiej.**

Herbaty Kozakowskiego — rozkosz smalców!

Potępiające głosy prasy

(w) Zdumiewające zarządzenie ks.
metropolity Sapięhy samowolnego prze-
niesienia zwłok Marszałka Piłsudskiego
przesłoniło wszelkie inne wydarzenia.
Cała bez wyjątku prasa polska poświę-

ca tej sprawie dużo miejsca. We wszy-
stkich prawie pismach wielkie, tłuste
nagłówki na pierwszych stronicach
piętnują samowolę ks. metropolity kra-
kowskiego.

O suwerenność Rzeczypospolitej Bunt metropolity. „Nie pozwalam!”

**Uwolnić Panteon Polski
z pod jurysdykcji władz kościelnych**

— także nagłówki czytamy w „Robotniku”.

Nakaz woli narodowej będzie dopełniony ...

— zapewnia „Kurier Poranny”.
Charakterystyczne są również niektóre
zwroty w rezolucjach i uchwałach orga-
nizacji społecznych, które nie wahają
się określić samowolnego postąpienia
ks. metropolity jako

„warcholstwa”

Poza zacytowanymi już wczoraj gło-
sami prasy najostrejsze stanowisko w
tej sprawie zajął radykalny „Dziennik
Poranny”, który posługując się ks. me-
tropolity Sapięhy określa jako

„bunt przeciw woli Państwa”

Dziennik ten pisze m. i.
Nikt nie chciał w to uwierzyć. Wpraw-
dzie ks. metropolita krakowski niejednokrotnie dawał swym postępowaniem
powody do dalekoidących obaw, że jego
wyobrażenia o roli księży kościoła w
państwie polskim daleko odbiegają od
tej granicy, jaką wykreśliła konstytucja
i potrzeby państwa — ale mimo to po-
czątkowo nikt nie chciał wierzyć, aby
ten wybitny przedstawiciel kościoła,
który w czasie wojny był najwspanialszym
synem cesarza austriackiego i
często poświęcał interesy swego narodu
dla lojalności wobec rządu wiedeńskiego
(!) — że ten obywatel polski, straż-
nik skarbcza serc i dumy Polaków —
Wawelu ośmielił się jawnie, publicznie

postawić starszylacheckie veto, rzucić
je w kierunku Prezydenta, który repre-
zentuje majestat Rzplitej.

I dziennik przypomina, że w Polsce
istnieje —

Bereza

nb. za mniejsze wykroczenia.

Za mniejsze przewinienia idzie się
DO OBOZU ODOSOBNIENIA W BERE-
ZIE, za mniejsze wykroczenia przeciw-
ko porządkowi w państwie idzie się do
więzienia. Dokąd pójdzie, jakie konse-
kwencje wyciągnie się wobec ks. metro-
polity Sapięhy? Nie wiemy.

Równie ostro ocenia krok ks. metro-
polity Sapięhy „Robotnik”, w którym
K. Czapiński pisze m. i.:

Stała się rzecz niesłychana. Ks. me-
tropolita Sapięha kazał usunąć trumnę
ze zwłokami Marszałka Piłsudskiego z
krypty św. Leonarda na Wawelu.
WBREW PROŚBIE P. PREZYDENTA
RZECZYPOSPOLITEJ...

Wrażenie tego niesłychanego wyczy-
nu ogromne. Krok — zdawałoby się —
niepojęty, szalony. Wojna z państwem?
Walka z znaczącymi władzami?

Ks. metropolita sądzi widocznie, że
Polska — to jego własny dom, — dom,
w którym SAM RZĄDZI I dlatego bez
żenady krzyknął na całą Polskę:

— NIE POZWALAMI!

Przerażające widowisko. Ale nie jest
to całkiem niespodziewane. Widzieliś-

Wspólnik

4490

cichy lub czynny, wkład 30-50 tys. zł
do fabryki przetworów drzewnych, tar-
taku, bezkonkurencyjny na terenie
Gdyni wybrzeża morskiego. Zgłosz.
„Gazeta Morsk, II.” Gdynia pod 30-50

Związek Urzędników Kolejowych zapewnia
Pana Prezydenta o swym całkowitym od-
daniu jego osobie i wierzy, że w Najjaś-
niejszej Rzeczypospolitej, będącej przedmu-
rzem chrześcijaństwa, relikwie bohaterów
narodowych będą otoczone właściwą opieką.

15-minutowy strajk protestacyjny członków Z. Z. Z.

Warszawska Rada Okręgowa Z. Z. Z.
wezwała wszystkich członków do przerwa-
nia pracy we wszystkich zakładach pracy
dnia 25 czerwca w piątek od godz. 10-11 do
10,15 przed południem na znak protestu
przeciw arbitralnemu stanowisku wobec
Majestatu Rzeczypospolitej Polskiej i samo-
woli ks. metropolity krakowskiego w odnie-
sieniu do najdroższych narodowi polskiemu
szczętków Wielkiego Marszałka.

Porzutowe Przynosob. Wojskowe

Zarząd główny Poczтового Przynoso-
bienia Wojskowego wysłał do premiera gen.
Sławoj-Składkowskiego depeszę następują-
cej treści.

Pan Prezes Rady Ministrów
gen. Sławoj-Składkowski.

Pocztowe Przynosobienie Wojskowe gło-
boko wstrząśnięte bezprzykładnym zlekce-
ważeniem woli Pana Prezydenta Rzeczypo-
spolitej, będącej wyrazem żywego kultu ca-
łego narodu dla Wielkiego Marszałka Józ-
efa Piłsudskiego jak najsilniej protestuje
przeciw jaskrawej i niedopuszczalnej a
brazie najdroższych uczuć każdego Polaka
i składa Panu Premierowi zapewnienia żoł-
nierskiego posłuszeństwa.

Wileńska organizacja miejska OZN.

Wilno. (PAT) Prezydium okręgu wileń-
skiego organizacji miejskiej O. Z. N. soli-
daryzując się ze stanowiskiem wydziału wy-
konawczego Komitetu Uczczenia Pamięci
Marszałka Piłsudskiego oraz wyrażając na-
dzieję, że powołane do tego czynników pań-
stwowe spowodują jak najszybsze załatwie-
nie tego incydentu zgodnie z najświętszymi
uczuciami Narodu i dobrem Państwa, złoży
m. cmentarzu Rossie hołd sercu Marszałka
Piłsudskiego w piątek 25 bm. o godz. 7 wie-
czorem i wzywa członków OZN. do wzięcia
udziału w tym akcie.

my w ostatnich paru latach, jak stop-
niowo, systematycznie RÓŚL TUPET
KLERYKAŁÓW. I wreszcie kler zaczął
po prostu się zapominać!.. Rozległ się
głos „nad-suwerena” pod adresem p.
Prezydenta (!):

— NIE POZWALAMI!

Pod adresem p. Prezydenta? Nie!
Pod adresem Rzeczypospolitej! Na por-
ządku dziennym stanęła po prostu spra-
wa SUWERENNOŚCI PAŃSTWA. Kto
właściwie rządził w naszym państwie?

Nigdy nie kwestionowaliśmy zasług
marszałka Piłsudskiego w walce o
Niepodległość Polski — wszak w tych
walkach braliśmy udział przede wszyst-
kim my, socjaliści. I otóż tego bojowni-
ka o Niepodległość pan Sapięha usuwa
nagle z krypty — wbrew woli naczel-
nych czynników w Państwie!

Po prostu trudno o tym pisać spo-
kojnie.

Czy to w porozumieniu z Watykanem?
Trudno uwierzyć, by Watykan,
zawsze ostrożny i bądź co bądź chyba
liczący się z Polską (w dobre przeszłodo-
wań hitlerowskich) zaakceptował taki
sposób wystąpienia. Wątpliwy. Ale jeśli
to się dzieje bez zgody Watykanu, — do
czego to już doszła swawola kleru w
Polsce!

Najwyższy już czas ukrócić tę swawolę!

Dość tych igraszek z przekonaniem
i uczuciami Polaków. Trzeba z tym skof
czyli! Przypominamy, jak to ks. Puzyński
prochów Słowackiego nie dopuszczał do
polskiego Panteonu. Nasze stronicictwo
z religią nie walczy; nie walczy także z
kościółem, jako instytucją, gromadzącą
wiernych dla celów religijnych. Ale wal-
czyło i walczy z OBSKURANCKĄ POLI-
TYKĄ KLERU, który chciałby nie tylko
przewodzić w sprawach oświatowych,
społecznych i politycznych, ale także po-
łożyć dłoń na SUWERENNOŚCI POL-
SKL. Nie, my niepodległościowcy, my
polscy socjaliści na to się nigdy nie zgo-
dzimy. Czasy Ganossy minęły,
laskawi pyszni panowie.
Czy p. Sapięha łudzi się, że za nim pójdzie
lud polski?

Pyszny książę krakow-
ski, co to w tonie krnąbr-
nego feudała śmie rozmawia-

II. ogólnopolski zlot Organizacji Młodzieży Pracującej

W dniach 27—29 czerwca br. odbędzie się w Warszawie ogólnopolski zlot Ompiacji. Protektorat nad powyższym zlotem objął p. Marszałek Polski Edward Smigły-Rydz. Przewodnictwem komitetu honorowego zlotu przyjął p. marszałkowska Aleksandra Piłsudska. Celem tego zlotu będzie generalny przegląd 4-letniej pracy organizacji, która postawiła sobie za zadanie: silnie rozbudzić w duszach polskiej młodzieży rzemieślniczo-robotniczej świadomość przynależności do państwa i narodu pol-

skiego; wpoić w nią kult pracy, jako najważniejszego elementu wszelkich twórczych i pozytywnych poczynań; tworzyć nowego człowieka w Polsce przez urabianie charakterów, przez budzenie w nim wyższych potrzeb kulturalnych.

O. M. P. stanęła do boju o nową Polskę, o Jej jutro bardziej społecznie szarmonizowane i entuzjazmem czynu powszechnego przepojone — nie z pustymi ładownicami frazeologii i demagogii, ale w rynsztunku głębokich wartości obywatelskich, moralnych, umysłowych i zawodowych. Bo trzeba przystąpić do pracy nad wznoszeniem budowli nowej Polski z czystymi rękami, z sercem pełnym gorącej miłości Ojczyzny, nie zatrutym jadem wyrotowych hasel. Duchem płomienną, solidarnością mocną, przekonaniem niezłomną.

O tych nakazach II ogólnopolski zlot O. M. P. będzie pamiętał, stojąc u progu 5-go roku istnienia organizacji.

Okręg pomorski wysłał do Warszawy na II ogólnopolski zjazd Org. Mł. Pracującej delegację 200 członków, pod kierownictwem naczelnika Okręgu ob. Jana Krupki i instr. okręgowego ob. Andrzejewskiego. Delegacja wyjeżdża z Torunia w sobotę, w godzinach wieczornych.

wiać z Polską i jej Prezydentem, otworzył chyba oczy nawet tym, którzy jeszcze dobrze nie widzieli.

I w odpowiedzi na uroszczenia wien zabrznieć zgodny głos całej Polski: — NIE POZWALAMY!

Ten sam „Robotnik“ pisze na innym miejscu:

Bunt ks. metropolity w Krakowie, który kazał nagle przenieść trumnę ze zwłokami marsz. Piłsudskiego z krypty św. Leonarda i sprzeciwił się prośbie p. Prezydenta, wywołał w Polsce po prostu osłupienie. Klerykałna prasa na razie przycupnęła i siedzi cicho. „Mały Dziennik“ jakoś zmarkotniał i woli pisać o czym innym.

To wystąpienie ks. metropolity nie tak łatwo zostanie zapomniane. Pierwsze tego rodzaju wystąpienie w Polsce niepodległej.

Czy po tym wystąpieniu ks. Sapieha będzie dalej zajmował swe stanowisko?

„Warsz. Dz. Nar.“ stanowiska nie zajmuje natomiast w notatce poświęconej ostatniemu posiedzeniu Sejmu daje wyraz wrażenia wywołanego tą sprawą tymi słowami:

„W zamieszaniu, jakie wywołała nadeszła właśnie w tym momencie wiadomość o zatargu między Rządem a krakowską Kurią Metropolitalną o przeniesieniu zwłok Marszałka Piłsudskiego, przeszło ono (t. j. posiedzenie Sejmu) prawie niepostrzeżenie“.

„A. B. C.“ pisze:

„Sprawa oprze się prawdopodobnie o najwyższe czynniki kościelne“.

Z prasy popołudniowej najostrożniejsze stanowisko zajmuje „Dziennik Ludowy“ oraz „Kurier Codzienny 5 gr.“. Bardzo mocno wypowiada się również i „Dobry Wieczór“, który pisze m. inn.:

„Wawel jest sanktuarium narodowych pamiątek, przywracającym do dawnej świetności, sumptem całego Narodu. Jest więc Narodem Polskiego własnością, rządzić w nim może tylko Ten, komu Konstytucja powierzyła pełnię władzy w Państwie — Prezydent Rzeczypospolitej, zaś w Jego imieniu — powołany przezeń Rząd.“

Sprawa pod względem prawnym musi być jak najrychlej załatwiona.

Obraża Majestatu Rzeczypospolitej nie może więcej się powtórzyć“.

W innym miejscu pismo to stwierdza:

„Argumenty kurii metropolitalnej nie są przekonywujące. Troska o stan zwłok Marsz. J. Piłsudskiego należy do Naczelnego Komitetu uczczenia Jego pamięci, na którego czele stoi Prezydent Rzplitej, nie zaś — do ks. metropolity Sapiehy.“

Komunikat nie daje i nie może dać odpowiedzi na niepokojące opinię społeczeństwa pytanie: dlaczego ks. metropolita Sapieha zarządził przeniesienie trumny Józefa Piłsudskiego wbrew woli Głowy Państwa Polskiego?“

Pod tytułem

„Czy Wawel będzie odebrany władzom kościelnym“

zamiesza obszerny artykuł informacyjny „Wieczór Warszawski“, który podaje głos niewymienionego z nazwiska „wybitnego katolika“. Opinia ta brzmi m. in.:

„Rozumiemy, że niezastosowanie się ks. Metropolity do życzenia P. Prezydenta R. P. stwarza poważną trudność i przypuszczam jednak, że sprawa mogłaby jeszcze w obecnym jej stanie być zlikwidowana na drodze kompromisów, godzącego przepisy kościoła ze stanowiskiem rządu i uczuciami społeczeństwa. Świat katolicki w Polsce będzie dążył do porozumienia w tej sprawie.“

„Kurier Warszawski“ w artykule wstępnym stara się oddziaływać uspokajająco na wzburzoną opinię, daje wyraz zadowoleniu, że P. Prezydent Rzplitej nie przyjął dymisji premiera gen. Sławoj-Składkowskiego.

Gala to mydło wytwornych pań.

- Jego piękny zapach trwa aż do ostatka, a skóra zachowuje go długo.
- Jego obfita i łagodna pianka pielęgnuje skórę, odświeża i upiększa cerę.
- Jego największa zaleta: cena 50 groszy i wielka wydajność w użyciu.

Niezwykła, jak jego nazwa.

Na wyłączną odpowiedzialność ks. metropolity odbyło się przeniesienie drogich Polsce zwłok Znamienne oświadczenie mjr. dr. Kalicińskiego

Warszawa, 25. 6. (PAT). W związku z przeniesieniem trumny Marsz. Józefa Piłsudskiego z krypty św. Leonarda na Wawel mjr. dr. Wiktor Kaliciński, który sprawuje pieczę nad mumifikacją zwłok Marszałka, przesyła nam z prośbą o publikację następujące wyjaśnienia na pytania, które z rozmaitych stron były doń kierowane.

Mjr. dr. Kaliciński oświadcza:

Dowiedziawszy się o nieoczekiwanym postanowieniu przeniesienia zwłok, zdając sobie sprawę, jako konserwator ciała Józefa Piłsudskiego z niebezpieczeństwa, jakie mogły powstać, przybyłem do krypty św. Leonarda.

Ciało Józefa Piłsudskiego spoczywa w dwóch trumnach: zewnętrznej prowizorycznej trumnie metalowej i wewnętrznej trumnie kryształowej. Ta we-

wnętrzna trumna szklana jest nieumocowana, wobec czego każdy nieostrożny ruch mógł wywołać pęknięcie płyt szklanych, a nawet uszkodzenie ciała odłamkiem szkła.

Stwierdzam w sposób najbardziej kategoryczny, że nie było żadnego delegata z działu wykonawczego komitetu uczczenia pamięci Marszałka Piłsudskiego, a moja obecność wpływała z własnej mej troski, jako balsamatora i konserwatora ciała. O tym, że nie jestem przedstawicielem komitetu wykonawczego uczczenia pamięci Józefa Piłsudskiego, oświadczyłem wszystkim obecnym w krypcie przy przenoszeniu trumny, podkreślając równocześnie, że akt ten dokonuje się wbrew władzom, a jedynie na polecenie i odpowiedzialność ks. metropolity Sapiehy.

O „wilgoci“, o której była mowa w „wyjaśnieniach“ ks. metropolity Sapiehy oświadcza dr. Kaliciński:

Jeżeli komisja lekarska przez przeszło 2 lata walczyła z wilgocią w krypcie św. Leonarda, doprowadzając mumifikację ciała do stanu najbardziej zadawalającego, to przecież jeszcze nawet przez dłuższy okres czasu sprawując dalszą opiekę mogła nie obawiać się wilgoci. Zresztą sam fakt przeniesienia trumny do krypty pod Wieżą Srebrnych Dzwonów nie zwalnia komisji lekarskiej od dalszej, troskliwej opieki, aż do ostatecznego złożenia ciała we właściwych trumnach i sarkofagu.

Warszawa, 25. 6. (PAT). Charge d'affaires ambasady R. P. przy stolicy apostoskiej p. St. Janikowski interweniował w związku z incydentem krakowskim w sekretariacie stanu.

Król Karol w drodze do Polski

Bukareszt. (PAT) Wczoraj o godz. 17,20 nastąpił wyjazd króla Karola i następcy tronu ks. Michała do Warszawy. Król Karol i Wielki Wojewoda Michał w szarych cywilnych ubraniach przybyli na dworzec w towarzystwie premiera Tatarescu i adiutantów. Na pożegnanie monarchy przybyli na dworzec: wszyscy członkowie rządu, członkowie domu cywilnego i wojskowego, generalicja garnizonu stołecznego

z ministrem wojny gen. Angelescu na czele, dowódca okręgu korpusu, pierwszy adiutant, prezydent miasta i inni. Na dworcu zebrał się również członkowie poselstwa R. P. z chargé d'affaires Ponińskim. Po krótkiej rozmowie z członkami rządu i radcą Ponińskim, król wsiadł do pociągu królewskiego, który punktualnie o godz. 17,20 opuścił dworzec.

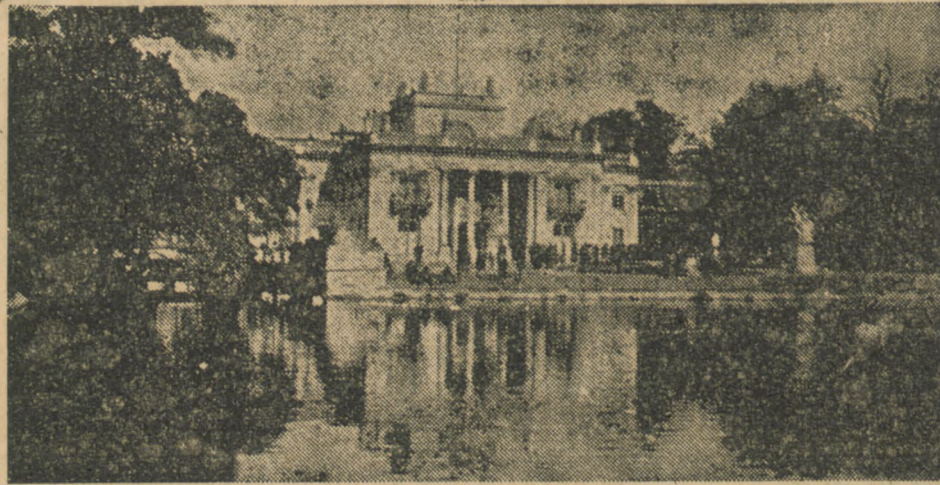
Iście królewskie apartamenty oczekują króla Karola

Warszawa. (PAT) W pałacu Łazienkowskim panuje ożywiony ruch. Czynione są ostatnie przygotowania w apartamentach, które zajmować będzie J. K. M. król Karol oraz J. K. W. książę Michał.

Wieczorami pałac Łazienkowski, jak również pomnik króla Jana Sobieskiego i

skim gabinecie, zawdzięczającym swą nazwę olbrzymiemu obrazowi ściennemu, przedstawiającemu widok wielkiego portowego miasta chińskiego.

Był to gabinet pracy króla Stanisława Augusta. Znajduje się tutaj piękne biurko królewskie z drzewa orze-

Pałac Łazienkowski

staw Łazienkowski będą oświetlone reflektorami.

Prywatne apartamenty królewskie mieszczą się w komnatach, gdzie mieszkał król Ferdynand i królowa Maria w czasie swego pobytu w Warszawie.

Prywatne apartamenty królewskie składają się z 7 pokoiów.

Gabinet króla mieści się w t. zw. chiń-

chowego, wykonane jak przekazuje tradycja, wedle własnoręcznego rysunku króla Stanisława. Pod obrazem stoi wielka komoda z drzewa różanego, wykładana pali-sandrem, zasługująca na uwagę jako okaz czystego stylu z czasów króla Stanisława Augusta.

Z gabinetem królewskim sąsiaduje sypialnia królewska, wybita adamaszkiem u-

Uwaga, organizacje młodzieżowe!

Sekretariat Związku Młodej Polski komunikuje, że lokal kierownictwa Związku Młodej Polski mieści się w Warszawie przy ulicy Wiejskiej nr. 11 m. 3. (PAT).

trzymaną w tonie niebieskim. Łóżko złoczone obite niebieskim adamaszkiem w stylu Ludwika XVI. Na ścianie widnieją m. in. obrazy matki i ojca króla Stanisława Augusta oraz portret króla Stanisława Augusta.

Sypialnia królewska sąsiaduje z pokojem balkonowym „czerwonym“. Pokój ten był ulubionym miejscem odpoczynku króla Stanisława Augusta, który tu też zgromadził najlepsze dzieła ze swej galerii. Ściany wypełnione są całkowicie 31 obrazami. Z pokoju tego roztacza się piękny widok na park Łazienkowski.

Jerzy Mariusz Taylor

CZCICIELE WOTANA

Powieść

Tak. Gdyby wrócili, poszliby na pewno tą samą ścieżką, a wtedy spotkanie oko w oko z nimi byłoby nieuniknione. Anka nie obawiała się tego spotkania, gdyż była sama. Poradziła sobie ostatecznie, mając nawet na opiece rannego. Czujny słuch dziecka lasu ostrzegłby ją natychmiast o niebezpieczeństwie, chwytając najmniejsze skrzypnięcie zeschniętego igliwia pod butami intruzów, najłżejszy szelest trąconej gałązki. W takim wypadku Anka wraz z rannym dałaby po prostu nura w zarośla, przycupnęłaby tam cichutko jak trusia, przeczekalaby groźny moment w zacisznym ukryciu, a potem pognałaby do gajówki jak wicher, ciągnąc za sobą cudem wyrotowaną ofiarę dziwnego napadu. Ale ciotka? O, ta surowa, nieubłagana strażniczka księżącego lasu zachowałaby się na pewno inaczej. Anka nie potrzebowała się nawet zastanawiać nad tym. Wiedziała dobrze, że ciotka nie tylko bandyta, ale każdego nieszkodliwego włóczęgę, który by zaszedł jej w tej chwili drogę, a nie usłuchał natychmiast groźnego „stój” potraktowałaby bez namysłu kulą ze swej strzelby.

Obawy te okazały się, na szczęście, płonne. Nic nie zakłóciło powrotu do gajówki, nieco trudności tylko sprawiło otwarcie drzwi, bo klucz, który zawsze trochę się zacinał w starym zardzewiałym zamku, tym razem wprost odmówił posłuszeństwa. Dopiero po wielu wysiłkach uparte drzwi stanęły wreszcie otworem i niebawem rozkosznie ciepła, pachnąca gotowanymi ziemniakami i mlekiem atmosfera kuchni podzielała na biednego rannego jak najlepszy środek trzeźwiący.

— Tego było mi potrzeba... ciepła... spokoju — westchnął, opadając ciężko na stałek, który podsunęła mu czym prędzej gajowa. — Ale... gdzie właściwie ja jestem? — dodał rozglądając się po na wpół ciemnej kuchence z takim zdziwieniem, jakby się tylko co obudził.

— Cicho! — syknęła nieoczekiwanie Gołąbkowa. Ranny zamilkł natychmiast. Anka, której pierwszą czynnością po wejściu do kuchni było zdjęcie

ściany małą naftową lampką, aby ją zapalić, zastygła trzymając ją w ręce. Jej również wydało się, że poprzez podmuchy wicheru, bijącego w ściany małego domku płachtami śniegu, słyszy jakiś podejrzany odgłos. Był tak nikły, że można by nad nim przejść do zwykłego porządku. Takie szmery nie były tu przecież rzadkością. Ileż to razy daniela, sarny czy nawet dziki przychodziły nocną porą pod gajówkę, aby pierzchnąć po chwili i zniknąć w głębi lasu. Kto by tam na nie zważał?

Ale nie. To nie był daniel. To musiał być człowiek. Niebawem do drzwi gajówki zakolatano energicznie. Anka zapaliła natychmiast lampkę. O mało nie stłukła przy tym szklą, tak drżały jej ręce. Kto i po co mógł zgłaszać się o tej niezwyklej porze? Wróg czy przyjaciel? Teraz dopiero zauważyła, że jest w granatowym stroju narciarskim. Miał długie, jasne włosy, wymykające się mokrymi kosmykami spod bandaża. Musiał być zapewne zupełnie młody, ale twarzy jego Anka nie zobaczyła, bo zakrył ją rękami. Zrobił to może pod wpływem światła, które raziło mu oczy, a może przestraszyło go nieoczekiwane pukanie do drzwi gajówki. Przeczucie podszepnęło dziewczynie, że w grę wchodziło raczej to drugie i w sercu jej wezbrało wzruszenie, bo nieznanemu młodym człowiekowi wydał się jej w tej chwili taki bezbronny i słaby jak dziecko.

Kolatanie tymczasem powtórzyło się znowu. — Kto tam? — krzyknęła gajowa. — Swój! Niech pani Gołąbkowa otworzy — doleciało spoza drzwi. — Co za swój?

— No, swój — zabrzmiała odpowiedź! — Wilhelm Ernin z Grobli. Ten młodszy. Wiecie już pani Gołąbkowa, nie?

Gajowa nie poruszyła się, ale na twarzy jej pojawił się wyraz zaciekawienia.

— O wilku mowa, a wilk tu — mruknęła spoglądając znacząco na siostrzenicę. — Wiem już — ciągnęła dalej głośno. Ale cóż z tego, kiedy nie wiem nic więcej. Niech no pan powie, panie Ernin, z ja-

kim to interesem przychodzi pan tutaj w taką śnieżycę, że psa żal wypędzić z domu.

— Ano, sołtys kazał, to chłop musi — doleciała odpowiedź, częściowo zgłuszona przez wicher. — Niech pani otworzy, to powiem.

— Anka, zaprowadź pana do pokoju. Tam będzie mógł położyć się na łożku, a ja tu tymczasem otworzę temu Szwabowi i natrę mu dobrze uszu — powiedziała gajowa, a kiedy dziewczyna wraz z rannym, opartym na jej ramieniu, zniknęła w sąsiedniej izbie, starsza kobieta odryglowała drzwi i nieoczekiwany gość nocny — rosy parobek o płowych, niemal białych brwiach, wtoczył się natychmiast do kuchni.

— Czy to ładnie trzymać kogoś tak długo na wietrze i śniegu? Gdybym przyszedł nie sam, ale z braćmi Alfredem i Ottonem, pewno byśmy wywalili te drzwi. We trzech dalibyśmy radę — zaczął butnie, ale spokojnie, zobaczywszy, że gajowa trzyma strzelbę w ręce. — Oho, co to? Na polowanie się wybierają pani Gołąbkowa? — śmiał się niezszczerze, obnażając w uśmiechu białe zęby aż do dziąseł, co nadawało mu ludzace podobieństwo do młodego złego brytana, któremu pokazano zniecka kij.

— Przede wszystkim proszę zdjęć czapkę — wycodziła zimno gajowa. — Nie do karczyni pan przyszedł, panie Ernin.

A kiedy młody Niemiec - kolonista z niechęcią, ale widocznie zmieszany, zdjął czapkę zatrząsając białawą czupryną, może dla dodania sobie odwagi, którą odebrał mu widok strzelby, Gołąbkowa odezwała się znowu tonem jeszcze zimniejszym:

— Dobrze się stało, że pan przyszedł, bo i ja mam małą sprawę do was, groblaków. Może pan mi powie, panie Ernin, którzy to z waszych ludzi waleśali się dziś wieczorem po naszym lesie. Niech pan nie zaprzecza. Już ja tam jestem pewna swego. Widziałam ślady. To dosyć. Takich butów jak wy nie nosi nikt w całej okolicy. A może to był pan i pańscy godni braciszkwowie, co? Bardzo chciałabym wiedzieć, czego szukaliście tu po nocy?

(Ciąg dalszy nastąpi).

Pełna tabela loterii

z dnia 25 czerwca

I i II ciągnięcie GŁÓWNE WYGRANE

Stata wygrana dzienna 5.000 zł na nr 1078154
Zi 5.000 na nr 45894
Zi 1.000 na n-ry: 3127 87365 100736 124785 184165 635 889 185158 317 186230 187772 188083 276 942 77 189685
190491 191223 149 607 740 192672 908 194028
192116
Zi 500 na n-ry: 64491 71144 87515 150344
Zi 400 na n-ry: 18482 31362 102847 126457
131226 138895
Zi 200 na n-ry: 5248 11955 16696 34202 40558 46302 63035 71899 76079 78120 81112 82696 93411 147827 180154 181052 193133
Zi 150 na n-ry: 3247 13340 16617 37647 41601 44309 52814 57237 58830 65299 74374 82525 90046 99088 99450 101550 104638 104705 111469 117010 117352 117905 149862 151042 155147 161028 166358 174352 179593 178906 182936 194657

Wygrane po zł 50

195 462 558 691 739 981 1065 142 448
2025 314 540 1190 297 4766 857 5062 68
217 324 37 447 510 611 69 840 6363 7246
377 719 8062 9277 635
10072 215 443 11081 287 649 12410 831
957 13025 109 45 324 904 14073 232 315
15299 379 663 795 852 905 16482 597 967
17311 300 93 99 716 41 944 18690 920

Wygrane po zł 100

162 999 1418 861 3060 832 52
927 4327 440 735 931 5339 73 6642 78
7142 752 8089 197 304 417 9141 92 273 396
10013 80 431 706 950 11105 98 737
12780 891 13024 419 15344 473 921 17213
79 749 933 18086 442 651 727 861 19294
382 528 675 76 861
20104 20 95 834 66 960 21102 670 22444
718 63 23498 731 24038 457 255 784 91
25707 76 26535 27628 55 755 924 28552
635 889 29549 616 921
30086 282 59 31134 32160 298 356 33110
385 831 34739 869 35159 361 524 606 736
36537 88 37204 299 473
39446 791 829 97
41365 486 523 42071 794 885 43058 45307
46532 48226 305 49124 220 855 940 94
50161 499 52185 554 814 19 54126 375 654
749 55018 56282 57106 92 59101 500 706 998
60186 61025 231 309 91 597 729 868 82687
63101 472 622 64420 878 63239 400 835 66736
67554 68154 245 69408 639 709 823
70049 413 71522 801 72033 388 670 985
73022 307 74028 465 75321
76355 77296 347 48 562 807 78669 79793
823 40 80018 105 277 487 81084 83226 467
782 55229 86135 212 462 631 815 87463
88362 644 365 464 91396 497 734 92860
90825 94057 238 376 95591 96515 97497
98371 432 590 99026 188
100308 560 101146 594 102595 639 103094
1261 104052 74 727 105357 600 106651
107461 710 827 108527 632 875 109066 297
879 110423 594 626 635 974 111011 191
112898 113117
114450 115259 592 116206 14 48 304 596 503
719 998 117176 230 430 792 940 118239 678
119021 975 682
120203 682 948 121281 799 964 122330 114041
530 632 997 123363 75 919 124949 125300 795
69 688 126177 913 128860
130012 408 70 741 57 131425 668 75 899
132003 8 99 639 864 133170 678 135190 94
136551 84 93 673 137100 568 138064 729
139108 497 872
140426 141783 142546 701 143194 144020
145131 275 827 59 146351 918 147663 964
148193 257 731 875 149044 57 177 340 800
62 951
150507 846 88 151996
152019 395 153465 154197 448 633 155079
587 156069 611 157105 205 330 438 927
158249 389 870 159022 64 909
161119 162409 914 163391 97 164741

150009 200 14 306 24 522 641 943 151276 707 47463 72 694 900 48150 540 49188 260
421 584 714 76 936
152267 435 625 879 935 153297 308 562 51178 941 54339 418 529 55319 56431
154069 202 320 155452 654 850 986 156117 57660 58029 59791
157084 466 158236 947 159001 72 500 62 60782 941 61222 62641 851 63316 418
620 49 900 953 64342 746 65181 520 66267 453 699
160036 204 461 550 161074 292 445 948 67277 68190 515 69383 691
162289 459 163029 182 563 783 932 50 70167 356 479 90 678 746 72107 225 963
164339 165427 50 554 717 60 166833 917 73255 75309 500 502 76264 77919 78781
44 57 167475 524 31 92 780 860 942 168191 79726 914
169274 547 729
170258 355 569 643 63 700 171339 440 852 84534 85025 354 460 876 97 86372
561 172153 351 474 173898 174124 90 395 87337 529 799 88958 89025 45
602 88 765 175190 295 541 868 951 60 90717 91258 518 97923 92 95070 236 695
176036 521 631 744 177469 612 848 978 97877 96555 779 98524 601
178747 802 179047 108 367 746
180104 628 181131 41 602 16 27 780 103242 727 49 106398 870 107578 729
182291 550 877 183637 184338 553 185453 109209
939 187158 641 64 750 95 923 188435 520 110118 649 111014 112511 43 113040 982
98 713 189092 601 9 730 960
190137 899 712 191088 185 215 36 192128 259
1912333 194250 80 329 514 941 92

III ciągnięcie

Wygrane po zł 100

2624 4290 5143 442 6065 197 8439 622
311 366
10166 13395 14110 745 15042 664 16146
505 832 19845 927
20386 23472 753 24921 61 25261 581 682
91 27643 29493 729 90 925
30324 47 773 31634 735 32922 36229
37714 987
41591 42095 720 43190 316 432 714 44066
46056 404 597 681 818 49231 579
52727 53452 562 958 54102 419 59058
498 57246 59760
61009 680 63039 240 65915 952 66310
703 68780
70264 524 71381 450 680 72682 990 74610
96 75147 77 457 77800 45 78172 741 79132
201
80122 508 758 899 81091 254 836 954
82442 663 84025 32 148385 85013 87477
85065 649
90426 68 91198 92096 131 667 93120 506
95917 70 96373 792 97683 98880
100764 869 101204 727 103194 692 835
104182 566 851 108528 109287 865 516 875
113187 92 201 954 114188 256 115359 423
116077 274 117313 722 916
120113 785 121623 753 122 130582 123697
124685 125173 767 872 126333 127149 238
128831
130060 134184 135578 136956 137039
138265 907
142299 143463 145334 759 146490 147771
149245 665
151055 122 913 152044 153346 159009
632 806 157614 158111 159276 960
160324 161312 162738 165732 166344
169441 95 695
170772 171104 172756 173146 49 539
174015 97 816 175048 176260 178948
179040
180981 181038 349 50 183045 877 184699
961 185499 582 828 186713 188036 189607
60
190462 191974 192274 193842 194931

Wygrane po zł 100

174015 97 816 175048 176260 178948
179040
180981 181038 349 50 183045 877 184699
961 185499 582 828 186713 188036 189607
60
190462 191974 192274 193842 194931

Wygrane po zł 50

403 1067 588 4454 5810 6136 725 840
7266 427 66 525
10017 11217 762 12175 406 13142 397
455 923 15353 67 17746 18499 19045 863
20150 397 728 12173 14 22576 24666 500
25788 26025 27207 505 617 710 28175 556
60
30394 952 31521 640 88 32069 322 610
31144 248 312 544 641 863 34275 732 829
35259 494 36380 37096 234 301 454 976
38840 88 39185
40213 647 764 41467 43862 45221 377

101500 89 630 102614 97 946 103147
104661 105815 106509 894 107263 362
108657 933 109104
110506 112999 113171 80 114211 115948
116729 117505 119579 993
20617 321247 122843 123445 758 124344
544 125565 126682 127152 345 609 129335
130402 529 131 563 132110 133618 134130
585 627 719 135075 136062 132 138641
139730
140077 549 141143 414 142219 143480
678 144180 82 145324 580 611 73 852
146638 834 148239
150089 151026 318 155121 156432 157101
786 158885 779 159029 185
160332 161390 563 163393 166512 168646
170836 919 171244 60 363 852 172728
173889 174537 175503 176075 694 177433
180055 305 181339 182442 183035 151
272 184104 609 187176 365 655 189263
190606 382 191 207 725 192417 43

Wygrane po zł 50

130763 827 30 131421 132426 635 61
127335 970
133067 134750 136561 990 137086 138182
571 139311 914 76
140623 716 921 141046 94 683 143524 614 94 03203 643 4033 437 88 6196 510
144877 145788 925 147402 511 698 932 7799 8751 998 9211 792 987
148883 149116 258 530 683 871
150111 452 543 759 858 151369 807 621 859 16347 878 17656 734 18081 205
152210 153293 803 155033 156832 157474 159030 407 781 841
705 71 158304 39 159052 160 821 52
160961 162226 36 429 528 72 163330 27012 574 28428 806 29788
164007 616 786 906 165338 167396 431 634
168437
170004 171080 173079 748 90 174586 624
175155 638 897 177158 577 876 178028 54 50 43567 742 870 740 44030 46154 872 47085
704 48495 653 49204 14 341 832
50890 564 81 51509 821 52021 48 112 19
531 53196 268 475 732 35079 124 56049
232 57271 552 799 59420 548 753
60785 62347 688 840 63002 214 319 78
930 65709 862 66184 510
70104 89 919 71650 828 72030 102 318
70 472 537 7378 74252 76215 929 77353
786 78959 957
80275 552 81366 735 83814 84371 498
85223 87102 704 88030 97 130 60 608 799
89322
90766 833 91085 339 776 92542 952
93572 812 57 94187 997 95933 96038 314
664 804 58 66 97110 108 222 597 98794
99081 253 311 471 512 87
100704 72 101479 102087 305 37 777
103188 675 104228 724 890 105044 205 75
865 956 107656 61 873 109526 713 804
110839 111016 329 658 926 63 112475 591
880 113162 870 114552 115135 971 466 691
867 116103 76 117044 492 618 909 92
118129 54 244 46 883 119348 481 763
120017 93 753 813 121006 122161 733 819
123332 672 934 124429 125614 741 865
126844 127647 788 128232 911 129630
130442 654 131085 219 453 92 617 132211
136274 80 137120 138252 308 489 139831
140219 455 961 141083 780 142734 87 873
143516 33 144677 965 145590 705 146866
148756 149449 570 715
150153 957 72 151438 86 152899 153076
188 154732 36 155788 828 156521 681 951
157702 158066 651 973 159557
160060 177 346 491 161035 142 378 830
162069 145 163652 733 164174 521 790
165460 805 166056 520 167622 32 168579
90 92
170622 171280 339 438 883 95 172024
173330 174532 98 630 175213 176926
177076 874 178024 646 179248 401 675 754
973
180428 978 181001 239 81 928 53 182916
185554 654 186356 187237 70 188662 969
189444
190587 191550 193404 194026 38 117 0
96341 787 98411

IV ciągnięcie

GŁÓWNE WYGRANE

Staat dzienna wygrana 20.000 na Nr
160937
Zi 2.000 na Nr 55400 163882 183714
Zi 1.000 na N-ry: 19552 30788 124584
148631
Zi 500 na N-ry: 13362 45572 64285 121887
Zi 400 na N-ry: 11730 59730 65801 115863
1520

Z prac Obozu Zjednoczenia Narodowego

Nawołujemy Polaków dobrej woli na wielką zbiórkę o potężną, narodową, prawdziwą Polskę

Z przebiegu zebrania konstytucyjnego Obozu Zjednoczenia Narodowego na odcinek miejski w Toruniu

(es) Po ukonstytuowaniu się Obozu Zjednoczenia Narodowego w Toruniu na okręg wiejski, o czym w ubiegłym tygodniu podaliśmy obszerną i szczegółową relację, zanotowaliśmy wczoraj zwiędle radosny fakt o założeniu OZN na miasto Toruń. Dlaczego powiadamy że to fakt radosny? Oto dlatego, że każdego kategoriami polskimi myślącego obywatela cieszy to, że mimo nieprzełamanych, zdawałoby się, przeciwności, idea konsolidacji społecznej, kooperatywy woli zbiorowej, skadrowanie w jednym niekończącym się ordynku ludzi dobrej woli, posłusznym obowiązkom, jakie nakłada Ojczyzna — jest nieprzejrzana okiem gromada.

Przedwczoraj, dnia 24 bm. Dwór Artusa wypełnił się po swe obszerne brzegi co przedniejszym obywatelstwem naszego grodu. Był to niejako przekrój społecznego Torunia. Obok robotnika inteligent, przy posiadaczu warsztatu pracy, pracobiorca. Księża, lekarze, inżynierowie, stan średni w całej swej rozległej, a rozbitej dotychczas masie.

Zebranie o godz. 20 zagał p. mec. Tomaszewski, prezes na toruński okręg miejski tymi pięknymi a w treść obfitymi słowy:

„Jako tymczasowy prezes Okręgu Miejsk. Obozu Zjednoczenia Narodowego zagajam dzisiejsze zebranie oddziału toruńskiego i witam p. postę Hoppego z Warszawy, duchowieństwo, prasę i tych wszystkich, którzy raczyli tu przybyć tłumnie na zebranie.

„Mamy za zadanie powołać do życia Obóz Zjednoczenia Narodowego. Przystąpiłszy do pracy bez uprzedzeń, z wiarą w jej powodzenie.

Podjęliśmy się pracy ciężkiej, odpowiedzialnej. Idea konsolidacji Narodu, hasło Obrony Państwa, podciągnięcie Polski wzwyż, — oto wskazania na które się każdy Polak zgodzić musi.

„Jeśli obiektywnie mam ocenić reakcję miejscowego społeczeństwa na akcję OZN, to nie odbiegając od prawdy, skoro powiem, że ustosunkowanie się to jest pozytywne, rzeczowe i przychylne.

Któż mógłby zresztą przeciwstawić się teozm Szefa Obozu p. płk. Adama Koca, teozm, które są teozmami każdego uczciwego Polaka patrioty.

„Chcę jedno podkreślić: ażeby wypełnić treścią ogłoszoną przez szefa Obozu deklarację, trzeba do niej przystąpić z przekonaniem, że praca ta naprawdę jest pozytywna, ugruntowana na podstawach narodowych, w duchu chrześcijańskim i katolickim.

„Zdaje sobie sprawę, że samo ogłoszenie deklaracji nie uprawnia nas do dyskutowania zasług. Deklarację ideową musimy wypełnić treścią, która wypływa z codziennej szarej pracy. Ale czyn nie może się zrodzić bez wstępnych prac przygotowawczych. Ułatwionym sposobem rozumowania kierują się ci, którzy domagają się już od nas czynów. Tym odpowiadamy, że Obóz Zjedn. Nar. mimo, że powstał nie dawno, już na Pomorzu powołał do życia szereg ogniw organizacyjnych: Wąbrzeźno, Kowalewo, Gołub, Chełmża i dziś Toruń. Pracujemy cicho, bez efektów zewnętrznych ale intensywnie. Jestem przekonany, że ta praca przyniesie owoce.

„Nie mogę pominąć sprawy drażliwej. Dają się słyszeć głosy, że OZN na Pomorzu nastawiony jest dzielnicowo, że sieje separatyzm. Oświadczam więc, że zaliczamy się do generacji, która nie miała szczęścia być pieczołoną przez los. Patriotyzmu nauczyliśmy się w ciężkiej walce z zaborcą. Słowa dzielnicowości, separatyzm są nam obce, jak obce nam jest mierzenie wartości Polaka według metryki. Nie mniej jednak mamy na celu realizację pewnych zagadnień, jako wyrównanie pewnych niedociągnięć przeszłości”.

W końcu mówca wyraża niezłomne przekonanie, że tak pojęte, prace, zadania i ce-

le Obozu napewno spotkają się z przychylnym przyjęciem całego społeczeństwa.

Mówcę nagrodzono gromkimi oklaskami za przemówienie tak istotne, tak wiarą w powodzenie akcji nacechowane. Wiara ta udzieliła się zgromadzonym, to też oklaskami witają delegata z Warszawy p. postę Hoppego.

Żebyśmy myśląc o Polsce myśleli treścią życia tej Polski

Pos. Hoppe w swym przemówieniu wygłoszonym z oratorską swadą, oprac. głęboko tak co do treści, jak i pięknej literackiej formy rzucił na wstępnie ogólne tło, w przeszłości poszukując analogii do czasów obecnie przeżywanym. Jednakże dzisiaj nam zagraża niebezpieczeństwo, czy to w epoce cara Piotra Wielkiego, Katarzyny w Rosji, czy Fryderyka w Niemczech. To niebezpieczeństwo musi postawić każdego uczciwego Polaka w

postawie pogotowia bojowego. „W Polsce — prawi mówca — naród jeszcze się całkowicie nie obudził. Egzamin zdali poeci i żołnierze. Ale nie naród, jako jednostka, jako całość”.

Mówca wskazuje na zadania jakie stoją przed reprezentantami życia gospodarczego w Polsce. „Każdy uczciwy Polak, niezależnie od przekonań politycznych, musi się zająć o ład w kraju. Musi się skończyć o-

Fuder
ABARID
NADAJE CERZE PANI ŚWIEŻOŚĆ I POWAB MŁODOŚCI. JEST ON NAJPEWNIJSZYM SPRZYMIERZENIEM URODY I POWODZENIA.

kres wzajemnej nieufności. Zamiast politykierstwa powinna przed naszymi oczyma leżeć gospodarza mapa Polski, żebyśmy myśląc o Polsce, myśleli treścią życia tej Polski”.

Mówca poruszył cały szereg problemów społecznych, potrącił w dłuższym wywodzie o sprawie żydowskiej, zbierając raz po raz frenetyczne oklaski.

„My nikomu — kończy mówca — nie zaglądamy do kieszeni, jaką miał legitymację partyjną, gdzie służył, z kim sympatyzował, my nawołujemy Polaków dobrej woli na zbiórkę o wielką, potężną, unarodowioną, prawdziwą Polskę”.

Z kolei przemówienie wygłosił prezes O. Z. N. na miasto Toruń p. inż. Wyrobisz równie często oklaskiwane, które podamy w jednym z następnym numerów w całości.

Wołanie na zbiórkę by pracować dla Polski potężnej, pojednanej w swych społecznych warstwach, Polski narodowej, wielko mocarstwowej, jakie się rozległy w czwartek ubiegły w sali Dworu Artusa, niechybnie przedostały się już poza okno i po całym Pomorzu wywołują spodziewany rezonans. Bo wczorajsze głosy mówców miały na sali dobrą akustykę, co nasuwa przekonanie i pewność nie zachwiana, że głosy te nie będą wołaniem do głuchych. Pomorze wrażliwe jest na słowo „solidaryzm narodowy i gospodarczy”. Więc z ufnością idzie my w przyszłość.

Trzykrotnym okrzykiem na cześć Pana Prezydenta Rzplitej prof. Ignacego Mościckiego i Wodza Narodu Marszałka Pydza Śmięgo założyciela konstytucyjnego zebrania toruńskiego Obozu Zjednoczenia Narodowego, Obozu, który na Pomorzu ma wytworzyć i wytworzy świeży, nowy klimat społeczny, tak systematycznie zatruwany latami przez oszalałe w nierozumie partyjnictwo.

Na 3 miesiące aresztu skazany został Moraczewski za zniesławienie postę Pacholczyka

W Sądzie Okręgowym w Warszawie odbyła się, po kilkakrotnym odraczeniu, rozprawa z oskarżenia postę Antoniego Pacholczyka przeciwko Karolowi Moraczewskiemu z Brześcia n. Bugiem o zniesławienie.

Moraczewski, po wykluczeniu go z grona członków Związku Pracowników Samorządu Terytorialnego za naruszenie norm etycznych, honorowych i związkowych, umieścił w „Dzienniku Brzeskim” szereg artykułów, w których m. i. pomówił postę Pacholczyka, dyrektora wspomnianego Związku, o karierowiczostwo, wysługiwa-

nie się okupantom, pobieranie prowizji od obrotów drukarni związkowej itp.

Sąd Okręgowy, po rozpatrzeniu sprawy, uznał Moraczewskiego winnym zniesławienia postę Pacholczyka i skazał go na karę 3 miesięcy aresztu bez zawieszania oraz 500 zł grzywny.

W motywach wyroku Sąd stwierdził, że umożliwił oskarżonemu wszechstronną obronę, że oskarżony jednak nie przeprowadził żadnego dowodu prawdy i że wymierzając surową karę Sąd wziął pod uwagę napięcie złej woli ze strony oskarżonego.

Telegramy w kilku wierszach

POWIAT SZCZUCZYŃSKI z siedzibą starostwa w Grajewie, jest obecnie jedynym w woj. białostockim i prawdopodobnie w całej Polsce — powiatem, gdzie całkowicie zlikwidowano bezrobocie.

W **STRZEBIESZYNIE** w jednym z domów wybuchł pożar, który rozszerzył się z niezwykłą szybkością, obejmując sąsiednie budynki. Ogółem spłonęło 40 budynków. Przyczynę pożaru nie ustalono.

W **POBLIŻU STACJI BROSZKÓW**, pow. siedleckiego, w jednym z wagonów pociągu towarowego oderwała się oś z kołem. Wypadek ten pociągnął za sobą wykołowanie kilku wagonów.

TOW. ROZWOJU ZIEM WSCHODNICH wybudowało w Wilejce schronisko, w którym zostanie otwarta wypoczynkowa kolonia akademicka dla studentów i absolwentów uniwersytetu St. Batorego.

NA **MIEDZYNARODOWYM KONGRESIE W HADZE** świat rolniczy reprezentowało 900 delegatów z 40 krajów. Otwarcie Kongresu odbyło się w atmosferze manifestacji na rzecz pokoju. Przedstawiciele wszystkich narodów, a m. in. również i Polski, przemawiając, stwierdzili, że pragnieniem trwałego pokoju ogarniętych jest przeszło 40 mil. rolników, których delegaci reprezentowali na tym Kongresie.

„**GESTAPO**” **DOKONAŁO** ponownie masowych aresztowań w Hamburgu. Obozy koncentracyjne w Fuhlsbüttel i Papenburg są przepełnione. M. in. aresztowany został b. sekretarz Okręgu Wollmann wraz z żoną, synem oraz kilku krewnymi.

PREMIER BELGIJSKI VAN ZEELAND promowany został na doktora honoris causa uniwersytetu w Princeton, w Stanach Zjednoczonych.

PO **WYSTRZELANIU WYSOKICH OFICERÓW ARMII CZERWONEJ**, Stalin rozpoczął wydawanie odznaczeń. Ordery otrzyskują w setkach ci, którzy wykazali wierność i przywiązanie dla władzy Rosji Sowieckiej.

PO **WNIIESIENIU ZASŁON TWARZY W IRANIE**, zapotrzebowanie na środki kosmetyczne dla kobiet wzrosło tak olbrzymie, że zabrakło np. pomadek do ust. Importerzy nie są w stanie dotrzymać terminowo zamówień.

W środę, dnia 23 czerwca 1937 r. o godz. 18-tej zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św. nasz najlepszy kolega

Franciszek Kwiatkowski

posterunkowy P. P.
przeżywszy lat 44.
Cześć Jego pamięci!
Oficerowie i Szeregowi
Komendy Powiatowej i Miasta P. P.
w Bydgoszczy
Bydgoszcz, dnia 25 czerwca 1937 r. 4532
Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 26 bm. o godz. 16-tej z domu żałoby przy ul. Różanej 16 na cmentarz przy ul. Jary.

Stefan Ausmacher

inkasent miejski
zmarł w dniu 24 czerwca 1937 r.
Cześć Jego pamięci!
Zarząd Miejski
w Bydgoszczy
Pogrzeb odbędzie się w dniu 27 czerwca 1937 r. z kaplicy przy ul. Grunwaldzkiej o godz. 16.30. 4535

Nowa książka ekskaizera Wilhelma

Na niemieckich rynkach księgarskich ukazała się książka, napisana przez ekskaizera Wilhelma II-ego, p. t. „Studien zur Gorgo”. Tematem książki są badania archeologiczne zainicjowane przez Wilhelma II przed 25 laty.

Telefon 12-77.

SAMOCHODY

MERCEDES-BENZ
SKODA
HILLMAN

DE—HA—TE

Dom Handlowo-Techniczny *J. Englicht i Ska Sp. z o. o.*

Gdynia, Skwer Kościuszki nr. 15.

NA EKRANIE TYGODNIA

„My rządźmy światem, a kobiety nami”. Gdyby to było czternastokaratowa prawda, tedy kobiety rozporządziłyby ażeby mężczyźni porzucili swój konserwatywny strój (piaszę bez aluzji politycznych!) i przydzielili się po ludzku. W czasie upałów. Bo właśnie znów zalewa nas fala żaru słonecznego, a my mężczyźni pocimy się w wataowanych marynarkach, siedzimy w chomacie, który nazwalimy przez grzeczność kołnierzykiem — nosimy długie sukienne spodnie itd.

Stanowczo mówię, że kobiety są więcej postępowe. Zdystansowały one nas mężczyzn sromotnie. Odzienie pań w czasie lata, czy można nazwać odzieniem, gdy cała sukienka bez biustonosza zmieści się w pudełku od zapalek.

A przecież i one były niewolnicami mody i tradycji. Dość przypomnieć, że choć już w 1828 roku znany był rodzaj tenisa, to jednak osoby biorące udział w grze były manekinami. Ciężki, krepujący strój nie pozwalał na swobodę ruchów.

A przyjrzyjmy się jak to nasze panie dziś grają w tenisa.

No, albo to plażowanie. Mężczyzna na plaży leży prawie nagi, ale gdy pójdzie wieczorem na dancing z towarzyszką plażowania, ubierać się w ciężkie ubranie wieczorowe i pocić się w pancerzu sztywnej koszuli, niczym rycerz średniowieczny w żelaznej zbroi.

Czyby nie należało zerwać z obłudą, z niedorzecznością męskiego stroju?

Szanowne Panie, lubicie się tak opiekować mężczyznami, tak się nimi interesujecie, pomyślcie o reformach męskich „reformów” i kombinacji odzieżowych, bo już rozpacz. Mężczyzna przecież, przeważnie, takie duże durno-naiwne dziecko.

Prawda, że i Wy, Panie, macie grzech na sumieniu w okresie zimowym, gdy przy 20 stopniach powyżej zera przechadzacie

się w cienkich, jedwabnych, ażurowych pończoszczkach. Ale Wy to robicie, o Panie — z wdziękiem no i poświęćcie się dla mężczyzny. Chcicie się im podobać. A że nóżki potem czerwone jak raki, i że palce odmrożone, to cóż?

Chcąc być piękną, trzeba znosić katusze.

Byle tylko zdobyć powodzenie i... męża.

A o tego męża coraz trudniej, bo obrzydliwy ród męski coraz bardziej stroni od ołtarza.

Przekonał się o tym nawet Mussolini. Pomimo najrozmaitszych premij i sankcyj liczba zawieranych małżeństw nie wzrasta. W jednym z miast włoskich pewien burmistrz wydał nawet do podwładnych okólnik, że tylko żonaci pracownicy będą mieli prawo ubiegać się o awans, będą dopuszczeni do najwyższych godności w mieście. Beżenni są na indeksie.

Ja teraz rozumiem dlaczego ustroje totalne jak w Niemczech i Włoszech cieszą się ogromną sympatią płci pięknej.

Kancelerz Hitler nawet został nazwany przez kobiety niemieckie pięknym Adolfem. Czyż nie ładny tytuł. Przyjemniejszy nawet od tytułu „kancelerz”.

A przecież tak wybitnie piękny kancelerz Hitler nie jest. Wszystko inne można mu

przypisać, jak dzielność, odwaga, wymowa, ale skądże piękny?

Tak to umie się odwodzić kobieta.

O jej łaskę zabiega każdy polityk, mąż stanu, działacz. Bo gdzie szatan nie może...

Cofam się, bo bym się naraził, a przecież popularność wśród płci niewieściej dla pisarza nie jest rzeczą do pogardzenia.

Kobiety wszak stanowią gros abonentów i konsumentów książki. Kobieta umie i potrafi książką się entuzjasmować.

Ale wracajmy do zagadnienia małżeńskiego.

Otóż w Brazylii dzielne kobiety poradziły sobie same.

Ten dziwny kraj jest eldoradem dla kobiet. Kiedy u nas małżeństwa zawierają się pod wpływem widoków merkantylnych, gospodarczych, albo pod natchnieniem mniej praktycznej rzeczy, jak miłość, to tam, w onej Brazylii małżeństwa się kojarzą pod lufami rewolwerów i ostrzami sztyletów.

Młoda dziewczyna poczuła wolę Bożą. Chce się przejść za mąż. A tu nici. Co ona wtedy robi. iNedługo się zastanawia. Idzie na plażę, czy na dancing, bądź do kawiarni. I gdy zdarzy się, że któryś mężczyzna na nią spojrzy czulej, wtedy panna z miejca oświadcza, że taki a taki pan „skompro-

tował” ją publicznie swymi zalotami.

Robi się w rodzinie hałas, rwetes. Pysyła ją po policję i ta sprowadza ofiarę do domu „skompromitowanej” panny.

Zmyć plamę z honoru dziewicy może tylko ślub. Jeśli nie zechce, to narzeczony idzie do więzienia i siedzi tak długo, dopóki panna nie upatrzy sobie innego.

To się nazywa radykalne posunięcie. Ja się dziwię, że dotychczas faszyzm albo hitlerizm nie zdobyły się na podobne ustawy, jakimi się cieszą dziewoje brazylijskie. Raj dla nich, piekło dla beżennych.

Starych panien tam prawie nie ma. Nie tak jak w Anglii, gdzie staropanieństwo, prawdopodobnie będzie korzystało z pewnych przywilejów państwowych, jak np. służba urzędnicza.

Brzmi to nieprawdopodobnie, ale naprawdę nie jest to zmyślenie, wyssane z palca, skoro prasa donosi, że ze wszystkich hrabstw Anglii zebrało się nie dawno ponad 30.000 „Old Maids”. Urządziły sobie wiec, a na wiecu owe stare panny uchwaliły rezolucję, domagającą się przyznania kobietom nie zamężnym z osiągnięciem 55 lat specjalnej emerytury.

Nie wiem, jak się na te sprawy zapatruje rząd Wielkiej Brytanii, bo ja się zapatruję bardzo przychylnie. Taka ustawa emerytalna przede wszystkim byłaby tylko na papierze, bo szczerze mówiąc, która z kobiet przyzna się do takiego wieku? Kobieta nie posiada wieku. Jest zawsze albo młoda, albo w miarę młoda. U mężczyzn to się nazywa w sile wieku.

Skoro ustawa byłaby tylko na papierze, bo któżby się zgłosił po emeryturę, tedy nie widzę, ażeby skarbowi państwa mogła przynieść szkodę. Ergo uchwalić ją.

Z drugiej strony rzecz traktując, uchwalenie jej miałoby i pewną stronę moralno-obyczajową. Kobiety nie zamężne — to przeważnie ofiary uwodzicieli. Słuszną otóż byłoby rzeczą, gdyby wraz z tym ukazała się ustawa, która by opiewała, że uwodziciel pod karą gardła ma obowiązek pojąć w dożywotnie małżeństwo, jedną z takich ofiar. Przecież to nie ludzkie ze strony mężczyzny nadużywać dobrej wiary dziewicy, a potem jeszcze naigrawać się z niej, nazywając ją „stara panna”.

Ten nonsens należy zwalczać, tę krzywdę trzeba naprawić.

Polecam tę sprawę gorąco wszystkim działaczom społecznym, politykom.

Nie można sprawy lekceważyć. Beżenni mężczyźni, precz z zastojem na odcinku małżeńskim.

Precz z kryzysem staropanieńskim. Bez serc, ducha i żony, to szkieletów ludy.

Oto wasza oda do miłości. L. S.

Sprawy społeczne wsi, gospodyń i młodzieży w komitecie kultury wsi

Zgodnie z postulatami konferencji, poświęconej sprawom kultury wsi, powołany został do życia dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej Państwowej Instytut Kultury Wsi, jako naukowa placówka badawcza i jako organ doradczy i pomocniczy administracji państwowej w sprawach kultury wsi. Niezależnie od Instytutu, na mocy uchwały Rady Ministrów powstał przy Ministerstwie Rolnictwa i Reform Rolnych komitet do spraw kultury wsi. Zadaniem komitetu jest „koordynacja prac urzędów, samorządu terytorialnego, samorządu gospodarczego i organizacji społecznych w sprawach kultury wsi oraz planowanie prac związanych z podniesieniem kultury środowiska wiejskiego.

Na organizacyjnym zebraniu komitetu został przyjęty regulamin i plan prac komitetu oraz powołano trzy komisje: do spraw społecznych wsi, do spraw gospodyń wiejskich i do spraw młodzieży wiejskiej. W skład komisji, obok przedstawicieli zainteresowanych ministerstw, wchodzi przedstawiciele społeczeństwa, zaproszeni do współpracy przez komitet.

Samolot sowiecki z 8000 l. benzyny

Samolot, na którym lotnicy sowieccy przelecieli z Moskwy do Vancouver, jest jednopłatowcem ze specjalnymi klapami do lądowania. Zaopatrzony on jest w motor o sile 350 HP. Aparat posiadał zapas benzyny w ilości 8.000 litrów, która pozwalała na utrzymanie się w powietrzu przez 100 godzin.

Walter & Fleck

PRZODUJĄCY MAGAZYN MOD. GDANSK, LANGGASSE 62/66

Magazyn, o którym się mówi

ŚWIAT KOBIECY

Ze świata mody

O wszystkim po trochu

W tegorocznej modzie kapelusze reprezentowane są wszystkie prawie minione style. Przeważająca część kapeluszy stanowi małe, zgrabne nakrycie głowy. Oprócz wielkich panam żaden kapelusz, nie ma szerokiego rondka i najczęściej ozdobiony jest dużą woalką. Wielkie powodzenie mają kapelusze o linii aerodynamicznej, przybrane suto kwiatami, lub wstążką. Chętnie noszone są również zmodernizowane kapotki zsunięte na tył głowy, tak, że z przodu widać tylko girlandę kwiatów, zdobiącą kapelusik. Niektóre panie upatrzyły sobie egzotyczne turbany.

Z daszkami, ozdobione kolorowymi szalami z gazy, szale są tak długie i obfite, że przypominają welony. Bardzo wdzięczne są również sztywne trójkąty, noszone jednym z ostrych kątów do przodu, ozdobione z tyłu, jak wszystkie tegoroczne kapelusze — nieodzowną woalką. Niektóre woalki zrobione są z tiulu i haftowane w grube grochy.

Wszystko to wymaga dokładnie obmyślonej fryzury, nie przesadnie upiętrzonej

lokami, pomimo, że Paryż faworyzuje w tym sezonie loki. Modne loczki nad czołem sprawiają wrażenie staroświeczyny, a są zato tak dekoracyjne, że zwykły beret wygląda na nich, jak wymyślny kapelusik. — Klipsy w uszach nosi się teraz inaczej nieco, niż w karnawale, mianowicie: obie perelki nosi się w jednym uchu, co stwarza zabawną asymetrię. Do modnej fryzury można zachować tył głowy zupełnie gładki, na bokach walczy, a z przodu, nad czołem loki, a jeśli komu do twarzy — dziecięce

puszki. Tylko trzeba pamiętać, że brak samokrytycyzmu w danym wypadku mści się, jak w żadnym innym.

Kto będzie miał możliwość zwiedzenia w tym roku wystawy paryskiej, powinien zapoznać się w komplet deszczowy z przezroczystego jak szkło kwiecistego materiału. Na komplet taki składają się: płaszcz z kapiszonem i dużymi kieszeniami, rękawiczki i parasolka. Która z pań nie lubi nosić deszczówek, może je zastąpić wysokimi getrami z takiego samego materiału.

Oszczędna pani i pani źle oszczędzająca

Wszyscy niemal dziś oszczędzamy. Oszczędzają przede wszystkim całe rzesze pań domu, o których znajomi mówią z uznaniem: „o, to oszczędna gospodyni”.

Zdarza się jednak często, że panie w pogoni za swą przysłowiową oszczędnością stają się bardzo krótkowzroczne i oszczędzają w bardzo wielu wypadkach dosłownie na grosz, by potem zapłacić za nie złotymi.

Mamy tutaj do czynienia z t. zw. oszczędnością źle zrozumianą, która zahacza o bardzo liczne dziedziny życia domowego.

Niejednokrotnie pani cieszy się, że znalazła „cudownie tanie sklepy”, że zaopatrywanie się w nim zaoszczędzi jej kilkanaście złotych miesięcznie a w rzeczywistości produkty w tym sklepie (przeważnie żydowskim) bywają zwykle niesumienne, zważone, nieświeże, pośledniejszego gatunku, tak, że te zaoszczędzone „kilkaście złotych” są bardzo problematyczne.

Przedsiębiorca pani chwali powszechnie, że kupiła sobie „bajecznie” tanie pantofelki. Niedługo jednak w nich chodzi — niech tylko pokropi je pierwszy deszcz wyjdą z fasonu, będą przepuszczały wodę, zaczną się wkrótce drzeć i znów oszczędna

pani musi myśleć o kupieniu pantofelek.

Tak samo kwestia krawcowej. — Wiesz, mam adres bajecznie taniej krawcowej — chwali się pani przyjaciółce — podobno doskonała, a bierze poprostu grosze. Jak to jednak wygląda w praktyce. Bajecznie tania krawcowa, do której trzeba się tłuc na koniec miasta potrafi tak zepsuć za owe poprostu grosze suknię, że czarnymi myślami zatruje życie na kilka tygodni.

To samo dotyczy rękawiczek, pończoch, bielizny i całego szeregu innych przedmiotów, których niesposób wyliczyć. Kilka groszy, które rzekomo zaoszczędzamy przy jednorazowym zakupie, tracimy w złotych gdzie idzie o zaopatrywanie się na dalszą metę.

Tak więc trzeba ciągle pamiętać o tym, że nie tylko należy oszczędzać, ale oszczędzać racjonalnie. W konsekwencji źle rozumianej oszczędności oszukujemy przede wszystkim samych siebie. Nie znaczy to wcale, że należy zaopatrywać się w potrzebne rzeczy tylko w pierwszorzędnym firmach, że ubierać się w renomowanych magazynach mód itd, ale nie trzeba wydawać pieniędzy na tandetę, wierząc, że w ten sposób się oszczędza.

Centrala sprzedaży:
RUDOLF KULIK, Warszawa, Rymarska 18

W mojej kuchni

CHŁODNIE

Litr zsiadłego mleka rozbijamy trzepaczką dokładnie, dodajemy ćwierć litra kwaśnej śmietany. Młode buraczki wraz z botwiną (liśćmi) gotujemy po dokładnym umyciu w nie wielkiej ilości wody. Garść kopru, szczypiorku, pietruszki krajemy drobniutko, rozcieramy w wazie z taką ilością soli, jaka jest potrzebna na całą ilość zupy.

Wlewamy ostudzoną botwinę, rozbite mleko ze śmietaną, wkładamy kilka jaj ugotowanych na twardo i pokrajanych w ćwiartki, ogórek świeżo poszatkowany a oprócz tego, co mamy w domu: cielęciny pieczoną, kurczkę, szynkę, raki — ale to już nie jest konieczne, a służy tylko do podniesienia smaku tej orzeźwiającej zupy.

PLACKI Z OWOCAMI

1½ łyżki masła, ½ szklanki śmietany, 1 szkl. cukru, 3 jaja, mąka, ile się wgniecie, 1 proszek do pieczenia. Masło utrzeć na pianę z cukrem i z żółtkami, wymieszać z mąką, proszkiem i śmietaną, dodać pianę z 1 białka, zapachy wanilii, skórkę z cytryny.

Rozwałkować placek na palec grubo i układać na nim surowe przesypane cukrem owoce, (jabłka, czerśnie, porzeczki itp.), przykryć drugim plackiem i piec. Po upieczeniu pokrajać ukośne kawałki, umaczać w pianie (z pozostałych 2 białek) i posypać cukrem pudrem — wstawić do pieca do zasnienięcia.

To, o czym pani wiedzieć powinna

JAK WALCZYĆ Z MOLAMI?

Liście orzecha włoskiego oraz kwiatu bzu czarnego znakomicie chronią ubrania i futra przed molami.

Futra o długim włosie nie wolno przechowywać złożone w kufrze. Futro się zagniata i łamie. Nieleży więc je po dokładnym otrzepaniu z kurzu powiesić w szafie, w której postawić butelkę o szerokiej szyjce napełnioną solą morską, do której dodaje się nieco olejku cedzonego.

Mole nie mają dostępu do futer, obficie obsypanych mielonym pieprzem lub tabaką.

Jeżeli mole zagnieździły się w meblach, należy ułożyć pod nimi kilka silnie nagrzaných cegieł lub gorące żelazko, które polewa się octem. Poprzednio meble należy nakryć grubymi derami, ażeby para octowa nie ulatniała się prędko.

Ażeby wygubić mole, które zagnieździły się w dywanach, ubraniach itp. należy ręcznik lub kawałek płótna umoczony w gorącej wodzie z amoniakiem rozłożyć na lewej stronie dywanu i powoli bardzo gorącym żelazkiem prasować.

Mole nie znoszą zapachu siarki i terpentyny. Dlatego należy co pewien czas ściany wewnętrzne szaf smarować terpentyną lub rozsypanywać na dno szafy, czy szuflady rozkruszoną na drobne kawałki siarkę.

Na plażę i wycieczki

W obecnym sezonie jako strój plażowy najczęściej wybierają panie „shorty”, które zapewniają wielką wygodę i swobodę ruchów. Na wycieczkę do spodek można przypiąć niekrepującą spódnice. Miłym uzupełnieniem całości jest lekki sportowy żakietik.

TWARZ BEZ PIEGÓW TO IDEAL KAŻDEJ PANI KREM CAZIMI METAMORPHOSA

UDELIKATNIA CERĘ—ZAPOBIEGA TWO
RZENIU SIĘ PIEGÓW, WĄGRÓW, ZMAR
SZCZEK I INNYCH DEFECTÓW CERY

Jeśli pani chce mieć piękne rzęsy

Rzęsy są najpiękniejszą ozdobą oka. Nadają one spojrzeniu aksamitną miękkość, jaką mają dzieci, obdarzone długimi rzęsami. To też należy robić wszystko co sprzyja ich pielęgnacji i porostowi, a unikać tego co rzęsy kruszy i niszczy.

Przyczyną wypadania rzęs bywa często przemęczenie oczu, zapalenie powiek, gruczołów lub krawędzi powiek. W tym wypadku należy bezwzględnie poradzić się lekarza, gdyż stan taki może stać się w końcu chronicznym.

Z domowych środków wymienić należy rumianek i listki zaparzonej herbaty. Letnie okłady z rumianku lub herbaty przykładane do oczu i trzymane przez kilka minut usuwają czerwonosć i stan zapalny powiek. Dobre wyniki również daje przemywanie powiek następującym płynem:

mocnej esencji herbaty 100 gr.
siarkanu chinowego 1 gr.

Jeżeli rzęsy są bardzo nędzne, należy je trochę wzmocnić przez smarowanie powiek olejkami rycynowym.

Do przycieniania rzęs stosujemy zwykle przy rannych zabiegach toaletowych tusz, smarowany szczoteczką, co przyciemnia i jednocześnie pogrubia rzęsy. Daleko jednak lepszym jest używany obecnie w całej Europie płyn „L'oréal”. Jest on łatwy w użyciu, trwa długo, przy myciu nie schodzi, a barwi na wszystkie odcienie do czarnego włącznie. Można go dostać we wszystkich większych składach perfumeryjnych.

Dużo szkody pięknym oczom robią lzy. Ginie blask źrenic, deformują się powieki, a rzęsy wypadają. Lzy stanowią szpecą — oczy nabrzmiewają, nos się zaczerwienia, puder i róż spływa.

Tak, płacz nie wpływa dodatnio na urodę i widać kobiecą twarz, to też piękna pani nigdy o tym zapominać nie powinna.

KTO nie zdążył odnowić przedpłaty do dziś u listowych,

niech skutecznie zamówienie zaraz po niedzieli, w najbliższym urzędzie pocztowym.

Praktyczność przede wszystkim

Lniana sukienka płaszczowa, dzięki specjalnemu krojowi, odpowiednia dla każdej figury. Sukienka plażowa z szelkami, uzupełniona bluzką i żakietkiem, staje się miłym kompletem.

Magazyn w którym będzie każdy dobrze obsłużony

Dla plaży i kąpeli

- Damski kostium kąpielowy, welna elast. wyrób szydel., w różn. kolor. wielk. 4 **5,75** wwyż **0,75**
- Damski kostium kąpielowy, welna, z wypracowanym biustem i głęboko wycinany w plecach, czerwony, niebieski, granatowy zielony lub czarny, wielk. 4 **7,50** wwyż **0,75**
- Damski kostium kąpiel. wel. nadzwyczaj elastyczna; kol. z naramiennikami i paskiem, marka „Oceana”, wielk. 4 **11,50** wwyż **1,—**
- Kostium kąpiel. wel. wyrób szydel., bardzo szeroki jedynie w wielkościach 7-9, czarny, granatowy, niebieski, wielk. 7 **15,—** wwyż **1,35**
- Męskie spodnie kąpielowe, welna, z krótkimi nogawkami czarne, niebieskie, granatowe, wielk. 4-5 **3,50** wielk. 6 **3,90**
- Lniane spodnie plażowe z zamkiem błyskawicznym - krótka forma, wielk. 4-5 **5,90**
- Welniana górna część w różn. kolor. kropek. **4,90**
- Ubranie plażowe, z dwóch części z oryg. angiels. Haircord-Schotten, spodenki krótkie z zamkiem błysk., górna część z rewersem, niebieskie lub czerwone **9,75**
- Plaszczki kąpielowe męskie i damskie w różno barwne paski **8,75**
- Plaszczki kąpiel. męskie i damskie w różno kolorowe paski **12,75**
- Ręczniki froter. białe i kolorowe paski, dobrze wycierające **1,10 0,88 0,75**
- Ręczniki froterowe, białe Jacquard, w kolorow. wzorach 50/120 **2,45 46/115 1,65**
- Ręczniki froterowc. 60/110 angielski wyrób, kolor beżowy w różno barwne paski **2,95**
- Spódnica lniana, w dobrym wykonaniu, elegancka k' eszeń z własnej pracowni, do wielk. 46 **9,75**
- Szykowna bluzka sportowa z czystego jedwabiu Toile de soie, modna forma, do noszenia otwarte i zamknięte, w różnych kolorach **16,75**
- Suknia ogrodowa z solidnego matieriału Indanthren, piękna forma rewers., z kol. obs. i guzik. **9,75**
- Suknia sportowa z sztucz. jedw. Pikee, w piękne paski z własnej pracowni do wielk. 48 **29,50**
- Suknia rewersowa z różnego rodzaju matieriału, szt. **3,90, 2,90, 2,45, 1,96**
- Suknia kamizelkowa z batystu szklanego, Pikee i rypsu jedwabnego **4,90, 3,90, 2,90**

Sukienka sportowa z matieriału Fresko, nadzwyczaj piękne wykonanie, biała i kolorowa z własnej pracowni do wielk. 46 **19,75**

Modna sukienka letn. z krepy matowej, w różnych pięknych wzorach kwiecistych, do wielk. 46, własne wykonanie **22,50**

Kostium lniany, wykonany w naszej dobrze znanej pracowni do wielk. nr. 46 **28,50**

Materiały letnie

- Krep Noppen biały z kolorowymi wzorami, dla sportu i na spacer mtr. **1,30**
- Fresko Noppen w białych lub delikatnych żywych kolor. mtr. **1,50**
- Melange Fresko na odzież domową i spacerową mtr. **1,80**
- Delikatny Fresko 85 cm. szeroki bawełna z sztucz. jedwabiem, solidne kratki mtr. **2,65**
- Wool pełny biały 110 cm. szer. mtr. **2,25 1,95**
- Materiał na koszule dzienne, 80 cm. szerokie nadające się na koszule sportowe i odzież sportową mtr. **1,75 1,25**
- Materiały dziecięce w ciemnych i jasnych wzorach mtr. **0,95**
- Plótno Vistra, sztuczny jedwab, dobre do prania, białe i letnie kolory mtr. **1,10**
- Drukowane plótno jedwabne, sztuczny jedwab do prania, w wielkim wyborze . **1,65 1,20**
- Muślin Vister na suknie i bluzki druk. w wielu wzorach do prania **2,40**
- Borken-Carre, sztuczny jedwab, eleg. tkaniny kolorowe indanthren 85 cm. szerok. **3,75**
- Druk różnobarwny i paskisztucz. jedw. piękny wzory, 80 cm. szer. **3,90**
- Cottle-Raye, sztuczny jedwab na żakiety i suknie sportowe, w pięknych barwach, 80 cm. szer. **4,50**

3 białe kapelusze
z matieriału
Japan-Panama
przystrojone z szer.
wstążką rypsovą.
Każdy kapeluszu
3.90.

Giełdy

NOTOWANIA GIEŁDY WARSZAWSKIEJ
z dnia 25 czerwca 1937 r.

Dewizy
Belgia 89,40—89,58—89,22; Berlin 212,51—211,67; Gdańsk 100,20—99,80; Amsterdam 290,55—291,67—290,23; Kopenhaga 116,94—116,36; Londyn 26,18—26,20—26,06; Nowy Jork czeki 5,28 trzy czwarte — 5,30 — 5,27 i pół; kabeł 5,29 — 5,30 i ćwierć — 5,27 trzy czwarte; Oslo 131,63—130,97; Paryż 23,58—23,62—23,50; Praga 18,42—18,47—18,37; Sztokholm 134,75—135,08—134,42; Zurych 121,25—121,55—120,95; Wiedeń 99,20—98,80; Mediolan 27,98—27,78; Helsinki 11,59—11,53; Montreal 5,30 — 5,27 i pół; Tel Aviv 26,15—26,01.
Tendencja niejednolita.

Waluty
Belgi belgijskie 89,58—89,15; dolary ameryk. 5,29 i pół — 5,27; kanadyjskie 5,29 i pół — 5,27; fiory holenderskie 291,67—289,95; franki franc. 23,62—23,48; franki szwajcarskie 121,55—120,75; funty angielskie 26,20—26,04; guldirlii gdańskie 100,20—99,80; korony czeskie 18,20—17,40; korony duńskie 116,94—116,10; korony norw. 131,63—130,95; korony szwedzkie 135,08—134,10; liry włoskie 23,30—22,70; marki fińskie 11,59—11,30; marki niem. 132,00—130,00; szyl. austr. 99,20—98,50; Tel Aviv 26,15—25,90; marki niem. sr. 142,00—141,00.

Akcje
Bank Polski 100,00; cukier 28,50; węgiel 20,00; Lilpop 46,00; Modrzewski 7,25; Narbin 59,00.
Tendencja mocniejsza.

Papieru procentowe
3 proc. pożyczka inwestycyjna 1 emisja 63,50 — 2 emisja 64,50 seria drugiej 85,00; 5 proc. konw. 59,00; 4 proc. konsolidacyjna 53,00 i drobne 51,75 — 51,95; 8 proc. budowl. BGK 1 emisja 93,00; 7 proc. przemysł polski 62,00; 4 i pół proc. państwowa pożycz. wew. 49,00—48,65; 4 proc. ziemskie 5 emisji 52,25—52,00—52,25; 5 proc. Warszawy 1933 r. 57,00 — 57,63; 5 proc. Łodzi 1933 r. 52,13; 6 proc. obl. Warszawy 1926 8 i 9 emisji 54,50.
Tendencja dla pożyczek i listów utrzymana.

POZNANSKA GIEŁDA ZROZOWA
z dnia 25 czerwca 1937 r.

Zboże: Cen trans. nie ma. Ceny orientacyjne: żyto 27,25—27,50 — stałe; jęczmień 630—640 g-1 24,00—24,25; jęczmień 667—676 g-1 25,25—25,50 — stałe; owies 26,25—26,50 — stałe; reszta bez zmiany.
Obroty: żyta 490; pszenicy 239; jęczmienia 47; owsa 10.
Ogólne usposobienie: stałe.

NOTOWANIA GIEŁDY ZROZOWO-TOWAROWEJ
W BYDGOSZCZY
z dnia 25 czerwca 1937 r.

Zboża
Żyto 28,50—28,75; pszenica 29,75—30,25; owies 26,00—26,50; jęczmień browarowy 661—667 g-1 24,50 — 24,75; 649—649 g-1 23,75—24,00; 620,5—626,6 g-1 23,00—23,25.

Przetwoły młynarskie
Mąka żytnia gatunek I 0—70 procentowa w. w. 35,00; mąka żytnia gatunek I 0—82 proc. w. w. 31,50—33,00; mąka żytnia razowa 0—95 procentowa w. w. 28,00—29,40; mąka żytnia 63 procentowa w. w. (wyłącznie dla dostaw dla W. M. Gdańska)

38,50—39,00; mąka psz. gat. I 0—65 pr. w. w. 43—45; w. 22,50—23,50; mąka pszena gatunek II/A 65—70 procentowa w. w. 30,00—31,00; mąka pszena gatunek III 70—75 procentowa w. w. 26,50—27,50; mąka pszena razowa 0—95 procentowa w. w. 36,50—37,00; mąka pszena wywozowa (wyłącznie dla dostaw dla W. M. Gdańska) w. w. 47,00—48,00; otręby żytnie wymiał standardowy 19,00—19,25; otręby pszenne mialkie standardowe 17,25—17,50; otręby pszenne średnie standardowe 17,25—17,50; otręby pszenne grube standardowe 17,50—17,75; otręby jęczmieńne 17,75—18,00; kasza jęczmieńna krajana w. w. 35—36; kasza jęczmieńna peczak w. w. 35—36; kasza jęczmieńna perlowa w. w. 47,00—48,00.

Artykuły strączkowe
Groch Wilkoria 22,00—24,00; groch Folgera 22,00—24,00; groch polny 22,00—23,00; wyka 25—26; peluska 22,50—23,50; lubin niebieski 16,25—16,50; lubin żółty 16,50—17,00.

Nasiona
Gorzycyca 32,00—34,00.

Artykuły pastewne
Makuch lniany 23,00—23,50; makuch rzepakowy 18,00—18,50; makuch sonecznikowy 40-42 procentowy 23,00—24,00; srun soja 23,00—23,50; słoza żytnia prasowana 3,75—4,00; siano nadnot. luzem 6,75—7,25; siano nadnoteczki prasowane 7,50—8,00.
Ogólne usposobienie: stałe.

Przy zaparciu stolca, szklanka naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa wypita rano na czczo, powoduje wypróżnienie i dezynfekcję przewodu pokarmowego, reguluje przy tym czynność jelit, wzmacnia żołądek, odświeża krew, działa uspakajająco na nerwy, przyczyniając się tym samym do wzrostu ogólnego samopoczucia. Zalec. przez lek.

Programy radiowe

Sobota, 26 czerwca
PROGRAM OGÓLNOPOLSKI
6.15 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. 6.18 Gimnastyka. 6.38 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik poranny. 7.10 Muzyka (płyty). 7.15 Audycja dla poborowych. 7.35 Muzyka (płyty). 8.00—11.57 Przerwa. 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Dziennik południowy. 12.15 „Gospodaruj z olówkiem w rękę” — pogadanka — wygłosi inż. Zdzisław Chyliński. 12.25 Wiązanki operetkowe (płyty). 13.00—15.45 Przerwa (patrz programy lokalne). 15.45 Wiadomości gospodarcze. 16.00 Teatr Wyobraźni dla dzieci młodszych: słuchowisko: Przygodki promyka” wg. opowiadania Kazimierza Konarskiego (wznowienie). 16.30 Dni Krakowa. Koncert Orkiestry Krakowskiej pod dyr. Adama Hermanna. 17.20 Koncert kameralny. Wykonawcy: Mieczysław Szalecki (altówka) i Jerzy Lefeld (fortepian). 17.50 „Śląsk jako teren krajoznawczy” — pogadanka — wygł. Jerzy Langmann (z Katowic). 18.00 Nasz program. 18.10 Program na jutro. 18.15 Muzyka lekka (płyty). 18.50 Pogadanka aktualna. 19.00 Muzyka lekka w wykonaniu Ork. P. R. pod dyr. Mieczysława Mierzejewskiego. 19.40 Pogadanka aktualna (z Katowic). 19.50 Wiadomości sportowe. 20.00 Audycja dla Polaków za granicą. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Przegląd relacyjnej prasy — inż. Irena Nowodniczańska (z Wilna). 21.05 „Fabian Tymolski — Lwowski Strauß” — audycja muzyczna w wyk. Orkiestry pod dyr. M.

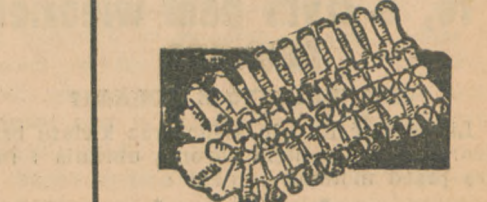
Krzyńskiego (ze Lwowa). Audycje poprzedzi krótki pogadanka dr. M. Szczepańskiego. 21.45 Przegląd wydawnictw — prof. Henryk Mościcki. 22.00 Koncert popularny w wykonaniu Orkiestry Wileńskiej pod dyr. Władysława Szczepańskiego. 22.50 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. Przegląd prasy i komunikat meteorologiczny. 23.00—1.00 Patrz programy lokalne.

ROZGŁOSNIA POMORSKA
12.15—12.25 „Gospodaruj z olówkiem w rękę” — pogadanka — z Warszawy. 12.25—13.00 (płyty). 13.00—14.00 Przy dźwiękach lekkich melodji — płyta za płytą. 15.00—15.40 Z popularnych oper i baletów (płyty). 15.40—15.45 Wiadomości z Pomorza. 18.00—18.10 „Morze i Pomorze w literaturze pięknej” — recytacja. 18.10—18.35 „Pomorze śpiewa” — III audycja. Występ chóru pomorskiego. 18.35—18.45 Nasz program. 18.45—18.50 Wiadomości sportowe z Pomorza. 23.00—23.30 Muzyka tańeczna z kawiarni „Dwór Artusa”.

Niedziela, 27 czerwca

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI
8.00 Sygnał czasu. 8.03 Dziennik poranny. 8.15 Audycja dla wsi: 1) Gazetka rolnicza, 2) Muzyka (płyty), 3) „Na nowy rok gospodarczy” — pogadanka — wygł. Stanisław Sienicki gospodarz z powiatu Ostrow — Mazowiecki. 9.00—10.00 „Dookoła miłości” — koncert w wykonaniu Krakowskiego Kwartetu Schrammka. 10.00 Transmisja nabożeństwa z Katowic. Kazanie wygłosi ks. prof. Eugeniusz Kapusta. Po nabożeństwie: Muzyka z płyt (z Katowic). 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 W kraiście bajek i legend — poranek w wykonaniu Orkiestry P. R. pod dyr. Olgierda Straszńskiego. 13.00 Przegląd kulturalny. 13.10 Koncert rozrywkowy w wykonaniu orkiestry Tadeusza Seredyńskiego, Mariana Altenberga (fort.) i chóru solistów (ze Lwowa). 14.10—14.40 „Król rumuński Karol II przyjmując defiladę wojska polskiego”. Tr. z Alei Żwirki i Wigury. 14.40 Wszystkiego po trochu — audycja dla dzieci. 15.00 „Król Rumunii Karol II składa wieniec na Grobie Nieznanego Żołnierza”. Tr. z Placu Marsz. Piłsudskiego. 15.15 Audycja dla wsi: 1) Przegląd rynków produktów rolnych; 2) Zabawa w Korzożyczkach — słuchowisko w opracowaniu Edwarda Ciukczy (z Wilna). 3) „Korzyści młodzieży wiejskiej ze zjazdów” — pogadanka — wygłosi Stanisław Gierat. 15.15 Pieśni ludowe w wykonaniu chóru Alojzego Zaremby. 16.40 Misza Elman gra — (płyty). 17.00 Poweszczy Teatr Wyobraźni: wesole słuchowisko Światopelka Karpinińskiego p. t. „Ministerstwo humoru” (wznowienie). 17.30 Przemówienie wojewody śląskiego dr. Michała Grażyńskiego oraz reportaż z Ogólnopolskiego Zjazdu Sokolstwa w Katowicach. 18.00 Koncert rozrywkowy w wykonaniu Zespołu Stefana Rachonia, Janiny Godlewskiej, Andrzeja Boguckiego (kuplety i piosenki). Przy fortepianie Zofia Godlewska. W przerwie ok. godz. 18.55: „Gdynia i inne porty świata” — felieton — wygłosi Bohdan Pawłowicz (z Łodzi). 20.00 Pieśni rumuńskie w wykonaniu Wandy Wermińskiej (akomp. prof. Ludwik Urstejn) oraz melodie rumuńskie z płyt. 20.35 Program na jutro. 20.40 Przegląd polityczny. 20.50 Dziennik wieczorny. 21.00 Pogadanka aktualna. 21.05 Wesola audycja (ze Lwowa). „Coś dla każdego” — rewia. 21.40 Wiadomości sportowe ze wszystkich Roztośni P. R. 22.00 Reportaż w języku rumuńskim. 22.10 Koncert żeńskiego zespołu kameralno - wokalnego pod dyr. Jana Hoffmana (z Krakowa). 22.50—23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego i Komunikat meteorologiczny.

ROZGŁOSNIA POMORSKA
8.35—8.55 Audycja dla wsi a) „Rypin — miasto i powiat” — audycja słowno - muzyczna w opracowa-

Żabot faldzisty
z batystu szklanego **1.95**

niu Leona Sobocińskiego, b) płyty. 8.55—9.00 Program na jutro. 13.00—13.10 „Ostatnie wydawnictwa marynistyczne” — omówi Zygmunt Mocarski. 14.40—15.00 Migawki z życia rybaków a) felieton Mieczysława Zydlera — „Reboce na morze”, b) płyty. 16.25—17.00 Turniej włoskich tenorów — płyty. 20.00—20.25 Utwory wiołoczelowe w wykonaniu Tadeusza Kowalskiego. Przy fortepianie Edmund Roesler. 20.25—20.35 „Gawęda warmińska” w opracowaniu Kuby z Wartenberga. 20.35—20.40 Wiadomości sportowe z Pomorza. 21.40—22.00 Wiadomości sportowe z Pomorza. 23.00—23.30 Koncert życzeń — radiosłuchacz ma głos.

ZAGĘBICA

17.30 Rzym. „Bambu” — operetka Carabelli. 19.00 Bruksela flam. Utwory fort. Aleksandra Tansmana w wykonaniu Kompozytora. 19.35 Wiedeń. „Hrabia Luksenburg” — operetka Lehara. 19.50 Budapeszt. „Złoty kwiat” — operetka Huszid. 19.55 Hiversaum II. Koncert symfoniczny. Dyr. Ignacy Neumark Soll. F. Lamond (fort.). 20.10 Monachium. „Uprawdzenie z Seraju” — opera Mozarta. 20.00 Berlin. „Student — żebrak” — operetka Millockera. 20.30 Paris PTT. „Francja w pieśni” — koncert wokalny. 20.30 Wieża Eliffa. Koncert symfoniczny. 21.00 Mediolan. „Cerulek sewilski” — opera Rossiniego.

FABIAN TYMOLSKI — LWOWSKI STRAUSS

Polonezy, polki, mazury i inne tańce dawniejszych czasów przypomniał nam audycja złożona z utworów Fabiana Tymolskiego, który żył we Lwowie i tam tworzył. Wykonawcą tego ciekawego koncertu będzie orkiestra pod dyr. prof. Mieczysława Krzyńskiego, a o życiu i utworach Tymolskiego opowie dr. M. Szczepańska. Audycję tę nadaje Lwów dnia 26. 6. o godz. 21.05 na fali ogólnopolskiej.

TYDZIEŃ MORZA NA FALI RADIOWEJ

Tydzień Morza obchodzony przez całe społeczeństwo z entuzjazmem — znajduje również swoje odbicie w audycjach radiowych.
Dnia 27. 6. około godziny 18.55 nadany zostanie felieton Bohdana Pawłowicza na temat „Gdynia i inne porty świata”.
Dnia 28. 6. o godzinie 21.00 zabrzmi na fali radiowej capstrzyk Marynarki Wojennej z Gdyni, po czym przemówienie wygłosi gen. Stanisław Kwaśniewski, prezes Ligi Morskiej i Kolonijnej. Audycja następną o godzinie 21.15 „Pod zielonym węgorem” przedstawi słuchaczom zabawę marynarzy przed ruszeniem na dalekie rejsy i połowy.
Dnia 29. 6. wygłosi przed mikrofonem przemówienie o godzinie 12.03 Pan Prezydent Rzeczypospolitej prof. Ignacy Mościcki. O godzinie 12.10 Poranek muzyczny obejmie kompozycje, oplewające morze. Utwory wykona Orkiestra Wileńska pod dyr. Czesława Lewickiego. O godzinie 19.15 wykonany zostanie w koncercie m. in. po raz pierwszy utwór Karola Lipińskiego p. t. „Souvenir de la mer Baltique”. O godzinie 19.50 w koncercie p. t. „Nad brzegiem Bałtyku” wystąpi orkiestra Marynarki Wojennej i chór mieszany „Cecylia” z Gdańska pod dyr. kpt. Aleksandra Dullina. O godzinie 21.45 czeka słuchaczy „Opowieść o hurstynie” Zofii Kosak. O godz. 22.30 Polskie Radio transmitować będzie dla słuchaczy polskiej i amerykańskiej suite ludow a Mariana Rudnickiego „Hej ty Wisło!” z Teatru na wyspie w Łazienkach.
Dnia 30. 6. o godzinie 21.40 odczytany będzie fragment noweli Zofii Kosak „Kaprowie Zygmunt Augusta”.

Szeroką strugą płyną ofiary na pomorski Fundusz Obrony Narodowej

Sępolno zrehabilitowało się — Teraz kolej na Grudziądz i Tczew

Hojny dar pracowników cukrowni pelplińskiej i cukrowni Chełmca Wielka na F. O. N.

Spoleczeństwo pomorskie nie skąpi ofiar na dobrojenie swej armii. Niema dnia, abyśmy nie notowali hojnego daru na pomorski F. O. N., a do licznych szeregu ofiar dochodzą coraz nowe. Po cukrowniach w Świecie i Chełmży, których ofiary na FON. idą w dziesiątki tysięcy zł. (razem 32000 zł.!!) zgłaszają się obecnie **cukrownie Pelplin i Chełmca Wielka** (pow. lipnowski).

Doceniając w całej pełni znaczenie dobrojenia Pomorza armii i floty **pracownicy Cukrowni Pelplin niejednokrotnie już dawali dowody swej ofiarności** na ten cel. Obecnie dowiadujemy się, że dyrekcja i pracownicy Cukrowni w Pelplinie opodatkowali się z okazji „Święta Morza” na F. O. N. w wysokości 1 proc. od poborów na przeciąg 2 miesięcy. Ten hojny dar pracowników cukrowni pelplińskiej niech będzie przykładem dla innych i pobudzi wszystkich do jaknajwiększej ofiarności na rzecz Funduszu Obrony Morskiej i Funduszu Obrony Narodowej.

Zarząd cukrowni **Chełmca Wielka** zaś złożył w powiatowym Komitecie F. O. N. w Lipnie czek na **6.000 złotych** jako ofiarę na **Fundusz Obrony Narodowej**, zwracając się przy tej sposobności z gorącym apelem do **wszystkich cukrowni w Polsce**, aby żadnej nie zabrakło na liście ofiar na ten cel. Niechaj naszym hasłem — wola — będzie **wyścig w ofiarności na F. O. N.**

Rękawiczki dla armii

Jak wiadomo ze sprawozdań z ostatniego zebrania wydziału wykonawczego Wojewódzkiego Komitetu F. O. N., p. wojewoda pomorski Raczkiwicz z przykrością stwierdził brak sprawozdań z działalności miejscowych komitetów w Grudziądzu, Tczewie i Sępolnie. Otóż spieszymy donieść, że **Sępolno zrehabilitowało się**. Ze sprawozdania Pow. Komitetu F. O. N. wynika, że Komitet w Sępolnie, przeprowadza akcję zbiorczą na dobrojenie armii od sierpnia roku 1936, zamykając pierwszy etap swej pracy z końcem maja. W tym okresie zbiórka na terenie powiatu dała następujące wyniki: 1) uchwalony przez Radę Powiatową powiatu sepołńskiego dar powiatu 20,000 zł, 2) uchwalona przez Wydz. Pow. ofiara z tegorocznego budżetu 1.000 zł, 3) zbiórki na terenie gmin wiejskich 4.935.33 zł, 4) zbiórki na terenie gmin miejskich 1.349.76 zł.

Kolonie letnie dla dzieci z Niemiec

W dniach 25 i 26 bm. przyjeżdżają na Pomorze dzieci polskie z Warmii, Pogranicza Złotowskiego i Kaszubskiego oraz z Berlina na kolonie letnie. Dzieci, sprowadzone przez Towarzystwo Pomocy Dzieciom i Młodzieży Polskiej w Niemczech, zostaną ulokowane na koloniach przygotowanych przez Polski Związek Zachodni. Chłopcy z Berlina w liczbie 80 pojedą do Wejherowa, gdzie zostaną umieszczeni na kolonii letniej w Zakładach Starostwa Krajowego, 50 chłopców z Warmii pojedzie na kolonie do Opalenia, zaś 30 harcerzy ze Złotowa na kolonie harcerską do Starogardu.

Transport z Berlina przyjedzie do Torunia 26 bm. w godzinach rannych i zatrzyma się na całą dobę dla zwiedzenia miasta, następnego zaś dnia wyjedzie do Wejherowa.

Pożar w fabryce krzesel w Gościnnie

W polierni fabryki krzesel w Gościnnie pow. morskiego wybuchł pożar. Spaliła się część dachu, jeden drewniany filar a ponadto szopa z szmatami nasyonami klejem i okowitą do polerowania krzesel oraz 2 krzesła. W czasie akcji ratunkowej uszkodzona została od wody większa ilość niewykończonych krzesel i foteli.

Według dyr. fabryki Janzena, szkoda wynosi około 2500 zł od pożaru, a 7500 zł od wody.

Przyczyny pożaru narazie nie ustalono. Fabryka ubezpieczona jest na 2 i pół mil. zł.

Ogółem do dyspozycji K. Kom. Pow. wpłynęło 27,285,19 zł.

Ponadto gorzelnie powiatu przekazały do swych Central w Warszawie 4080 ltr. spirytusu.

Dane powyższe nie obejmują ofiar ze strony poszczególnych grup urzędniczych, jak: Urząd Skarbowy, Urzędy pocztowe, Sądy, Policja państwowa i Straż Graniczna, które sumy uzyskane z kilku miesięcznych zbiorów przekazały **wprost na konto Komitetu FON w Warszawie**.

W drugim etapie swych prac Komitet Powiatowy przystąpił na podstawie uchwały do wytworzenia za uzyskane kwoty odpowiedniej ilości rękawiczek,

które jako dar powiatu zostaną przekazane czynnikiem wojskowym. Obecnie Komitet przeprowadza akcję rozprawiania zakupionego materiału między pracownice, rekrutujące się z ubogich rodzin, które wykonując powierzony im pracę z jednej strony polepszą swój byt przez uzyskanie odpowiedniego zarobku, z drugiej przyczynią się w ramach swych możliwości do realizacji wielkiego dzieła zaopatrzenia armii polskiej.

Po Sępolnie kolej na Komitety miejskie i powiatowe w Tczewie i Grudziądzu, aby dały znać o wynikach swojej akcji na F. O. N.

(wtk.)

Zjazd rady Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego w Toruniu

Przez cały piątek obradowała w Toruniu rada Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego. W obszernej sali Dworu Artusa, pięknie przybranej zielenią i portretami marszałków Polski i Prezydenta, zebrało się ponad 100 prezesów i delegatów powiatowych towarzystw rolniczych. Przybyli także przedstawiciele rolnictwa z Wielkopolski i b. Kongresówki z ziem, mających wejść do Pomorza. W pierwszych rzędach zasiędl przedstawiciele władz z wojewoda pomorskim min. Raczkiwiczem, b. serdecznie witany przez przewodniczącego zebrania, prezesa PTR Schedlin-Czarlińskiego, który wygłosił długie przemówienie, transmitowane przez radio.

Prezes Czarliński, uczciwszy pamięć najwspanialszego rolnika Polski — śp. Michała Drzymały — wspominał o zbliżającym się 75-leciu powstania pierwszego w

Polsce Kółka Rolniczego w Piasecznie pod Gniwem, poczem przedstawił ogólne położenie rolnictwa pomorskiego i jego wyziski w kierunku poprawy ciężkiego swego stanu. Tu mówca podkreślił energię i jak najszybsze chęci obecnego wojewody pomorskiego p. min. Raczkiwicza, u którego rolnictwo pomorskie doznaje **pełnego zrozumienia i poparcia**. Na zakończenie swego przemówienia prezes Czarliński zwrócił się do wojewody z propozycją, aby zainicjował na wzór sejmików gospodarczych ub. stulecia zwołanie i utworzenie **Pomorskiej Rady Gospodarczej**, któraby skupiała pod przewodnictwem wojewody **wszystkie gałęzie życia gospodarczego ziem pomorskiej**. Wielkie Pomorze, powiększone o 8 nowych powiatów, ma ambicję pozostania nadal Polską „A”.

W nie mniej długich mocnych słowach

odpowiedział pan wojewoda pomorski min. Raczkiwicz, gorąco oklaskiwany przez zebranych. Jako władarz ziem pomorskiej bacznie obserwuje rolnictwo, oraz rozwój i działalność jego organizacji.

Ze sprawozdania prezesa Czarlińskiego wynika, iż zorganizowane rolnictwo pomorskie docenia znaczenie dobrze zorganizowanej pracy na odcinku gospodarczym, pracy, zmierzającej do podniesienia gospodarczego Pomorza w tym kierunku, by zbiorowym wysiłkiem realizować program, który wynika z ambicji Pomorza i tych odpowiedzialnych zadań, które państwo Pomorza stawia. W szczególności pan wojewoda zwrócił uwagę na **konieczność bliższej współpracy z Gdynią**, gdzie wobec obecnie dokonywanych inwestycji otwierają się duże możliwości dla rolnictwa, szczególnie pomorskiego. Jak dotychczas, tak i nadal wojewoda będzie przychylnie i z całą wnikliwością ustosunkowywał się do dezyderatów rolnictwa, wypływających z celowych ich potrzeb. Z kolei pan wojewoda wyraził radość, że na dorocznym posiedzeniu Rady PTR. widzi przedstawicieli powiatów, które w niedalekiej przyszłości będą z Pomorzem tworzyły **wspólnotę nie tylko administracyjną lecz i gospodarczą i kulturalną**. Rolnictwu pomorski, którego dotknęły liczne klęski, życzył wojewoda słońca — ile trzeba, deszczu tam gdzie potrzeba i by praca wydała jak największe plony.

Pan wojewoda, długo oklaskiwany opuścił salę obrad, poczem z kolei zabrał głos prezes Donimirski i wygłosił sprawozdanie za ostatni rok działalności Towarzystwa. Wykazało ono dalszy swój rozwój, liczy bowiem już 573 Kółek z 21375 członkami, przyczem rekord biją powiaty świecki i lubawski, w których liczba członków przekroczyła po 2 tysiące. Finanse Towarzystwa wykazują nadwyżkę 547 zł. gdyż ogół członków reguluje składki. W zakresie obrony interesów zawodowych, spraw finansowo-rolnych i spraw ogólnych rolnictwa PTR. działało przy pomocy ankiet i autopsji czynników zainteresowanych które przekonywano o rzeczywistym stanie rolnictwa itp.

Zjazd witali następnie patron Kółek Rolniczych p. Kaźm. Donimirski z Prus Wschodnich, który przedstawił niezmiernie ciężkie położenie rolnictwa w Rzeszy. Imieniem rady naczelnej zrzeszenia rolnictwa witał zjazd p. Świerzyński z Warszawy podkreślając konieczność wspólnego wysiłku w walce o lepszą rolę rolnictwa.

Po dalszych referatach nastąpiły uzupełniające wybory do rady PTR. W głosowaniu uzyskali najwięcej głosów kandydaci pp. Jan Głowczewski z Jeziorok w pow. chojnickim i Józef Balcerowicz z Lisewa w pow. wąbrzeskim. Następnie, po przerwie obiadowej, odbyły się obrady plenarne nad wnioskami komisji.

Akcja kolonijna P. Z. Z. na Pomorzu

W tych dniach Polski Związek Zachodni rozpoczyna akcję kolonijną na Pomorzu. Akcja Okręgu Pomorskiego P. Z. Z. obejmuje 800 dzieci, z tego 250 dzieci z powiatów przygranicznych Pomorza wyjedzie na kolonie letnie w głębi Polski (Sromowce w Pieninach, Ustroń na Śląsku Cieszyńskim), zaś 550 dzieci polskich z Niemiec i Gdańska oraz z Górnego Śląska przyjedzie na Pomorze w ciągu lipca i sierpnia br. Na Pomorzu dzieci z ramienia PZZ rozmieszczone będą na koloniach letnich w Wejherowie, Opaleniu, Ostrowitem, Jabłonowie-Pom., Gdyni, Toruniu, Lidzbarku i Starogardzie oraz częściowo u rodzin nadleśniczych i leśniczych Dyrekcji Lasów Państwowych w Toruniu.

Sokoli!
Śląsk wita Was,
przybywających
na **VIII. ZŁOT**
SOKOLSTWA POLSKIEGO
OD 26. DO 29. VI. 1937.

Ceny... ceny... ceny...

Nieomylny barometr rozpoczętego sezonu kąpielowego

Stali mieszkańcy Gdyni musieli się już niestety przyzwyczaić do tego przykrego objawu, że corocznie od końca czerwca ceny skaczą raptownie w górę i za wszystko trzeba płacić drożej. Mimo przyzwyczajenia jednak, procesowi temu zawsze towarzyszy ogólne oburzenie, a od redakcyj pism zasiadzieli gdynianie gwałtownie domagają się wszczęcia akcji przeciwko zdzierstwu.

Trzeba wyjaśnić, że chodzi tu przede wszystkim o lokale publiczne, kawiarnie, restauracje i dancingi i to głównie te, które otwierają się tylko na czas trwania sezonu. W instytucjach tych istotnie obdiera się często gości ze skóry, przy czym nieoficjalny parol brzmi, że lokale te są przeznaczone dla letników, którzy mogą płacić, gdy nie ma, jeżeli im jest za drogo, mogą tam nie uczęszczać.

Podajcie podwójnie fałszywe. W każdym większym mieście na całym świecie w okresie letnim otwiera się kawiarnie na świeżym powietrzu, różne ogródki dancinowe itp., gdzie publiczność miesiąca, po-

zbawiona możności wyjazdu na letniska w upalne dni i ciepłe wieczory, znaleźć może chwile miłego wytchnienia i rozrywki.

Dlaczego więc w Gdyni ma ona być pozbawiona tej przyjemności, albo płacić za nią podwójnie, lub potrójnie?

Ale i ten, — przyjezdny, też już zmądrzał, też nie chce być obdzierany ze skóry. I on wie, ile co powinno kosztować i napewno obruszy się, gdy za butelkę wody sodowej policzą mu... złotówkę, albo do kawy podadzą mu „przymusowe” ciastka, których jeść nie chce, ale za które każą mu bezapelacyjnie zapłacić!

A skutek może być ten, że z Gdyni coraz liczniej ludzie uciekać będą do sąsiednich Sopot, gdzie za to samo zapłacą taniej, mając przy tym więcej komfortu. I znowu nasze złotóweczki, zamiast pozostać na polskim wybrzeżu, popłyną szeroką rzeką do obcych kieszeni, a właściciele gdynskich przedsiębiorstw sezonowych, jak to nie raz już bywało, mimo horendalnych cen, a raczej właśnie przez nie, obliczać będą ze smutkiem swoje deficyty...

— Polski Zbór Ewangelicko-Augsburski w Toruniu. Dnia 27 bm. (5 niedziela po Trójcy św.) o godz. 12 odbędzie się nabożeństwo główne w kościele przy ul. Strumykowej 8.

— Wpisy do: a) rocznej szkoły przysposobienia kupieckiego, b) rocznego kursu techn. handlowego abiturientów c) rocznego kursu handlowego i spółdzielczego ogólnego d) półroczn. kursu księgowości kupieckiej, fabrycznej, komunalnej, spółdzielczej, e) kursu techniki maszyn biurowości sekretarki — jeszcze trwają kilka dni. Toruń, Małe Garbary 5. 4448

Do kąpiel **na plażę** **Na plażę.**

ostatnie nowości **Kałamajski**

— Obchód wianków w Toruniu. Puszczanie wianków odbędzie się w Ośrodku Sportów Wodnych, obok Dworca Miejskiego. — Stoliki w ogrodzie rezerwować można telefonicznie nr. 26-65. 2525

— Pryw. Szkoła Powszechna im. Marii Konopnickiej, Toruń, ul. Warszawska 10-12 zawiadamia, że dalsze zgłoszenia uczniów, do wszystkich klas, przyjmować będzie w sierpniu codziennie w godz. przedpołudniowych. 2526

— Dyrekcja Pryw. Gimn. Żeńskiego i Pryw. Koeduk. Szkoły Powszechnej w Toruniu, ul. Rybaki 47 zawiadamia, że przyjmuje zgłoszenia do I i II kl. gimn. i wszystkich klas szkoły powszechnej w kancelarii szkoły w godz. przedpołudniowych. Lokal szkoły położony w parku odpowiada wymaganiom nowoczesnej higieny szkolnej. Opieka lekarska. Dobrane siły nauczycielskie zapewniają dziecku pomyślny rozwój. Szkoła powszechna przygotowuje starannie do gimnazjum. Języki obce bez dopłaty. Ceny przystępne. Tel. 26-57. 2527

— „Dzwon” Toruń. W sobotę o godz. 20 ważna lekcja śpiewu — Moczyński. 4514

— Kradzież roweru. Ganza Stanisław, zam. w Toruniu, przy ul. Batorego 77 zgłosił o kradzieży roweru męskiego wart. 80 zł. pozostawionego bez opieki na ul. Chełmińskiej.

— Utonął w jeziorze. Dnia 24 bm. o godz. 21,30 podczas kąpienia się w jeziorze miejscowym Borek pow. Toruń utopił się Dube Fryderyk lat 26, ewang. stanu wolnego, z zawodu dojarz. zam. w Rzęczkowie pow. Toruń. Zwłoki zostały wydobyte.

Burza z piorunami

przeszła nad Toruniem wczoraj w godzinach popołudniowych. Jeden z piorunów uderzył w gmach urzędu wojewódzkiego, uszkadzając nieznacznie dach budynku. Z dachu budynku od ul. Wały spadł na chodnik stos cegieł i dachówek, na szczęście nie raniąc nikogo. Drugi piorun uderzył w pomnik ku czci poległych żołnierzy toruńskiego pułku piechoty uszkadzając lekko szczyt pomnika. Trzeci zaś uderzył w dom przy ul. Warszawskiej, niszcząc przewody telefoniczne. Pioruny ludziom szkody nie wyrządziły.

Kostiumy, czapki kąpielowe

ostatnie nowości poleca

PAWILON PONCZOCH

Toruń, ul. Królowej Jadwigi 12/14

Przyjmują asygnaty kredytu. 4238

Uwaga, Weterani b. Armii Polskiej we Francji

W sprawach odznaczeń niepodległościowych i organizacyjnych należy zwracać się do kol. Antoniego Kuczyńskiego, codziennie w godz. 15—17 — Toruń, ul. Bydgoska 104.

Zabójcze promienie

Zarówno słońce, jak i światło sztuczne, zawiera duży procent szkodliwych dla oczu promieni. Nowoczesna optyka dysponuje jednak środkami, które chronią najwrażliwsze nawet oczy przed zabójczymi działaniami szkodliwych promieni, jak również umożliwia zachowanie młodzieńczej siły wzroku do późnej starości. Dyrektor Instytutu Piltorex de Paris p. Jerzy Włodarski, bawiąc w Toruniu w celach propagandowych, informuje bezpłatnie, czy okazane okulary odpowiadają wymaganiom higieny, oraz demonstruje nowoczesne szkła ściśle dobrane do wzroku i potrzeb zawodu. Dyr. Włodarski przyjmuje dziś i w poniedziałek, w godzinach 11—13 i 16—19 w Hotelu pod Orłem. Wizyty bezpłatne. 4380

Dzień w Toruniu

Sobota-Niedziela, dnia 26-27 czerwca

Tydzień Morza w Toruniu

Obchód wianków na Wiśle - Wielka zabawa ludowa

Wszyscy mieszkańcy stolicy pomorskiej w pochodzie propagandowym

Jak już wszystkim wiadomo, Liga Morska i Kolonialna obw. w Toruniu wyłoniła Komitet Tygodnia Morza, który urządzi w dniach 28 czerwca do 4 lipca

Tydzień Morza

według następującego programu:

Poniedziałek, dnia 28 czerwca:

Godz. 14,00 dekoracja wszystkich gmachów publicznych, domów, balkonów i wystaw sklepowych flagami narodowymi oraz flagami i nalepkami Ligi Morskiej.

19,00 początek „Tygodnia Morza”. Zbiórka na Rynku Staromiejskim plutonów honorowych PW. z orkiestrami, organizacji społecznych i społeczeństwa. Hejnał z wieży ratuszowej, sygnały syren fabrycznych i uroczyste podniesienie flagi na maszt. Odegranie hymnu narodowego i zaciągnięcie warty honorowej. Występ chórów i capstrzyk orkiestr po ulicach miasta.

20,00 Obchód wianków na Wiśle

W programie: puszczanie wianków,

korowód łodzi iluminowanych, palenie ognisk, ognie sztuczne, defilada w powietrzu pięknie oświetlonych samolotów, rzucających rakiety świetlne, różne imprezy na wodzie, przejażdżki statkiem, występy chórów, specjalne podłogi do tańców dla wszystkich na Nadbrzeżu i na statkach na Wiśle i inne niespodzianki. **Koncert orkiestr wojskowych i kolejowej.**

Zbiórka łodzi na mieliźnie powyżej mostu kolejowego o godz. 20,30. Wianki puszczane będą z pomostu w Ośrodku Sportów Wodnych o godz. 21,30. Za najpiękniej udekorowane łodzie będą przyznane nagrody.

Ceny biletów wstępu na Wianki: miejsca siedzące dla dorosłych 1 zł, dla dzieci w wieku szkolnym 50 gr., miejsca stojące dla dorosłych 50 gr., dla wojskowych, szeregowców i dzieci w wieku szkolnym 20 gr. Przejażdżka statkiem dodatkowo 50 gr., dla dzieci 25 gr.

W razie deszczu wianki odbędą się o tej samej porze we wtorek 29 bm.

O dalszych imprezach „Tygodnia” napiszemy w następnym numerze.

KINO MARS

Dziś i dni następne wspaniały wielki podwójny program

Paryski humor — Wiedeński czar — Amerykański rozmach w najwspanialszej komedii

Nie całuj w kinie

Bezustanny śmiech! Melodyjne piosenki! — W rolach gł.: FRANCIS LEDERER, IDA LUPINO, ROLAND YOUNG

Wiedeń szaleje

Pogodna, pełna humoru, dowcipu i arcyzabawnych perypetyj wiedeńska komedia muzyczna, oparta na pięknych motywach muzycznych znanej operetki wiedeńskiej „Die Puppenfee.” w rolach głównych: Ulubienica publiczności MAGDA SCHNEIDER. Dystyngowany gwiazdor WOLF ALBACH RETTY. Zabawny PAUL HÖRBIGER. Nadto popularne ewazy wiedeńskie: ADELA SANDROCK, DAGNY SERWAES, LIZZI HOLZSCHUH, FRITZ IMHOFF.

Uwaga! „Nie całuj w kinie!”

To będzie hasłem dnia! **NIE CAŁUJ W KINIE**, bowiem czekają Cię przykre następstwa! Nie całuj w kinie, jeśli nie chcesz, żeby Ci jakaś dama wytoczyła proces o pocałunek w ciemnej sali kina podczas wyświetlania filmu!

Jakie mogą wynikać niespodzianki z tego rodzaju nieporozumienia, które jest właściwie drobnym wydarzeniem, które może się przytrafić każdemu młodzieńcowi w każdym mieście, pokaże Wam film p. t. „Nie całuj w kinie!”

„**NIE CAŁUJ W KINIE!**” jest komedią o tysiącu przeabawnych qui-pro-quo, skrzęca się humorem i werwą, oraz wspaniałą grą doskonale zgranego zespołu. **Francis Lederer, Ida Lupino, Roland Young i Erik Rhodes** — tworzą obsadę przebojowego filmu, wyprodukowanego przez słynną **Mary Pickford**. Po premierze powyższej komedii we Wiedniu, najpoważniejszy dziennik stolicy naddunajskiej zamieścił entuzjastyczną recenzję, w której m. in. czytaliśmy: „Ta piękna komedia należy do kategorii filmów, którym nie można zarzucić. Starannie o-

pracowany dialog, gracia i humor — oto są zalety tego przemilego i wesołego filmu. Warto również zwrócić uwagę na wyjątkową pikanterię.

Jako drugi obraz podwójnego programu kina „**MARS**” idzie wesoła komedia wiedeńska p. t. „**WIEDEŃ SZALEJE**” — pogodna pełna humoru, dowcipu i arcyzabawnych perypetyj wiedeńska komedia muzyczna, oparta na pięknych motywach muzycznych znanej operetki wiedeńskiej „Die Puppenfee.” W rolach głównych: ulubienica publiczności **Magda Schneider** — dystyngowany gwiazdor **Wolf Albach Retty** — zabawny ... **Paul Hörbiger**. Nadto popularne gwiazdy wiedeńskie: **Adela Sandrock, Dagny Serwaes, Lizzi Holzschuh, Fritz Imhoff.**

Dziś zapraszamy wszystkich do kina „**MARS**”, gdzie komedia „**NIE CAŁUJ W KINIE!**” i „**WIEDEŃ SZALEJE**” wywoła prawdziwe huragany śmiechu.

Udział młodzieży toruńskiej w „Świecie Morza”

Młodzież Szkół Pow. miasta Torunia, która nie wyjeżdża na wakacje zgrupowała się w swoich szkołach dnia 29 bm. o godz. 10,30 skąd pod nadzorem nauczycieli o godz. 11 weźmie udział w nabożeństwie na placu przed Dyrekcją Kolejową, następnie w uroczystościach „Tygodnia Morza”.

Inspektor at Szkolny.

Konkurs na nowelę

ogłasza Redakcja „Teki Pomorskiej”

I nagroda — Wojewody Pomorskiego p. min. **Władysława Raczkiewicza** 150 zł;

II nagroda anonimowego ofiarodawcy — 100 złotych;

III nagroda Okręgu Pom. Ligi Morskiej i Kolonialnej 50 zł.

Warunki konkursu: Nowela musi być: 1) związana tematycznie z Pomorzem lub morzem polskim; 2) objętości 150—250 wierszy maszynowych po 60 liter w każdym; 3) podpisana godłem, które autor powtarza na zapieczetowanej kopercie, mieszczącej jego na zwisko i adres; 4) przesłana do 30 września 1937 r. pod adresem: Redakcja „Teki Pomorskiej” Toruń-Ratusz.

Ogłoszenie wyników konkursu nastąpi najpóźniej do dnia 31 grudnia br.

Jury stanowią: pp. **Zofia Bogusławska, Andrzej Bukowski, Jadwiga Korczakowska, Izabela Lutostawska dr. Aleksander Majkowski, Zygrunt Moparski.**

Nagrodzone nowele drukowane będą w „Tece Pomorskiej”.

Z zebrań Korporacji Kupców Chrześcijańskich

W dniu wczorajszym odbyło się miesięczne zebranie Korporacji Kupców Chrześcijańskich w lokalu własnym pod przewodn. prezesa Melerskiego.

Zebranie cechował wysoki poziom, obfitość porządku obrad, oraz powaga zagadnień. Ze względu właśnie na to i z powodu technicznych warunków sprawozdanie z przebiegu obrad zamieścimy w jednym z następnych numerów.

Z Urzędu Stanu Cywilnego

Dnia 25 czerwca br. zapisano w księgach stanu cywilnego:

Urodzenia: kontroler Józef Kuś — córka Janina; konduktor kolejowy Jan Glowacki — córka Barbara; robotnik Józef Ziolkowski — syn Zenon; robotnik Leon Lewandowski — syn Marian; ślusarz kolejowy Bronisław Jarocki — syn Piotr; portier Czesław Banaszewski — córka Krystyna; 1 dziecko nieślubne martwe płci żeńskiej.

Śluby: zbrojarz Franciszek Wysocki i Helena Suzyńska.

Zgony: Piotr Dorosz, Franciszkańska 1 — lat 26; Marianna Faleńska z domu Wrońska, Lulkowo pow. Toruń — lat 79; Czesław Talaśka, Batorego 71 — 5 miesięcy; Katarzyna Ołkowska z domu Winiarska — Wzbińskiego 64 — 62 lata.

Z ratuszowej wieży

Psie zmartwienie

W psim rodzie, jak i w społeczeństwie ludzkim nie ma równości. Jest arystokracja, szlachta herbowa, chodaczkowa jest i kundli plebs.

Nasz magistrat jednak chce wśród psów zaprowadzić mniej więcej równość „socjalną” pod względem... podatkowym.

Skarżyła się nam pewna właścicielka składu, że od psa pokojowego, a więc luksusowego trzeba płacić prawie taki sam podatek, jak od psa pożytecznego, który pilnuje w nocy w składzie towaru przed złodziejami. Podatek od dwóch psów wynosi rocznie 70 zł.

Teraz zagadnienie, czy w psim rodzie ma być równość wobec Magistratu czy też ściśle podział na darmozjadów i psów uczciwej pracy. I czy od tych należy płacić podatek.

Możebyśmy ten problem rozpracowali. (iks)

KALENDARZYK

Sobota, 26. 6. Jana i Pawła
Niedziela, 27. 6. Władysława
Poniedziałek, 28. 6. Leona

STAN WODY W WISŁE

Stan wody w Wiśle z dnia 25. 6.: Kraków (- 2,36); Zawichost (+ 1,56); Warszawa (+ 52); Płock (- 0,72); Toruń + 0,44 (0,23); Fordon + 0,34 (0,31); Chełmno + 0,12 (0,08); Grudziądz + 0,29 (0,23); Korzeniewo + 0,31 (0,32); Piekło - 0,28 (0,33); Tczew - 0,41 (0,33); Einlage + 2,08 (1,90); Schiewenhorst + 2,30 (2,23).

Temperatura wody w Wiśle 17,0 (17,0).

Uwaga. Liczby w nawiasach oznaczają stan z dnia poprzedniego.

DIŻUR APTEK

W śródmieściu „Pod Orłem” Stary Rynek. Na Bydgoskim — św. Anny — ul. Mickiewicza. Na Mokrem „Pod Łabędziem” — ul. Kościuszki. Na Jakubskim — „Nadwiślańska” — ul. Lubicka 43.

REPERTUAR KIN:

ARIA — „Bogate biedactwo” i „Małżeństwo z ograniczoną odpowiedzialnością”.

AS — „Śmiertelny skok”.

MARS — „Nie całuj w kinie” i „Wiedeń szaleje”.

ŚWIT — „Żona czy sekretarka” i „New Jork — San Francisco”.

TEATRU ZIEMI POMORSKIEJ

„MATURA”

z Nuną Młodziejowską - Szczurkiewiczową.

W ostatniej chwili raz jeszcze przypominamy, że dziś i jutro o godz. 20, zostaje powtórzona znakomita sztuka Fodora pt. „Matura”, ciesząca się na wszystkich scenach europejskich i amerykańskich olbrzymim, rzadko spotykanym powodzeniem. Przedstawienia „Matury” uświetniają na scenie Teatru Ziemi Pomorskiej gościnne występy doskonałej artystki p. Nuny Młodziejowskiej w świetnej swej kreacji roli profesorki panny Wimmer. Reżyseria sztuki spoczywa w rękach tej znakomitej artystki. Dekoracja p. Małkowskiego.

„MYSZ KOŚCIELNA”

po raz ostatni na niedzielnej popołudniówce Gościnny występ p. Jadwigi Zaklickiej.

W niedzielę, dnia 27 bm. o godz. 16 wystawiona zostanie po raz ostatni kapitalna komedia Fodora pt. „Mysz kościelna”, ilustrująca nam przeżyłca energicznej, zdolnej a biednej dziewczyny. Rolę tę kreuje p. Jadwiga Zaklicka.

Chcąc dać możliwość jak najszerszej Publiczności obejrzenia tej doskonałej komedii, Dyrekcja Teatru ustaliła ceny najniższe od gr. 25 do zł 1,35.

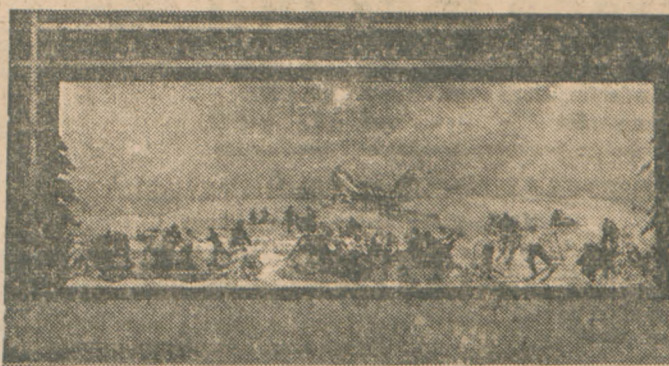
Informator dla przyjezdnych w Toruniu

Najlepsza okazja Kupna

Najstarsza i pierwsza Polska Centrala Optyczna Franciszek Seldner, Rynek Staromiejski 16 (obok poczty) tel. 15-74. Dostawa dla kas chorych, klinik ocznych i dla wojska.

Pierwszorzędne obiady. Gdy przyjedziesz do Torunia, a nie wiesz gdzie zjeść tanio i dobrze, idź do „**Ula**” Szeroka 25. Pierwszorzędna kuchnia, zakąski zimne i gorące.

Zdjęcia ze wspaniałej Wystawy Higieny w Toruniu

Z Klubu Kynologów
Egzamin psów

Dnia 21. 6. br. odbył się pierwszy tegoroczny egzamin psów, który urządził tak w Toruniu znany Klub Kynologów na placu turyści koło „Grzyba”.

Do egzaminu stanęło 16 psów: w tem 15 z kursu pierwszego i 1 z kursu drugiego.

Wyniki były następujące: pierwsze 12 psów bardzo dobrze, reszta dobry i dość dobry i to: „Basia” owczarek węgierski — p. inż. Jenikego, „Nora” owczarek niemiecki — p. por. Mogielskiego, „As” owczarek niemiecki — p. Szytniewskiego, „Lord” owczarek niemiecki — p. prof. Witkowskiego, „Piram” owczarek niemiecki — p. Augustyniakówny, „Koder” foksterrier — p. Wojciechowskiej, „Giga” owczarek niemiecki — p. Kryszczyńskiego, „Miś” owczarek węgierski — p. inż. Jenikego, „Tef” owczarek niemiecki — p. por. Enerlicha, „Burek” owczarek niemiecki — p. radcy Wojciechowskiego, „Berbec” owczarek niemiecki — p. Kapczyńskiego, „Lord” owczarek niemiecki — p. por. Jakimowa, „Brys” bernardyn — p. Płockiej, „Bela” owczarek niemiecki — p. Wandel, „Bohun” owczarek niemiecki — p. dr. Tarnowskiego.

Kurs drugi: „Mars” setter Irlandzki — p. mjr. Matuszewskiego.

Z pierwszego kursu wyróżniły się psy „Basia”, „Nora” i „As”, które otrzymały największą ilość punktów i moc oklasków ze strony publiczności.

W drugim kursie pracował nadzwyczaj pewnie „Mars” któremu nie szczędzono oklasków.

Kursy odbywają się pod kierownictwem pp. Białowąsa i Kurowskiego.

Komisja kwalifikacyjna składała się z

Likwidacja Miejskiego Obywatelskiego
Komitetu Zimowej Pomocy Bezrobotnym
w Toruniu

Wczoraj w sali posiedzeń Rady Miejskiej w Ratuszu o g. 18 pod przewodnictwem p. prezydenta miasta Raszeja, odbyło się zebranie likwidacyjne Miejskiego Obywatelskiego Komitetu Zimowej Pomocy Bezrobotnym w Toruniu.

W zagajeniu p. prez. Raszeja stwierdził, że Komitet wywiązał się z zadania całkowicie. Pracując od października ub. r. Komitet do ostatniej chwili stał na swoim posterunku w pełnym składzie i akcją swoją objął w zupełności zakreszony zasięg niesienia pomocy bezrobotnym.

Sprawozdanie z działalności Komitetu złożył p. radca Kirstein, który w imieniu Komitetu złożył najserdeczniejsze podziękowanie całemu społeczeństwu toruńskiemu za wydatną pomoc najbardziej potrzebującym. Sprawozdanie było tylko potwierdzeniem tego co powyżej powiedział p. prez. Raszeja. Akcja udała się i szła sprawnie przez cały czas.

Sprawozdanie z Komisji Rewizyjnej złożył p. dyr. Jarmułowicz. Sprawozdanie zostało przyjęte jednogłośnie po czym władzom Komitetu udzielono absolutorium.

Na czas zdawania sprawozdania Komisji Rewizyjnej, przewodnictwo Komitetu objął p. insp. Adamowicz.

W ostatnim słowie — głos zabrał ponow

pp. dr. Schwartz, prof. Dubieckiego i Angowski. Po przedefiniowaniu psów przed widzami wręczył p. dr. Schwartz wszystkim psom dyplomy.

nie p. prez. Raszeja, dziękując wszystkim, którzy tak ofiarnie i pracą i pomocą finansową przyczynili się do tego, by Miejski Obywatelski Komitet Zimowej Pomocy Bezrobotnym mógł podjąć stosunkowo trudnym zadaniom, a które jak wynika ze sprawozdania zostały wypełnione całkowicie.

Na tym likwidacyjne posiedzenie zostało zamknięte i Komitet rozwiązano.

Celem uzupełnienia, podajemy, że w skład rozwiązanego Komitetu wchodził:

Przewodniczącym komitetu wybrany został prezydent miasta p. mgr. Leon Raszeja, skarbnikiem naczelnik urzędu skarbowego p. Henryk Tytułski oraz sekretarzem radca magistratu p. mgr. Alojzy Kirstein. Do wydziału wykonawczego weszli ponadto: ksiądz proboszcz Ziemiński, jako przedstawiciel duchowieństwa, p. Sigurski — jako przedstawiciel Funduszu Pracy, p. Januszkiewicz — jako przedstawiciel Tow. Kupców Chrześcijańskich i p. pułkownika Klementowska. Do komisji rewizyjnej wybrano: jako przewodniczącą — p. sędziego S. O. Łapkiewicza, jako członków: pp. dyrektora Jarmułowicza Feliksa i Dybowskiego Bronisława, jako zastępców członków — p. Antkowiaka Antoniego i Jurkiewicza Antoniego.

Wszystkim wyżej wymienionym osobom należa się głębokie wyrazy wdzięczności i szczerego podziękowania, zarówno ze strony społeczeństwa jak i bezrobotnych za ofiarną, bezinteresowną pracę.

Wystawę higieniczną zwiedziło dotychczas 18.000 osób. Jeszcze tylko 3 dni będzie otwarta ta ciekawa wystawa. Kto jej nie zwiedził niech się pośpieszy, niech korzysta z okazji, która nieprędko się znowu nadarzy.

Wystawa mieści się przy ulicy Bydgoskiej nr. 12 w salach Tivoli, zwiedzać można od godz. 10—19. Wstęp bezpłatny.

Skradzione rzeczy do odebrania

W czerwcu 1936 roku po lewej stronie Wisły (Kępa Bazarowa) skradziono nieznaną kobiecie podczas kąpienia jedną teczkę skórzaną brązową, jeden kostium kąpielowy damski czarny, jedną parę pantofli gumowych białych damskich, jedną czapkę gumową kąpielową i 2 pary spodenek kąpielowych dziennych.

Rzeczy te można odebrać w komisariacie I-ym w Toruniu przy ul. Wały nr. 10.

Rozgrywki letnie o mistrzostwo
Torunia

Dziś o godz. 17 na Ogródkach Jordanowskich rozpoczyna się wielki turniej w grach sportowych, o letnie mistrzostwo Torunia do których zgłosiły się następujące kluby: „Gryf”, „Pomorzanin”, Zw. Strzelecki, „Gimn. Klub Sport.” oraz „Katol. Stow. Młodz.”.

W programie rozgrywek siatkówka w trójkach męskich i żeńskich oraz w dwójkach mieszanych. W „hazenie” między drużynami „Pomorzanin” i ZS. Ogółem zgłosiło się do turnieju 41 zespołów. Rozgrywki w sobotę, niedzielę, poniedziałek i wtorek. Wstęp bezpłatny.

Wielki Letni Konkurs Fotograficzny

p. t.

Czy znasz swoje miasto?

Niecodzienne powodzenie, jakie budzą nasze konkursy, skłoniło nas do ogłoszenia nowej imprezy, która zainteresuje w najwyższym stopniu nie tylko amatorów fotografii, ale i każdego miłośnika Torunia,

Szczegóły w najbliższym numerze!

Cenne nagrody!

Cenne nagrody!

Alkoholizm

Jego skutki i przeciwdziałanie

Na marginesie „Wystawy Higienicznej”

Wśród wielu klęsk społecznych, jakie trapią ludzkość, najgroźniejszą w skutkach jest bezspornie klęska alkoholizmu, przynosząca niepowetowane szkody moralne i materialne nie tylko jednostkom, niszcząc ich zdrowie, ale i społeczeństwu, narodom, rujnując je gospodarczo. Alkohol należy do trucizn narkotycznych wywołujących przyzwyczajenie czyli t. zw. nałóg, podobnie jak morfina lub kokaina, ale podczas gdy niebezpieczeństwo morfinizmu czy kokaizmu w skali społecznej nam nie zagraża, gdyż rządy państw cywilizowanych wyowiedziały mu solidarną i skuteczną walkę, niebezpieczeństwo alkoholizmu nie zmniejsza się. Alkohol jest nadal trucizną łatwo dostępną, tolerowaną przez rządy a popieraną i reklamowaną przez tych, którzy z produkcji i handlu alkoholem dla celów spożywczych ciągną ogromne zyski.

Wyniki przeprowadzonych badań wykazały, że alkohol jest w każdej postaci i nawet w małych ilościach szkodliwy dla organizmu ludzkiego, że działa destrukcyjnie na tkanki, powodując rozpad białka i rozpuszczając tłuszcze, zwłaszcza t. zw. lipoidy, zawarte w komórkach mózgu i rdzenia. To też najbardziej charakterystycznym objawem zatrucia alkoholem są zaburzenia umysłowo - nerwowe. Doświadczenia wykazały nie zbicie, że 1—2 kieliszki wódki przyjęte jednorazowo obniżają sprawność umysłową człowieka — trudniej mu skupić uwagę, słabnie jego pamięć, więcej w pracy swej popełnia błędów. Zwiększenie dawek doprowadza do odurzenia lub upojenia alkoholowego. W tym stanie człowiek wskutek narkotycznego działania alkoho-

lem na komórki mózgu przestaje panować nad swoimi myślami i ruchami, które stają się bezładne, traci kontrolę wypowiedzianych słów i popełnianych czynów, gorę nad wolą i rozsądkiem biorą pierwotne, najczęściej szkodliwe instykty i popędy, przy tym wskutek sztucznego podniecenia wzmaga się w sposób chorobliwy samopoczucie, pewność siebie, powstaje przyjemne acz złudne wrażenie większej wartościowości wskutek zaniku krytycyzmu w stosunku do swych myśli i swego postępowania. — Człowiek w tym stanie popełnia czyny, których musi wstydzić się i żałować po wytrzeźwieniu, nierzadko dochodzi do przestępstw karalnych sądownie, lub nawet do zbrodni.

Jeżeli takie jest działanie jednorazowego użycia czy nadużycia alkoholu, który w tych przypadkach nie powoduje naogół poważniejszych następstw w organizmie ludzkim, to o wiele groźniejsze w swych skutkach jest stałe codzienne przyjmowanie alkoholu nawet w mniejszych ilościach, gdyż doprowadza ono do trwałych zmian chorobowych w poszczególnych narządach a przede wszystkim w mózgu i psychice ludzkiej. Stan trwałego zatrucia organizmu alkoholem nazywamy alkoholizmem przewlekłym. Alkoholowe zwyrodnienie poszczególnych narządów i ich systemów w organizmie prowadzi do całego szeregu ciężkich schorzeń, z których najbardziej charakterystyczne są alkoholowe przewlekłe katary żołądka, prowadzące do zupełnego wyniszczenia, choroby serca, nerek, wątroby, naczyń krwionośnych, i przede wszystkim wskutek trwałego alkoholowego zwyrodnienia tkan-

ki nerwowej — choroby nerwowe i umysłowe. Stan psychiczny alkoholika określamy jako postępujące zwyrodnienie i otepienie umysłowe. U przewlekłego alkoholika zanikają w pierwszym rzędzie wszelkie wyższe wartości duchowe jak uczucia, wola, poczucie etyczne i estetyczne, poczucie własnej godności; stopniowo zatracą się zupełnie pamięć; jej braki (luki pamięciowe) wypełniają wytwory chorej wyobraźni i urojenia — najczęściej niewierności małżeńskiej. Na tym tle ogólnym, epizodycznie zjawiają się napady padaczki, lub ostre choroby umysłowe, z których najcięższą i najczęstszą jest t. zw. biała gorączka (delirium tremens) połączona z silnym niepokojem dochodzącym do szału z powodu panicznego strachu, jaki w chorem wywołują liczne i przerażające go treści zwidywania (halucynacje). Nałogowy alkoholik stopniowo stacza się na dno nędzy materialnej i moralnego upadku.

Ale aby rozumieć całą groźbę alkoholizmu należy przejść od jednostki do zbiorowości ludzkiej, gdyż wówczas dopiero zarysuje się przed naszymi oczami cały ogrom nieszczęść spowodowanych alkoholizmem w sensie społecznym.

Okazuje się, że 30—60 proc. chorych umysłowo przechodzących przez zakłady psychiatryczne zawdzięcza powstanie swych chorób bezpośrednio lub pośrednio działaniu na ich organizm alkoholu. Alkohol, zmniejszając odporność, usposabia pijących do całego szeregu chorób w pierwszym rzędzie zakaźnych z gruźlicą na czele. Wskutek zmniejszenia odporności i osłabienia władz psychicznych a wzmocnienia popędów zwiększa się niepomierne zakaźność chorobami wenerycznymi, przy czym leczenie wenerycznych chorób alkoholików jest wysoce utrudnione. Charakterem zaburzeń psychicznych, wywołanych przez alkohol, tłumaczy się bezsporny fakt, wynikający z różnych zestawień statystycz-

nych, że nadużywanie alkoholu przez wysokie warstwy społeczne podnosi w wysokim stopniu ilość przestępstw, nieszczęśliwych wypadków i katastrof. Co najmniej połowa przestępstw, jak to stwierdzają statystyki zakładów karnych, popełniana jest pod wpływem alkoholu. Na tle alkoholizmu wzrasta liczba samobójstw. Wywołane nadużywaniem alkoholu zmiany chorobowe w wybitny sposób skracają życie ludzkie, o czym niezliczone świadczą dane statystyczne towarzystw ubezpieczeniowych.

Wpływ szkodliwy alkoholu nie ogranicza się do pijących, jego działanie destrukcyjne na komórki płożowe odbija się na potomstwie, sięgając do czwartego pokolenia, powodując ciężkie schorzenia i zwyrodnienie dzieci i wnuków alkoholików.

Przeprowadzone badania dzieci szkół powszechnych wykazały, że alkoholizm nie ogranicza się do społeczeństwa ludzi dorosłych. Dzieci w wieku od 8 do 15 lat w 2 do 6 proc. używają alkoholu, a nawet nie jest im obcy stan upojenia. W rozwijającym się i wrażliwym organizmie dziecięcym alkohol szerzy największe spustoszenia, a jakie są tego następstwa, w świetle przytoczonych wyżej danych — nie trudno przewidzieć.

Ten ogrom szkód moralnych i materialnych, jakie pociąga za sobą nadużywanie napoi wysokowych, uzasadnia w całej rozciągłości konieczność jak najostrożniejszej walki z klęską społeczną alkoholizmu.

W Polsce walkę z pijaństwem prowadzi Polskie Towarzystwo Walki z Alkoholizmem „Trzeźwość”, którego centrala mieści się w Warszawie przy ul. Oboźnej 4 m. 28. Towarzystwo wydaje książki, broszury, tablice, miesięcznik „Trzeźwość”, urządza kursy i wystawy przeciwalkoholowe. Na żądanie wysła bezpłatnie katalog wydawnictw oraz instrukcje w sprawie zakładania kół „Trzeźwość”.

SÓL
do
NÓG

AGEPIN
Z KOGUTKIEM

usuwa ból, pleciono, obrzmienie nóg, zmiężdża odciski, które po tej kąpieli dają się usunąć, nawet pajączkiem. Przepis wszędzie do opakowania.

Uwaga myśliwi!

Broń myśliwska od zł. 35.—
Pistolety autom. od zł. 25.—
Straszaki - - - od zł. 4.50

oraz wszelkie przybory sportowe i wędkarskie.

Na zamówienia wysyłam do każdej miejscowości.

Skład Broni i Amunicji

JAN SZYNAL Gdynia, ulica Świętojańska 33/35,
telefon 3388.

Warsztaty reperycyjne wykonują wszelkie reperacje, dorabianie kolb i montowanie lunet. 4402

BOLACH GŁOWY
Włosuje się proszki
ZE ZNAKIEM FABRYCZNYM
PSZCZOŁKA

Detektyw

przeprowadza wywiady obserwacyjne
w sprawach małżeńskich, rozwodowych, matrymonialnych i handlowych. 4037

Wywiadowcze biuro „Detektyw”

W. Bodanowski, Bydgoszcz, ul. Pomorska 17, II. p.

GDYNIA

Szlachetne tynki

własnej wytwórni do nabycia w każdej ilości. Polecamy również tynki myte, sztuczny granit we wszystkich kolorach znany ze swej dobroci naszej fabrykacji. Do nabycia również marmurki do lastrica — białe, zielone, czarne, czerwone, żółte, serpentyna carara, stopnielastrowe. Adres „ELEWACJA” Gdynia, Morska 49, telefon 22-73. Biuro sprzedaży betonu Adama Poszukujemy reprezentantów. Oddział Toruń, Mostowa, tel. 21-82. Bydgoszcz, T. Kukliński, ul. Cieszkowskiego 10. 3557

Największy wybór

parcel, domów i will poleca Biuro Pośrednicze „Bałtyk” Gdynia — Orłowo Gdańska 185 3766

Dwie parcele

budowlane w Chylonii obok dworca sprzedam okazynie. Zgłosz. Adm. Gazy Morskiej pod „parcele okazynie”. 4537

Działki

budowlane nad morzem

Plan parcelacyjny zatwierdzony.

Cena od 3.- zł za metr²

Planiki można zażądać

Bigott i Welter

Pierwoszyno, Gdynia 4

Przywłaszczenie może nastąpić. 4272Mk

Maszynę

do wyrobu siatki drucianej sprzedam. Buda-Reda, Gdańska 21. 4464

Pensjonat „Szwajcaria”

najpiękniejsza okolica Kaszubskiej Szwajcarii — gór, lasy, jeziora. Pokoje z utrzymaniem od 4-6 zł. Ostrzyce, poczta Goręczyno, Rzeźnicka. 4465M

Kit

szklarski, 32 centr. tanio sprzedam Grabowski, Gdynia, 10 Lutego 7. (4495Mk)

Wszelką

znajomość z kapr. Weintrittem Ant. z Baonu Morskiego zrywam. Wanda Piotrowiczówna, Wejherowo. 4536

Dwa 4-pokojowe

mieszkania z wszelkim komfortem blisko dworca od r. VII. 37 r. tanio do wynajęcia. Wejherowo, ulica Sobieskiego 63. Fotograf Engler. 4467Mk

Unieważniam

zagubiony wykaz na nazwisko Szyma Franciszek — Gdynia 4, ul. Drzymały 26. (4497Mk)

GRUDZIĄDZ

Piegi-plamy, wyrzuty

usuwa

KREM I MYDŁO

NINON

dawniej Benegina

Puder Ninon jako konieczny dodatek nadaje cerze przepiękny wygląd i naturalną świeżość

Cena kremu 1.75 zł.
mydła 1.00 zł.
295 pudru 1.00 zł.

Główny skład i wytwórnia
Apteka i drogeria
pod Łabędziem

Napiersta JANA STENCLA
Grudziądz, Rynek 20, tel. 142.

Samochód

ciężarowy 1 1/2 t. 4 cylindrowy, marka Cherolet, w bardzo dobrym stanie sprzedam tanio. Grudziądz, A. Łożewski, Kościelna 7. 4413

Nagrodzony Złotymi Medalami na Wystawie Budowlanej VI Targów Wschodnich w 1926 r. we Lwowie i w Wilnie w 1930 r.

Hydrofuge „CASTOR”

zabezpiecza od wilgoci, przeciekania, wstrzymuje ciśnienie wody we wszystkich przypadkach, jako to izolacji rezerwarów, murów, schronów, kanałów, basenów, tuneli, tarasów, fasad i fundamentów

Hydrofuge „CASTOR”
dodaje się do zaprawy cementowej

POSIADA NA SKŁADZIE:

PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWLANE MAURZYCY KARSTENS

WARSZAWA, KOSZYKOWA 7 — Tel. 827.95

Kraków, Biuro techn.-handl. W. Kozłowski, ul. Mikołajska 32. Tel. 140-88.

Wilno, Biuro Handlowe M. Jankowski, S-to Jańska 9.

Poznań, M. Czubek i S-ka, ul. Br. Pierackiego 8. Tel. 32-12.

Lwów, J. Kozłowski, Nabelaka 12. Tel. 210-36. 1180

Przejęcie przedsiębiorstwa w Sopotach

Seestrasse 25, telefon 51352 Fritz Gundlach

Skład delikatesów - owoców południowych i handel win

Sopockiej publiczności pozwalam sobie podać do wiadomości, że przejąłem w drodze kupna od p. Feliksa Tyszewskiego skład delikatesów i po przeprowadzeniu remontu, dziś go otwieram. Największym dążeniem moim będzie wielce szanowną Klientelę przez uprzejmą i sprężystą obsługę jak najbardziej zadowolić. 4540

Proszę uprzejmie, o łaskawe poparcie mojego młodego przedsiębiorstwa.
Fritz Gundlach.

Dr. med.

Zenon Rusin powrócił i ordynuje

Tczew, ul. Sambora 19

w godz. od 9—12-tej przed połud. i od 4—6-tej po południu. 4501

Kancelarie adwokackie w Grudziądzu

w czasie ferij sądowych t. j. od 1-go lipca do 15-go sierpnia 1937 r.

czynne będą tylko od godz. 8-14-tej.

Adwokaci w Grudziądzu

Km. 745/37. (4518)

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego rew. I w Grudziądzu obwieszcza, że w dniu 28 czerwca 1937 r. o godz. 11 sprzedawać będzie w Grudziądzu przy ul. Sienkiewicza 16 jedną jadalnię dęb z orzechem, oszacowaną na kwotę 850,— zł., którą oglądać można w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.

Grudziądz, dnia 25 czerwca 1937 r.

(—) Lewicki, Komornik Sądu Grodzkiego.

Rep. Km. 740/37. (4520)

OBWIESZCZENIE

O LICYTACJI RUCHOMOŚCI

Dnia 1 lipca 1937 r. o godz. 8 przed poł. sprzedam za gotówkę najwięcej dającymu: bufet dębowy czarny, leżankę, czarne biurko, kanapę z nadbudówką, stół, szafę do rzeczy, duże lustro z szafką, rower męski, maszynę do szycia i umywalkę bez lustra — oszacowanych na łączną sumę 610,— zł.

Zbiórka licytantów w Chełmży przy ul. Szewskiej u spedytora p. Makowskiego.

Chełmża, dnia 24. VI. 1937 r.

(—) Franciszek Gramowski,
Komornik Sądu Grodzkiego w Chełmży.

Sygnatura 779/36. (4533)

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Łabiszynie Józef Chrzanowski, mający kancelarię w Łabiszynie ul. 11 Stycznia Nr. 25, na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 28 lipca 1937 r. o godz. 10-iej w Łabiszynie odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużnika Stanisława Bilskiego w Kcyni, pow. Szubin, nieruchomości: Barcin tom II. wykł. 73, położona w Barcinie (stacja kolejowa Barcin) ściśle handlowa, składająca się z dwóch domów frontowych, śpiłkierza, ogrodu z przynależnościami.

Nieruchomość ta ma urzędzoną księgę hipoteczną w Sądzie Grodzkim w Łabiszynie.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł. 20.000,—, cena zaś wywołania wynosi 15.000,— zł.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości zł. 2.000,—.

Rękojmię należy złożyć w gotowości albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przesądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji, że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-mej do 18-tej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie Grodzkim w Łabiszynie ul. 11 Stycznia Nr. 27, sala Nr. 7.

Licytant winien w dniu przetargu przedłożyć zezwolenie od właściwej władzy administracyjnej na nabycie nieruchomości.

Łabiszyn, dnia 24 czerwca 1937 r.

Komornik: (—) Chrzanowski.

Katedra w Oliwie

w środę, dnia 30 czerwca, o godz. 20

Koncert organowy

Walter Drwenski

organista kościoła Kaiser-Wilhelm-Gedächtniskirche.

Bilety można nabyć: po 2.—, 1,50, 1.— guld. (num.) nie num. 75 fen., miejsca stojące 50 fen.

W Oliwie: skład papieru Gonschorowski.
W Gdańsku: Herm. Lau, Langgasse, i przy drzwiach katedry. 4503

Tonem czarującą, jakością dominującą fortepiany i pianina

„Arnolda Fibigera”

Kalisz, Szopena 9

Niskie ceny. Dogodne spłaty poleca

H. TUROSTOWSKA

TORUŃ, Św. Ducha 14. — Skład fortepianów. 1799

Spis zapowiedzi Nr. T/8. (4521)

ZAPOWIEDZ.

Podaje się do ogólnej wiadomości, że
1) robotnik Alfons Thoms, kawaler, zamieszkały w Wernersdorf Wolne Miasto Gdańsk, syn kowala Jana Thomsa i żony tegoż Anny Thoms, urodzonej Balz.

2) Elżbieta Anna Piotrkowska, panna, zamieszkała w Lubichowie, córka robotnika Tomasza Piotrkowskiego i tegoż żony Emmy Marty Piotrkowskiej z domu Steege, chcą zawrzeć związek małżeński.

Obwieszczenie zapowiedzi nastąpić winno w Lubichowie i „Gazecie Gdańskiej”.

Lubichowo, dnia 24 czerwca 1937 r.

Urządnik Stanu Cywilnego:

w zastępstwie

(—) Mielewski W.

PAWEŁ KIEJZIK

SPECJALNE WARSZTATY MECHANICZNO-SAMOCODOWE

GDYNIA, Piotra Wysockiego 53. Telefon nr. 15-31.

Warsztaty moje urządziłem w/g. najnowszych wymagań techniki samochodowej. Przy warsztatach prowadzę specjalny dział produkcji: wały kardanowe, półoski, zawory i inne części do wszystkich typów samochodów. Części wykonane w moich warsztatach niczem nie ustępują zagranicznym. Jakość materiału jest gwarantowana.

Dokładność wykonania do 1/100 mm, a ceny więcej niż 50% niższe od zagranicznych.

W granicach Wielkiego Pomorza

rozwinie się życie gospodarcze silnie i krzepnąć będą podwaliny dobrobytu.

Obowiązkiem każdego Pomorzana jest wyteńczyć wszystkie siły dla realizacji tego celu.

W dziale ubezpieczeń od ognia, gradobicia, kradzieży, odpowiedzialności prawnej i na życie

spełnią swe zadanie:

Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych i Zakład Ubezpieczeń na Życie

w Poznaniu

ODDZIAŁY: Gdynia, Toruń, Poznań, Bydgoszcz, Ostrów, Katowice.

4416

Orłowo Morskie

kapielecko

plaża

stacja klimatyczna

Sezon wiosenny:

od 1-go maja — 15-go czerwca

2365

Sezon główny

od 16-go czerwca — 31-go sierpnia

Sezon jesienny:

od 1-go września — 30-go września

Klub motocyklowy Z.S. Gdynia

W niedzielę, dnia 27 czerwca 1937
o godz. 16-tej odbędą się

Wielkie międzynarodowe wyścigi motocyklowe

po ulicach miasta Gdyni

Na starcie elita polskich motocyklistów,
poza tym zawodnicy niemieccy i austriaccy
oraz znany zawodnik gdański Ziemer
Przedprzedaż biletów: w księgarni „Ruch”
Gdańsk — Rynek Kaszubski 4498

Buick - Chevrolet - Opel

Samochody osobowe i ciężarowe z krajowej montowni

LILPOP, RAU I LOEWENSTEIN

DLA GDYNI I POWIATÓW:
morskiego, chojnickiego, starogardzkiego,
kartuskiego, kościerskiego, tczewskiego
i gniewskiego

sprzedaje

ST. MARLEWSKI I S-KA, GDYNIA

ulica Abrahama 27 — Telefon nr. 12-41.

GDANSK

Jacht żaglowy

z kajutą 7,5 mtr. korzystnie
do sprzedania. Stocznia lo-
dzi Sepp. Gdańsk-Wisło-
ujście. GdK4504

Mały pokój

z okazją do gotowania za
13.50 guld. miesięcznie dla
pani, do wynajęcia. Zgło-
szenia: T. Klein Gdańsk,
Elisabethkirchengasse 5.
GdK4502

Maszyna

do wyrobienia lodu jadal-
nego i sztucznego (20 l.)
z kondensatorem do sprze-
dania. Buchholz, Gdańsk,
Wallgasse 6. GdK4543

Pokój umebl.

do wynajęcia od zaraz wzgl.
od 1 VII. 37. Ratkowski
Gdańsk, Paradiesgasse 6a
III. GdK4542

Samochód ciężarowy

„Krupp” 2 ton. z 1 ton.
przyczepką na chodzie
w dobrym stanie do sprze-
dania. Buchholz, Gdańsk,
Wallgasse 6. GdK4541

TCZEW

Do sianokosów

dostarcza

sól bydleczą

Raudener
Warengenossenschaft
Pelplin

ul. Marsz. Piłsudskiego 30,
tel. 3. 4405Tk

Poszukuje się

9—10 pokojowego mieszk.
kania na kancelarię. Mogą
być ewentualnie 2 mieszk.
kania po 4 wzgl. 5 pokoi
położone obok siebie. Zgł.
Adm. Dnia Tczewskiego 11.
Tczew. 4486Tk

BYDGOSZCZ

Uczeń

syn bezrobotnego, chce na
wakacje wyjechać na wieś.
Za utrzymanie chętnie u-
dzieli lekcji w zakresie 7 kl.
gimnazjum klasycznego.
Oferty do „Dnia Bydgosz-
kiego pod „Uczeń”. 4531

Greu poleca wysmienite tody.
Budgoszcz — Gdańska 35

Budowlane płyty izolacyjne

„SUPREMA”

(Izolacja termiczna i akustyczna)

4408

PRZEDSTAWICIELSTWO NA GDYNIĘ I POWIAT MORSKI

ULICA SZKOLNA 6. TELEFON Nr. 26-07.

WSZELKIE MATERIAŁY BUDOWLANE

Juljusz Meinl

Import kawy i herbaty S.A.
zał.1862

Nowootwarta filia
w Gdyni

Świętojańska 64, tel. 1483.

Juljusz Meinl

Import kawy i herbaty S.A.
zał.1862

Międzynarodowe regaty w Bydgoszczy

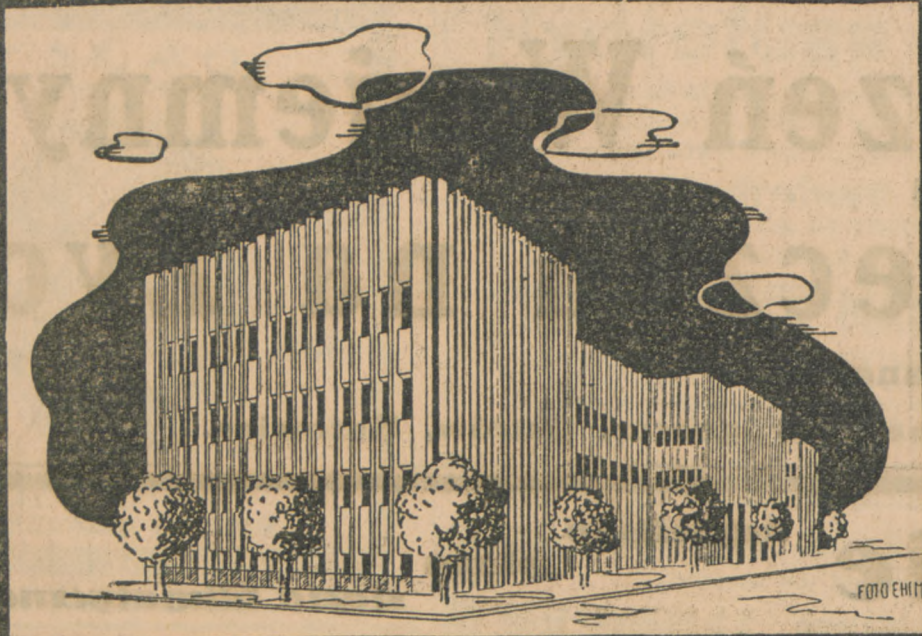
Tor regatowy w Łęgowie

w niedzielę, 27 czerwca 1937. — Godz. 13.15

33 kluby - 92 osady - 433 wioślarszy

Eliminacje do meczu Polska-Węgry w Budapeszcie.

Pozbawiony Wszelkich Kłopotów to Oszczędza.

Zabezpiecza starość
książeczka oszczędnościowa

POMORSKIEJ WOJEWÓDZKIEJ KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI

w Toruniu

Przyjmuje wkłady oszczędnościowe

wynajmuje tanio SCHÓWKI (SAFESY)

Przyjmuję zamówienia na motocykle Sokół B. S. A., D.K.W., Zündapp, Raleigh, Ariel, B. M. W. i lekkie motocykle różnych fabrykatów, wolne od podatku i prawa jazdy rejestracja jak zwykły rower.

Oględziny bez przymusu kupna. Reperacje tanio. Używane motocykle na składzie.

Maszyny do pisania różnych fabrykatów Dogodne spłaty. 4260

W. Katafias
Toruń. Tel. 1447

Tresurę psów

nowego kursu rozpoczął Klub Kynologów. Zgłoszenia przyjmuje się na placu tresury koło Grzyba. 4515

Sprzedam

patefon mały walizkowy, nadający się na wycieczki, oraz kilka płyt za zł. 30.— Wiadomość „Dzień Pomorza” Toruń pod nr. 700.

Mieszkanie

duże, czteropokojowe, oszklona weranda, wszelkie wygody, ogródek, gruntu wnie odremontowane, przy parku — wynajmę: Toruń Rybaki 51. 4490 C

2 pokojowe

mieszkanie komfortowe do wynajęcia. — Wiadomość: Toruń, ul. Mickiewicza 36. dozorca. 4439 C

Rowery

w wielkim wyborze, najlepszych marek

„Kordian”
„Maraton”
„Opatowski”
i innych

najdogodniej

w oddziale rowerowym
Firmy

K. Lewandowski

Toruń
ul. Szeroka 30,
wejście również z ul.
Szczytnej. 4012

REKLAMA
DZWIIGNIA
HANDLU!

likwidacji

185 płaszczy i kompletów

po niebywałej niskiej cenie
poleca

Dom Konfektyni
ZYGMUNT ORCHOLSKI

SZEROKA 22 obok „Pomorzanki”

50%

rabatu

4259

TORUN

Salon de Coiffure

dla pań i panów
Toruń
Bydgoska 58
wykonuje trwałą
ondulację
aparatem elektrycznym

Blachy cynkowe

Metale
Pompy
Węże
Okucia do płecy
Narzędzia
Wanny
I piece kąpielowe

poleca
L. STAMM
Toruń, Kopernika 45,
Tel. 26 10. 4523

Hodowla

owczarków niemieckich premiiowanych pierwszymi międzynarodowymi nagrodami złotymi i srebrnymi medalami sprzedaje
szczeniaki.

Sutorowski, I. organizator
Klubu Kynologów i tresury psów
w Toruniu, Ck2533
Toruń-Mokro, Podgórna 43, m. 2.

Wszyscy wiedzą, że

MEBLE

wszelkiego rodzaju najtaniej
kupujesz w firmie
B. Władczak
Toruń, Prosta 5. 9842 C

Korzystnie

poleca materiały fotograficzne i prace amatorskie Zakład Fotograficzny, Jakowczyk, Toruń, Różana nr. 4 tel. 1579. CK747

Śmietniki

podwórzowe, betonowe w ramach żelaznych przenośne poleca K. KUJAWSKI, Warsztaty Mechaniczne — Odlewnia żelaza Toruń. 4494 C

Pokój

umeblowany do wynajęcia Zielińska, Toruń, Bankowa 8.

Wszelkie roboty

ślusarskie, wiercenie studzien, oraz odlewy żeliwne wykonuje szybko i tanio
Firma „PEDAB”
w Toruniu,
ul. Koszarowa 15/17 (9610)

4-pokojowe

mieszkanie komfortowe, słoneczne, nowa willa, Toruń, Legionów 27, wynajmę od 1 lipca, telefon 1945, 4470

Pluskwy

karaluchy, mole wytępią najpewniej z zarodkami; płyn „Gazolit”. Sprzedaż w drogeriach. 3977

Udzielam

tanio korepetycji i lekcji francuskiego, niemieckiego angielskiego i gry na fortepianie. Adamska, Toruń Sukiennicza 4. 9606 C

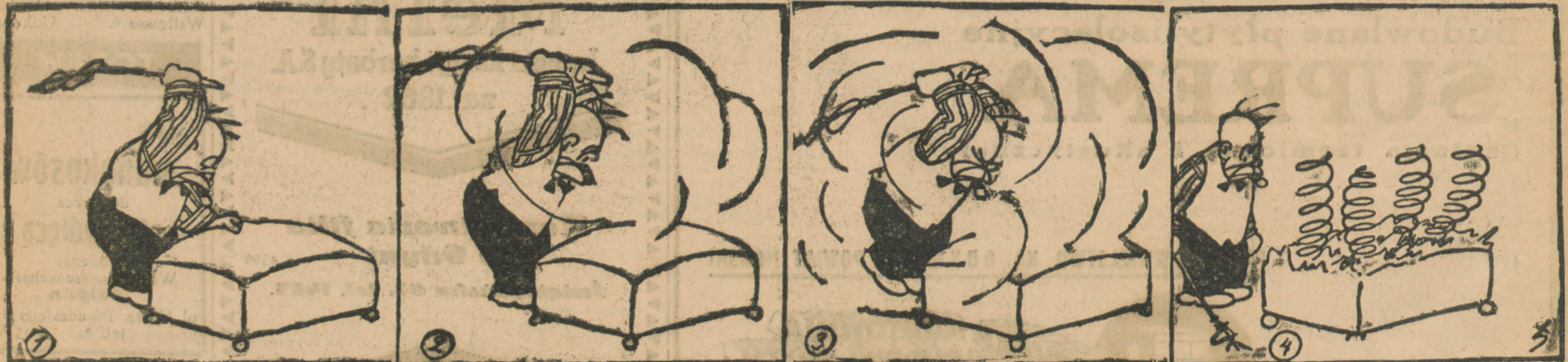
ROZNE

Bufetowy

potrzebny od zaraz. Zgłoszenia z świadectwami i fotografią do Grand Cafe, Brodnica n. Drw. 24. (4488)

Ważne

dla chemicznych pralni nasz adres Pralnia „Kryształ” Kraków, Wolnica 8, 7 gr. kołnierzy. 4506

OGŁOSZENIA:

wiersz milimetrowy na stronie 1-lamowej 0.30 zł
w tekście na pierwszej stronie 1.00 zł
w tekście na drugiej i trzeciej stronie 0.80 zł
w tekście na dalszych stronach 0.50 zł
Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie.
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składowiu 25 proc. drożej.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25 proc. zniżki.
Komunikaty 50 gr za wiersz.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20 procent nadwyżki. W W. M. Gdańsku cennik ogłoszeniowy jest identyczny z cennikiem dla Polski, z tym jednak, że rachunki mogą być regulowane w guldach gdańskich na podstawie notowań Giełdy Gdańskiej z dnia poprzedzającego dzień wpięcia.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOŚI:

W ekspedycji miejscowych agencji 2.00 zł
Z odnośnikiem do domu 2.20 zł
Przez pocztę z odnośnikiem do domu 2.40 zł
Pod opaską 4.50 zł
W Gdańsku przez pocztę 2.32 gd; przez gońca 2.00 gd
W Gdańsku z odbieraniem w administracji wprost 1.75 gd
Zagranicą 4.00 zł
W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. przesyłki w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.

Redaktor odpowiedzialny:

WACŁAW WITYK, Toruń, ul. Bydgoska 6.

UWAGI:

Ogłoszenia drobne przyjmujemy wyłącznie za gotówkę. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów, powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżenie miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacona przewidziana w cenniku 20 proc. Członkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu, nadwyżka. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy sądownym ściganiu należności rabat upada. Za terminowy druk i przepisane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska: Wilhelm Grimsmau, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, l. p. — Redaktor odpowiedzialny na Bydgoszcz: Leon Formański Bydgoszcz ul. Dworcowa 25 l. piętro, redaktor odpowiad. na Gdynię: Wiktor Mielnikow, Gdynia, ul. Min. Kwiatkowskiego, gmach „Paged'u”. — Redaktor odpowiedzialny na Grudziądz: Mieczysław Bagliński, Grudziądz Plac 23 Stycznia 10, l. — Redaktor odpow. na Tczew: Alojzy Kusio Tczew, Kościuszki nr. 1. — Redaktor odp. na Rypin: Kazimierz Świerzyński Lipno: „Astoria”, Kościuszki 7 Franciszek Majewski Brodnica: Zygmunt Bartelki, Przykop 53. Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „Gryf” z odpow. udziałami w Toruniu. Za ogłoszenia odpowiada Administracja.